VADEMECUM

DER U-BRIGADE

UITGEGEVEN TER GELEGENHEID
VAN HET TWEEJARIG BESTAAN

PADANG MAART 1948

VADEMECUM

der
U - Brigade
uitgegeven ter gelegeheid van 't
tweejarig Bestaan,
Padang, Maart 1948.

Opgedragen aan kolonel J. W Sluyter, die de „U"-Brigade energiek en met alle begrip voor zijn mannen leidde.

Ter Introductie.

Er komt eenmaal een tijd, dat de soldaat der U Bde huiswaarts keert. Vele ervaringen door hem opgedaan in en om Batavia, op Sumatra, die hem thans minder prettig voorkomen, zullen dan aan zijn geest voorbij trekken. Hij zal zich dit herinneren en dan weer dat en als een trage film, die met de jaren vervagen zal, zullen vele gebeurtenissen aan zijn geest voorbijtrekken. Hij zal zich afvragen; „hoe zat dit ook weer in elkaar en hoe dat? en hij zal zich afvragen „ wat gebeurde ook weer op dat ogenblik". Dan zal de behoefte eerst recht een behoefte worden om "iets te kunnen naslaan", weer eens juist te kunnen grijpen naar die gebeurtenissen, die vervaagd zijn en als hij dan weer eens leest hoe hij gevochten heeft rond Batavia, hoe hij daar de bevolking hielp bevrijden van een knellend juk en een andermaal hoe hij buiten de demarcatielijn trad om een ander deel van het Indonesische volk zijn beschermende hand te reiken, dan zal hij met genoegen terug denken aan een tijd, die hij thans wel eens vervloekt heeft, omdat het zo heel lang duurde!

Teneinde die herinneringen bij hem levend te houden; teneinde hem op die latere jaren enig naslagmateriaal te verschaffen, wordt dit „Vademecum" uitgegeven.

Hij zal het wellicht thans doorbladeren en het ter zijde leggen; hij zal de geschiedenis van zijn eigen onderdeel nog eens doorlezen en wellicht zullen hem gebeurtenissen die thans reeds vervaagd zijn, herleven, doch na jaren, wanneer hij terugdenkt aan die mooie jaren in Indie doorgebracht, wanneer hij heeft

kunnen constateren dat de jaren, waarin hij streed voor recht en veiligheid in de U-Bde, geen verloren jaren zijn geweest waarin hij heeft kunnen constate ren. dat er werkelijk recht en veiligheid is gekomen in dat land. dat tijdens zijn verblijf uiteengereten werd door egoïsme, roof en moord, het land waar onverantwoordelijken het de rustige tani lastig maakten en poogden over de hoofden van de grote massa heen, zich zelf een een rijk bestaan te schep pen, terwijl de massa verhongerde zal hij met groter genoegen naar dit vademecum grijpen. Hij zal zich dan herinneren, hoe de bevolking eerst schuw tot hem kwam, angstig omdat wederom een nieuwe „tentara" het land binnenrukte: eerst de Japanner, daarna de de Pemoeda en het volksfront en nu weer de „Belanda" en hij zal zich herinneren, hoe die bevolking omsloeg als een blad aan een boom. toen zij bemerkte, dat deze soldaat geen rover was maar een werkelijke brenger van rust en veiligheid.

Gebieden als Tangerang, Klender, Tjileungsir, Padang, Boengoes, Baringin en Loeboek-Aloeng zullen hem dan voor de geest komen en hij zal zich herinneren, hoe op een gegeven ogenblik de Niassers van Pasar Oesang het Wilhelmus bliezen op een oude trompet toen zij door de mannen van de U-Brigade uit een gedwongen internering verlost werden en zij na vele jaren weder hun godsdienst in alle vrijheid belijden konden. Hij zal zich herinneren hoe de kleine katjong tot hem kwam, wanneer het eten werd opgeschept en wachtte tot ook hij zijn deel kreeg. En al was er dan iets te min voor de soldaat zelf, toch ging dat kleine jochie niet met lege handen huiswarts. Hij zal zich ook weer herinneren, hoe overal de duimen opgingen en hoe dankbaar de ogen van man, vrouw en kind tintelden wanneer des avonds na een moeilijke patrouilletocht genontont" werd voor de barak in het bivak in de rimboe

Och er zullen zo vele herinneringen opduiken.

Moeilkijke ogenblikken rond Tangerang, aan de grens van het altijd zo onrustige Bantam, bij Klender

en in de omgeving van het rampokgebied Krawang. De eerste dagen in het Padangse, toen Mevrouw Bödel door een handgranaat voor haar ganse leven verminkt werd, het convooi-rijden van en naar Emmahaven, een weg vol mijnen en gevaren en ook de convooien naar het vliegveld Tabing. Die eerste demarcatielijn aan het bandjirkanaal en later de vrede van Kelawi en Indoering, de eerste onderhandelingen met de kolonel Lengah, die van niets wist en aan de conferentietafel alles toezegde, doch teruggekeerd in Fort de Kock, alle afspraken was vergeten. Hij zal zich herinneren het verraad van de burgemeester Aziz Chan, die zo vriendelijk kon zijn, doch innerlijk iedere „belanda" op Olo wenste en hij zal zich herinneren dat eerste oude jaar in Padang, toen er stilte van hem gevraagd was en die stilte er ook was; de eerste Sinterklaas avond toen de dames van Padang onder leiding van Mevrouw de Boer een bezoek aan de zieken en gewonden brachten en cadeautjes en versnaperingen en hij zal zich herinneren . . . . . och zovele kleine dingen, die dan - wanneer hij dit boekje naslaat-zulke belangrijke dingen zijn geworden. Want dan zal hij kunnen vertellen aan zijn ouders of aan zijn vrouw en als er meerdere jaren verlopen zijn aan zijn kinderen, die aan zijn lippen zullen hangen en steeds maar weer zullen vragen „Toe vader, vertel nog eens van de actie rond Tjileungsir, of de actie van Indaroeng."

. . . . .

Dat nu bevoogt dit werkje. Niet meer en ook niet minder. Het wil niet pretentieus zijn, daartoe zijn de middelen te gering, want nog steeds moeten wij roeien met de riemen, die Padang ons op typografisch gebied biedt. En ook dan zal bij hem weer een herinnering levend worden, nl. dat zijn „Open Vizier" wel eens niet op tijd verscheen en dat de „Padang Bode" in verband met technische storingen-o dat electrische licht, dat ons zo menigmaal in de steek liet! - niet kon verschijnen.

Dan wordt weer levend die gedachte, dat hij „ver-

laten" was en dat hij maanden lang zonder de rijdende film moest zitten, dan denkt hij weer aan het ogenblik, dat hij zo eenzaam op Java aan land stapte en maanden later die mooie baai van Emmahaven binnenstoomde om een nieuw gebied veilig te maken. Dan ziet hij weer de „vleeskisten", die groenten moesten aanvoeren en herinnert hij zich, dat hij „heimwee" rookte en dan komen die mooie ogenblikken ook weer eens opdoemen, als hij denkt aan de Niwin pakketten, aan de ogenblikken, dat de dames het ziekenhuis bezochten onder leiding van Mevrouw Sluyter. 'En weet je nog wel" zal hij dan glimlachend zeggen, dat wij de eerste wielerwedstrijd op de Westkust hielden en hoe een zekere luitenant op een dwaze avond de prijzen bij elkaar toverde!. En als eenmaal dat weet-je-nog-wel door de sluizen der herinneringen gebroken zal zijn, dan ziet hij weer hoe er een kermis gevierd werd en een tweede kermis, hoe de jubilea der onderdelen gevierd werden en het U-Brica cabaret hem verpozing bracht, hoe radio Padang de Bonte Woensdagavond door de aether zond en hoe de reportage wagen, waarop met grote letters „Radio Padang-Strijdkrachten" geschreven stond een groetenplaat opnam en hij zal dan aan zijn vrouw toen nog zijn meisje vragen „Heb je die groet toen ontvangen?"
En als dat alles weer bij hem levend geworden is, dan heeft dit Vademecum zijn dienst gedaan.

Geen groot werk, geen epos, doch een herinnering aan dagen van prachtig werk onder de bezielende leiding van de kolonel. J. W Sluyter die medeleefde met zijn jongens en die er voor zorgde dat er een „A.M.V.J Cantine" kwam, daarna een Onderofficiers-societeit en later een Officiersclub, die animeerde en die eens zeide „Als ik jullie dan later weer terug zie, in den Haag of elders, loop mij dan niet voorbij, doch laten wij dan samen een glaasje bier drinken en nog eens spreken over die tijden op Java en Sumatra".

En weer herhalen wij: dan voldoet dit kleine werk je aan zijn bedoeling en als men dan dat andere deel nog eens naslaat en de samenstelling der Brigade nagaat, dan zullen voor hem weer andere deuren open gaan en zal hem duidelijk worden, waarom zijn sokken niet zo een-twee-drie geruild konden worden en waarom het transport menigmaal zo beroerd was en zijn schoenen soms zonder zolen waren. Dan ziet hij het werk, dat aan een Brigade vast zit weer voor zich en zal hij veel vergeven omdat hem dan veel duidelijk zal zijn geworden.

Zo beoogt dit „vademecum" een dubbel doel: herinneringen wakker houden en informatie geven aan de nieuwkomer, want al kreeg het woord „demobilisatie" een bittere smaak, omdat het dikwijls zo lang duurde toch brak voor allen de tijd aan van de thuis vaart en waren voor hem „baroes', gekomen Hij zag de Zeeuwen het eerst vertrekken: de huzaren komen, daarna Prinses Irene en hij wist, dat ook voor hem 'n aflossing zou komen en weer zal hij terugdenken aan die ogenblikken, dat hij even heeft gevloekt omdat die demobilisatie steeds zo verre bleef en toen plots kwam!

Mannen van de U-Brigade O.V.W. 'ers en dienstplichtigen, KNIL-mannen of jongens van het Padang detachement, dit boekje is voor U allen. Bewaart het goed en leest het later na, vertelt in Uw familie kring over die grote familie kring, waarvan Gij eens een deel uitmaakte - de U-Brigade- die kring van mannen, die „het konden nemen" en het ook namen.

Wij zijn ervan overtuigd, dat Gij dit zult blijven: kerels, die kankeren kunnen, doch ook kunnen vergeven omdat de rijpere kennis tot U kwam, wij zijn ervan overtuigd, dat Gij zult blijven Nederlanders, die steeds gereed zullen staan, wanneer het vaderland roept.

Dat hebt Gij getoond in die jaren, dat Gij behoorde tot de U-Brigade!

„U" Brigade.

Eind 1945 vond men verspreid over Malakka een aantal uit oorlogsvrijwilligers bestaande bataljons. In afwachting van de toestemming om naar hun doel, Indie, te mogen vertrekken, besteedden zij hun tijd aan training, zware training in rimboe en blubber.

Veelal gelegerd op zeer afgelegen ongebruikte Japanse vliegvelden, temidden van uitgestrekte verwaarloosde rubbertuinen hielden zij de geest goed op de eerste plaats door onafgebroken training en verder door het scheppen van een sfeer in de eigen gemeenschap. De kampen werden zo goed mogelijk ingericht, voorzien van een kapel, een cantine enz. Men draaide zelf cabarets in elkaar en ging daarmee zelfs op tournee naar andere bataljons. Alles was geimproviseerd, alles voortgebracht met behulp van de beschikbare materialen en gereedschappen. Veel bezaten ze echter niet, hun bezit bestond voornamelijk uit een paar flinke handen en twee tropenuniformen. Van een „fijn gestreken pakkie" was in die dagen geen sprake ondergoed een ongekende weelde terwijl het eten varieerde van comporations tot een blikje „meat-and-vegetables", opgewarmd in een blik kokend water Niets werd zwaar geteld, slechts de training was van belang evenals het antwoord op de vraag: „Wanneer gaan we nu eindelijk" ?

De Legerleiding zat ook niet stil en wilde op Malakka wel iets anders zien, dan alleen wat losse bataljons.

Al mochten deze troepen dan voorlopig niet in Indie aan land, eenmaal zou hun uur van „verlossing" slaan en dan moesten ze samengevoegd zijn tot handelbare eenheden. Zo werden dan ook begin

1946 overal op Malakka de voorbereidingen getroffen voor de vorming van enige brigades.

In een bungalow in het stadje Sungai Patani ergens diep in Noord Malakka begon een aantal, juist uit Japanse krijgsgevangenschap teruggekeerde, officieren met de vorming van een brigadestaf daarbij gehol pen door enige Britse officieren. Hier werden de grondslagen gelegd voor de „U"-Brigade voorlopig gevormd uit de bataljons I-8 R.I., I-11 - R. I.. en I-R. Jagers. Als vierde bataljon werd erbij gevoegd 2-14 R.I.. dat enige tijd in Port Dickson had gelegen en overgebracht was naar Penang. Op dit prachtige eilandje Penang, gelegen voor de kust van Malakka ongeveer ter hoogte van de Noordpunt van Sumatra, had ook het Gezagsbataljon Indie een gastvrij tehuis gevonden. Dit eerste en enige Gezagsbataljon werd evenwel opgeheven en het personeel was bestemd voor de vorming van de diverse brigade-en later ook voor de divisiestaven. Ook de groeiende staf van de „U" Brigade kreeg hiervan haar deel, zodat de bungalow in Sungai Patani zelf aldra te klein was en er dus andere huisvesting moest worden gezocht.

Enkele kilometers buiten het stadje Sungai Patani werd door Jappen op een ongebruikt vliegveld een barakkenkamp gebouwd. Twee honderd Jappen droegen een balk aan en nog eens twee a driehonderd man sloegen er allemaal tegelijk een spijker in, heel het kamp met kantoorbarakken incluis onder oorverdovend geraas in enkele dagen klaar.

Het nieuwe kamp werd betrokken en op 1 Maart 1946 werd de „U" Brigade officieel opgericht met als commandant Lt. Kol J.W. Sluyter, die in de dagorder, waarmede hij zich tot de onder zijn commando geplaatste troepen richtte, aankondigde, dat de „U Bde van zich zou doen spreken. Voorlopig was 't echter nog een onbekend geheel De Bataljons zelf begrepen nog niet dat zij de „U" Brigade vormden, doch zagen in de aanduiding „U" Brigade slechts een naam voor het onderdeel, vanwaaruit men alles trachtte te regelen.

In de eerste dagen van Maart groeiden de gerucht-ten omtrent een spoedig vertrek naar Indie zo aan, dat ze na enkele dagen waarheid bleken te worden, Een dag voor niets naar de trein en weer terug, dan de volgende dag een vergeefse tocht tot in de trein, maar de derde dag reed de trein toch inderdaad af naar Pray aan de kust, waar de schepen op de rede van Penang lagen. Drie schepen brachten in de periode van 1 tot en met 13 Maart de gehele Brigade met complete inventaris over naar Java Vuil, vies volge-propt, geen bewegingsruimte latend behoren deze schepen niet tot de „schoonste" herinneringen, doch zij brachten de troepen na maanden van onzeker wachten naar hun doel.

Op Tandjong Priok slechts drukte en Jappen, de troepen gingen vrijwel ongemerkt aan land en kwa-men terecht in een juist ontruimd Japans internerings kamp. Gelukkig slechts kort, want veelal nog op de dag van ontscheping. doch uiterlijk de dag daarna, was er voor ieder reeds werk en moesten er posten ingenomen worden. De Britse troepen hielden Batavia en naaste omgeving bezet. I-8-R.I. nam nu de Britse posten te Klender en omgeving over, de Jagers werden gelegerd te Polonia en Meester Cornelis, I-II-R.I. kreeg als taak de bewaking van havens te Tandjong Priok, de bewaking van de stad Batavia zelf en het eilandje Onrust dat voor Batavia is gelegen. Terwijl ten slotte 2-14- R.I ten westen van Batavia werd ge legerd om de stad van die kant te beschermen.

In en om Batavia waren enkele infanteriebataljons van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger gele gerd, die vanaf het begin der moeilijkheden reeds op Java waren en in samenwerking met de Britse troepen de stad Batavia en omgeving hadden veilig gesteld. Veilig tot op zekere hoogte dan althans, het was er tenminste nog lang niet plus. De eerste da-gen was er 's avonds in de stad een waar vuurwerk gaande Hieraan kon slechts een einde gemaakt wor-den door een groot rayon rondom de stad te zuive-ren van kwaadwillende elementen. In deze richting

Rond Batavia

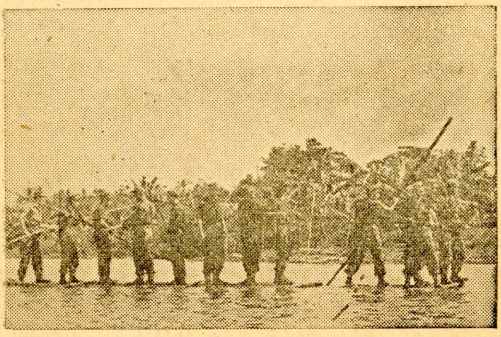

Een kali wordt genomen.

Het steenbakkerijtje bij PESING wordt gezuiverd.

PATROUILLE door de blubber.

zou dus verder gewerkt worden. Hiertoe nam het Bataljon Jagers de posities over van het K.N.I.L.-bataljon: Inf. I, en tevens enkele posten van Inf II eveneens een KNIL bataljon. Enkele der meest vermeldenswaardige posten zijn Kalibata, Menteng - Poeloe, Mampang Prapattan, doch vooral Tjibinong.

In de loop van April kwamen er Jagers in Tjiteureup, Zeeuwen (de mannen van 2-14-R.I.) in Pesing en nam de infiltratie in Batavia sterk af.

De Brigadestaf, ondergebracht in de stad in een voormalig woonhuis op de hoek van de Roomse Kerkweg en de Postweg kon dit heel goed constateren. Het werd allengs rustiger en al spoedig begon het tot de uitzonderingen te behoren, dat men 's avonds nog schoten hoorde.

De staf groeide nog steeds, de behoefte der bataljons veroorzaakte dit doch ook de Brigade breidde zich uit tengevolge van de toevoeging van nieuwe onderdelen. Zo kwam in de eerste dagen van Mei bataljon Inf II officieel tot de „U" Brigade te behoren. Inmiddels was de „B" Divisie gevormd uit enkele Brigades waar bij de „U" Brigade I-II-R.I. ging over naar een andere Brigade. Inf. I kwam onder commando van de Commandant "U" Brigade en deze brigade werd het „operatief orgaan" van de „B" Divisie, wat inhield dat de onderdelen van de „U" Brigade zoveel mogelijk aan de rand van het gebied rondom Batavia kwamen te liggen en de bewaking van de stad maar aan anderen overlieten.

Dus ontmoetten we dan KNIL-mannen van Inf. II te Paroeng, Serpong, Pasardjoemahat en Pakoelonan ; de Jagers vonden een gezellig bivak in Tjiseeng : de Haantjes (zeldzaam mooie naam voor de mannen van I-8-R.I. echter moesten de bewaking van het station te Klender aan de Brits Indiers overgeven, daar dat met het oog op de aldaar aankomende evacuees uit het binnenland juister geacht werd. In het begin van Juni ging het nog goed. Jagers gingen naar Pondokbenda en Tjileungsir, de Haantjes sloegen

instussen bivaks op in Tjakoeng, Oedjoengmenteng en Krandji.

Dan volgde echter een ontgoocheling. Al het pacificerend werk, dat was verricht, dreigde verloren te gaan. De Brigade moest namelijk gereed gemaakt worden om elders te worden ingezet. Hiertoe moesten de bataljons hun posten weer overgeven aan Brits Indische onderdelen.

De rond de bivakken van onze troepen teruggekeerde bevolking was zeer teleurgesteld dat de Nederlandse troepen na een zo kort verblijf alweer wegtrokken en dit ondanks de toezegging van nooit meer weg te zullen gaan. Het was echter niet uit eigen vrije wil dat ze gingen, het was ter uitvoering van een bevel. Zij, die het bevel gaven, meenden dat alles hetzelfde bleef. Er kwamen toch troepen voor in de plaats zo redeneerde men. De bevolking wist echter wel beter, kende onderscheid tussen Nederlandse troepen en andere. Gelukkig was het slechts van korte duur, al spoedig kwam het bevel om te blijven en de verschillende onderdelen van de „U" Brigade konden weer terugkeren naar de posten, die zij een veertien dagen te voren hadden overgegeven

In Juli ging 1-8-R.I. naar Tangerang en Serpong, 1-R.-Jagers naar Tjibinong, Tjileungsir en Pasirkapa, dat vlak bij Buitenzorg is gelegen, Inf. II naar Depok, Tjiseeng en Paroeng, maar aan het eind van de maand werd een en ander nog weer even door elkaar gehaspeld 2-14-R.I. dat voornamelijk posten bezet had in Batavia en Tandjong Priok en slechts bij acties mee naar buiten was gekomen, ging nu naar buiten om de posten over te nemen van de Jagers die als algemene reserve een welverdiende rust gingen genieten. Zo langzamerhand was wel de rand bereikt, van het gebied, dat wij rond Batavia onder controle hadden.

Eind Juli richtte Inf. II zich nog een bivak in in Tjimoelang en 2-14-R.I. deed eind Augustus hetzelfde in Kalapanoenggal, daar dit beter gelegen was om de voordurende infiltratie van benden tegen te

gaan.

Nu alles meer gestabiliseerd was werd er gaandeweg meer en meer aandacht aan het binnen onze controle liggende gebied besteed. Voordurende patrouillegang zuiverde het gebied langzaam maar zeker van kwaadwillende elementen Met het terugkeren der bevolking kwam het vertrouwen weer, het pasarleven herstelde zich, de wederopbouw begon allerwege. In deze tijd werd ook het bericht ontvangen dat de brigade-commandant de Lt. Kol. J.W. Sluyter was bevorderd tot Kolonel.

Eind Augustus is te beschouwen als het eind van de eerste actie-periode van de „U" Brigade Tot en met 31 Augustus 1946 had de „U" Brigade in totaal 87 gewonden en 25 doden aan eigen verliezen te betreuren.

Deze gesneuvelden liggen allen begraven op het Ereveld Tjililitan bij Batavia, waar ter nagedachtenis aan hen door de „U" Brigade een gedenkteken werd opgericht.

In September begon een nieuwe periode. Op de eerste plaats de tijd van patrouilleren en pacificeren, maar nog meer de tijd van de gebieds-overdracht en de voorbereidingen op het vertrek naar elders. In de loop van September arriveerden de kwartiermakers van de 7-Dec. divisie, die over de diverse onderdelen en daar weer zoveel mogelijk over de verschillende posten verspreid werden om terdege te kunnen worden ingewerkt. Per 1 October werd de brigade nog een onderdeel rijker De 4e Afdeling Veldartillerie kwam onder de Commandant, U' Brigade te staan.

In de Brigade begon de gedachte veld te winnen, dat er rond Batavia voldoende was gepresteerd en de afwerking gerust aan anderen kon worden overgelaten. Met een zekere geestdrift bereidde men zich thans voor op de nieuwe taak De Brigadecommandant ging begin October met een aantal stafofficieren van de verschillende onderdelen naar Padang teneinde de situatie in het nieuwe gebied in ogenschouw te nemen.

Van af het moment dat deze verkenningspatrouille te Batavia terugkeerde was voortaan alles nog slechts gericht op het vertrek naar Padang.

De 7-Dec.-Divisie liep geleidelijk aan binnen en nam de taak van de "U" Brigade over. De „U" Brigade verzamelde zich op enkele punten in Batavia van waaruit ze half November door de K.P.M. ers „Melchior Treub" "Plancius" en „Ruys" naar Padang werd overgebracht.

Thans zijn we dan aan de Padang-periode. Inderdaad, met de Brigade-commandant konden de troepen met recht zeggen: „We keken wel vreemd op bij onze komst hier in dit wild-west-Padang." Bij Batavia werkte de tegenpartij gewoonlijk met geweren en karabijnen en somtijds was er wel eens ergens een automatisch wapen, maar hier ging het met handgranaten.

Rondom Batavia was er ook wel eens een wagen op een mijn gelopen, maar zoveel mijnen, bommen en handgranaten als hier gestrooid waren en werden, nee dat was nog geheel nieuw. Al spoedig reeds de dag na de officiele overdraeht, had de Brigade doden te betreuren.

De eommando-overname vond plaats op 28 November 1946. De Engelsen vertrokken nog de volgende dag. Voorlopig waren alle posten zo overgenomen als ze waren ten tijde van de Engelsen. Dat wil dus zeggen, er lagen troepen in Emmahaven, Padang en op Tabing, het vliegveld.

De troepen in Padang waren gelegerd in een aantal posten langs de Batang Arau en het Bandjirkanaal en verder in de drie kampen, waarin alle Europeanen bijeen woonden. Op de eerste plaats het „South-rapwi-block", dit was het stadsgedeelte van Padang gelegen rondom het Oranjehotel, op de tweede plaats het ‚North-rapwi-block" aan het Belantoeng en ten derde: het „Hospital-block" dat het militair Hospitaal met omgeving omvatte. De Republikeinen liepen uitdagend rond deze prikkeldraadkampen

hielden de voornaamste gebouwen bezet, reden in luxe wagens rond, hingen zoveel mogelijk rood-witte vlaggen uit en hielden binnen Padang een politiecorps op de been. Dit alles was wel zeer verschillend met hetgeen men in en om Batavia had meegemaakt.

Hoewel er reeds met de Engelsen over een demarcatielijn was gesproken, beschouwde men van Republikeinse zijde slechts de kampen en de militaire posten als Nederlands gecontroleerd gebied en alle gebied daar tussen en rondom als Republikeins gebied en handelde daar ook naar. Mijnen werden overal gelegd. bommen als mijnen geplaatst. handgranaten geworpen. Tussen de drie kampen onderling, en naar Emmahaven en Tabing moest dan ook steeds in convooi worden gereden. Voorlopig hadden de troepen de handen vol enkel aan het veiligstellen der verschillende verbindingswegen.

De handgranatengooierij nam echter binnen enkele dagen ongekende vormen aan, zodat onmiddellijk moest worden overgegaan tot een zuivering van het kampong-complex Djawa-dalam en kpg Baharoe door I-8-R.I. dat de zorg voor de stad was opgedragen

Zo was Padang. een schiettent, een knalpot, Sni peractiviteit vierde hoogtij naast talloze mijn- en bom ontploffingen Op de weg naar Emmahaven leende het punt bij de Spoorwegovergang zich uitstekend voor dit eerloos werk. Hier was het dat de vele convooi beschietingen plaats vonden, reeds op 29 November sneuvelden militairen, zittend achter het stuur van hun wagen

Dat volgt 2 December wel een zeer zware dag voor de Brigade, op dezelfde dag, welhaast op dezelfde tijd liept op de weg naar Emmahaven en op de weg 't naar vliegveld Tabing een convooi op een mijn. In totaal kostte dit die dag aan 10 militai ren het leven, terwijl er 4 gewond werden, waarvan er later nog een overleed. Om de stad en de convooi wegen tot rust te brengen was wederom nodig dat het terrein ter zijde van de wegen en rondom de stad werd gezuiverd van kwaadwillende elementen waardoor aan de infiltratie een eind werd gemaakt,

De Jagers, aan wier zorgen de noordsector was toevertrouwd, zuiverden Lapai, Kandis en Goe noeng Pangiloen.

Zeer intensief werd er gepatrouilleerd, de pipercubs waren bijna onafgebroken in de lucht ter beveiliging van de convooien en tot het doen van verkenningen. Ook deze pipercubs konden dit niet ongestoord doen, lang heellang bleef er nog sprake van schieten op de pipercbs.

Tegen half December was reeds merkbaar verbetering in de toestand ingetreden. De stad was veel rustiger geworden en de convooiwegen werden goed beveilligd door de intensieve patrouillegang. waartoe dan ook een nieuwe post was gelegd op het schiet terrein, halverweg de weg naar Emmahaven en een post bij de brug op de weg naar het vliegveld. Voortdurende zuivering der kampongcomplexen deed het stadsbeeld steeds rustiger worden. Het liep tegen Kerstmis: met de Republikeinen waren enige afspraken gemaakt, onder andere omtrent een demarcatie lijn en het terug trekken van de Republikeinse troepen uit het gebied binnen deze demarcatielijn, doch daarbij was ook de eis gesteld dat het plaatsen van bommen als mijnen en de vele beschietingen binnen de demarcatielijn een eind moesten nemen. Alles werd toegezegd. maar op 23 December werd bij Boe kit Poetoes een in een boom opgehangen bom tot ontpioffing gebracht op het moment dat een patrouil le van I-8-R.I, passeerde. zodat door deze verrader lijke aanslag, gepleegd binnen de demarcatielijn. mid dels een bom, die kennelijk na het maken der afspraak nog was geplaatst, toen aan vijf militairen het leven kostte.

De besprekingen gingen voort, de beschietingen echter ook „Staakt het vuren" zou worden afgekondigd en de republikeinse troepen voor 31 Dec. 1946 uit het Nederlands gecontroleerd gebied worden teruggetrokken, doch op 1 Januari '47 reeds sneuvel de op de weg naar het vliegveld weer een Jager ten gevolge van sniperactiviteit en op de weg naar Em-

mahaven twee militairen van de Genie. Nu was de maat vol en het geduld ten einde. Op 2 Januari werd een aanvang gemaakt met de volledige zuivering van het gebied binnen de demarcatielijn, waarbij de artillerie vuursteum verleende aan de Jagers en 2-14-R I.

In veertien dagen tijds werd het gehele gebied schoongeveegd. tweemaal werd door de te Tabing gestationneerde Mustangs een T.R.I. Hoofdkwartier, dat verantwoordelijk was voor het leggen van mijnen, enz., afgestraft. Om tenslotte duidelijk te maken dat het uit diende te zijn met de infiltraties en sniperactiviteiten, schoten op 20 Januari de Zeeuwen in een snelle opmars tot ver buiten de demarcatielijn en zuiverden het gebied Oost van Padang tot in In daroeng toe. De troepen trokken nog die zelfde dag binnen de demarcatielijn terug, doch om niet alle resul taten verloren te laten gaan en de Oost-zijde van de stad beter te kunnen beschermen werden de posten Marapalam en Loeboek Bergaloeng blijvend bezet.

Met de acties was het gedaan, de tijd van confe renties en commissies brak aan, even onderbroken door de viering van het Eenjarig bestaan van de „U" Brigade op 1 Maart. Een aantal mililitairen van de brigade staf was hier evenwel niet bij tegenwoordig. Zij vierden „feest" op het instituut Pasteur in Bandoeng, als gevolg van de likkerij van een O-zo-lief-hondje en vormden het voor altijd bekende „Dolle-honden-gezelschap".

Enig resultaat hadden de besprekingen wel Kolen door de electrische centrale werden aangevoerd en de trein reed weer in beperkte mate, doch de uit Padang verjaagde bevolking mocht nog altijd niet terug keren en de voedselaanvoer bleef geblokkeerd.p

Eind Maart werd de „U" Brigade gemeenscha weer een weinig uitgebreid met het 5e Esk. Paw Huzaren van Boreel. In Mei bracht Generaal Kruls een kort bezoek aan Padang, daarbij zoveel mogelijk alle onderdelen bezoekend, terwijl in Juni de Legercommandant Generaal Spoor Padang bezocht.

Het door de Nederlandse Troepen gecontroleerde

gebied was gepacificeerd en de troepen zagen om naar ander werk. Werk volop. De wegen schreeuwden om herstel en zo namen de militairen overal schop en houweel ter hand en met het royaal voorhanden zijnde cement pleisterden zij de wegen dicht.

De besprekingen worden eindeloos gerekt. De ene keer had de Commissie alle volmachten om bindende afspraken te maken. doch vertikte de T.R.I. het om zich er aan te houden, en de andere keer kon Kol Lengah de T.R.I. commandant te Fort de Kock, zelf niet komen en stuurde een vertegenwoordiger, die geen volmacht had. De toestand werd steeds meer onhoudbaar, de onrust stak de kop weer op.

Toen dan op 21 Juli over geheel Indie de „Politionele actie" werd ingezet bezette in die nacht 1-8-RI de voornaamste gebouwen, doorzocht enkele kampongcomplexen en arresteerde in samenwerking met M.P. Nefis en IVG de Republikeinse kopstukken Dezelfde dag stootte 2-14-RI door naar Soengei Beramas en bezette Bt. Lampoe; terwijl dit bataljon met steun van de Huzaren, Artillerie en Genie eveneens oprukte naar Indaroeng, waar de cementfabriek geheel onbeschadigd in onze handen viel 22 Juli breidde zich het gebied voornamelijk uit in Noordelijk richting. De Jagers bezetten Loeboek Boeaja, Baringin, Loeboek Mintoeroen.

Langzaam maar zeker ging het verder. Op 25 Juli werd de Boengoes vallei bezet en op 4 Augustus werd de actie besloten met de bezetting van Loeboek Aloeng, Rimbo Datar en Si Goentoer Moedo.

Wederom ging men aan het praten nu met inmenging van de veiligheidsraad, de troepen echter zuiverden intussen het gebied binnen de nieuwe ingenomen posities. Snel veranderde het stadsbeeld in Padang. Langs de wegen stroomde de bevolking toe om haar waren wederom als van ouds naar de pasar te brengen. De gebouwen werden opgeknapt, ook het Hoofdkwartier kreeg zijn beurt, het herstel der wegen kon thans met alle aanwezige gereedschappen en beter materiaal worden aangepakt.

Met de „RUYS" op weg naar PADANG.

Aankomst te PADANG

Ontvangst
van het
5e Eskadron
Huzaren

Zuivering
rond
PADANG

Men onderhandelde, Waarnemers kwamen naar Padang, besprekingen werden gevoerd, de Amerikaanse leden van de Consulaire missie deden het op hun eentje nog eens over. Contact met Fort de Kock kwam weder tot stand. De „U" Brigade bleef paraat Jan soldaat patrouilleerde, het gebied moest worden gezuiverd en gezuiverd blijven. De strijd tegen de hardnekkige infiltratie eiste nog immer slachtoffers. In de loop van October werd van plaats verwisseld.

De Jagers zakten naar het Zuiden en de Haantjes namen hun posten in het Noorden over, waar zij al spoedig na hun aankomst de helpende hand konden reiken aan de bevolking, tijdens de ernstige overstromingen op 31 October en 1 November.

Vice Admiraal Pincke toonde belangstelling voor de troepen in Padang en was aanwezig bij de opening van de studio van Radio Padang Strijdkrachtenprogramma. Meer en meer keerden normale toestanden weer. Zo zelfs dat dit jaar het Sint Nicolaasfeest op alle posten gevierd kon worden als nooit te voren.
Weer een periode van praten. Kolonel Lengah, ditmaal vergezeld van de Amerikaanse Majoor Strayhorn der C.G.D., kwam naar Padang. Nieuwe demarcatielijn, die de naam van Status Quo lijn kreeg, een gedemilitairiseerde zone en de V.P.—de Veiligheidspolitie. Soldaten werden „smerissen" . . . .

Nu kwam het einde in zicht. Een onderdeel was reeds zo gelukkig te worden aangewezen voor demobilisatie, Begin December troffen de Zeeuwen hun voorbereidingen voor vertrek naar Nederland. Zij waren de eersten. Op 23 December arriveerde het bataljon 5-R. Pr. Irene ter aflossing van het huiswaarts kerende 2-14 R.I, dat op 1 Januari eindelijk het lang verwachte uur van afvaart hoorde slaan en Padang vaarwel wuifde.

Ook vrijwel alle ex-G.B.I.-personeel en vele KNIL-voortrekkers vertrokken reeds voor demobilisatie, doch anderen namen hun plaats in en de „U" Brigade met haar eigen geest zal blijven voortbestaan totdat de laatste man gedemobiliseerd huiswaarts zal zijn gekeerd.

Januari 1948.

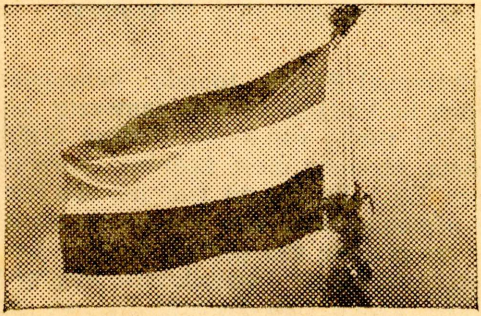

Het eerste Bataljon van het Regiment Jagers.

De geschiedenis van het Eerste Bataljon Jagers begint reeds lange tijd voor het op 13 Maart 1946 voet aan wal zette in de haven van Tandjong Priok, Begin Januari 1945 opgericht, kreeg het zijn opleiding in het Infanterie Depot te Fournes (Frankrijk) het zwierf daarna in Geallieerd verband door Zeeuws Vlaanderen, Brabant Duitsland, Groningen Utrecht en Rotterdam. Namen als Hulst. Steenbergen, Bocholt enz, zijn onuitwisbaar in het geheugen van de Jagers gegrift, die na de bevijding van 't Zuiden van ons Vaderland en voor de capitulatie van Japan hun Nederlands aandeel in de vorming van een nieuwe staats-en rechtsorde in Europa hebben bijgedragen.

Jonge mannen uit Nijmegen, 's-Bosch, Helmond, Eindhoven, Maastricht en Tilburg, dit zijn de plaatsen uit welke de grootste contingenten kwamen. Een belangrijk deel (58 man) tenslotte mag ook niet onvermeld blijven. Het waren jongelui uit Zwitserland, meest studenten die, nu een geiegenheid er was, zich schaarden in de Nederlandse gelederen.

De oprichter van het Eerste Bataljon Jagers is de toenmalige Kapitein van Dijk. thans Adjudant Generaal in Nederland, een oud Jager Officier. Na zijn benoeming tot een hogere functie werd hij opgevolgd door de Kapitein, later de Majoor Dietz.

Reeds spoedig na de capitulatie van Japan werd het Bataljon aangewezen voor de dienst in de Overzese Gebiedsdelen en op 14 October 1945 had de uittocht plaats uit Utrecht en ging de reis naar het

East Hampstead Camp te Wokingham in de Midlands. Op 28 October voer de trotse Oceaanstomer „Nieuw Amsterdam" met ruim 5000 man naar Indie, met zich meevoerend o.a. de Jagers van het Eerste Bataljon.

Een verblijf op Malakka werd door de toentertijd aanwezig zijnde politieke omstandigheden noodzakelijk en zo gebeurde het dat de „Nieuw Amsterdam", in de avond van 16 November het anker uitwierp op de rede van Prai en hier drie Bataljons, o.a. het Eerste Bataljon Jagers, aan wal zete.

4 Maanden verbleef het Battaljon in Lubok Kiab Estate, ongeveer 50 Km. Oost van het eiland Penang. Intense training, acclimatisering en het opdoen van jungle ervaring maakten deze Jagers geschikt voor hun taak op Java, die dan eindelijk een aanva g zou mogen nemen Op 10 Maart 1946 startte het m.s. „Boschfontein" van de rede van Prai en op 13 Maart betraden deze enthousiaste. getrainde mannen van het Eerste Bataljon de Indische bodem onder commando van de Majoor M.P.A. den Ouden, die inmiddels tot Bataljonscommandant was benoemd.

Reeds 22 Maart werd de 2e compagnie als eerste ingezet, toen zij opdracht kreeg de detachementen Kali Bata. Menteng Poeloe en Mampang Prapatan. iets ten Zuiden van Batavia over te nemen van troepen van Inf. II (KNIL Bataljon) die enige maanden tevoren deze gebieden hadden bezet en de zuivering van ongure elementen waren begonnen. De aflossing was nodig. omdat deze troepen reeds 2 dagen later, nl. op 24 Maart, hun actieterrein ver naar het Zuiden gingen verplaatsen. door de verovering en blijvende bezetting van Depok. Bij deze mannen van Inf. I voegde zich ook een peleton van de 2e compagnie, zodat de 24e Maart 1946 in de annalen van het Eerste Bataljon Jagers geboekstaafd staat als de dag, waarop de Jagers in Indie voor het eeste actief aan de strijd deelnemen.

De verovering van Depok op 24 Maart was een

der eerste fasen van een groots opgezet plan om de „ring" van Nederlandse troepen rond Batavia in belangrijke mate uit te breiden. In de Oostelijke sector had 1 Bat. 8 R.I. haar posten reeds betrokken in het Klenderse, de Westelijke zijde der stad zou binnenkort „verruimd" worden door verovering van Pesing en Serpong en Tangerang door andere onderdelen, de uitbreiding van het gebied naar het Zuiden werd toebedeeld aan 1 Bat. Reg. Jagers.

Tegelijk met Depok was ook het landhuis Tjimanggis aan de grote weg naar Buitenzorg bezet En zo was de toestand, toen op 31 Maart 1946 de eerste compagnie aan de hoofdweg naar Buitenzorg Tjibinong bezette Gelijk hiermede werden de Bataljons Staf en de Ondersteuningscompagnie verplaatst naar Polonia, terwijl de 3e compagnie het gebied van Pondok Gedeh overnam. De 4e compagnie bleef voorlopig in Bidara Tjina wachtend in reserve, tot ook voor haar het signaal voorwaarts zou worden gegeven. Zo werkte het Bataljon Jagers ruim 3 maanden aan de pacificatie van het gebied zuid van Batavia. Het waren maanden van intense patrouillegang, terwijl tussen het eigenlijke militaire werk door, de bivaks moesten worden ingericht.

De 1e compagnie had heel geen gemakkelijke taak op haar ver vooruitgeschoven post. Op 6 April sneuvelde bij een dezer gevechten, als eerste dode in het Bataljon, de sergeant Hannink. De steeds weer terug kerende extremistische en rampokbenden kwamen uit het Oosten en zodoende werd het plan opgevat, het ongeveer 5 km. Oostelijk gelegen Tjiteureup te bezetten. Dit geschiedde op 9 April, wederom door de eerste compagnie die hiervoor na een 9 daags verblijf Tjibinong verliet.

De 2e compagnie werd in Mei vanuit Kali Bata en omgeving verplaatst naar t Oosten en kreeg de detachementen Paroeng en Tjiseeng toegewezen om deze eerst te bezetten en vervolgens de omgeving veilig te stellen. Bij een vuuroverval op Paroeng op 25 Mei werd de commandant van de compagnie gewond

zijn oppasser gedood en ontsnapten de Bataljons-commandant en 4 andere officieren op wonderbaarlijke wijze aan de dood.

De 3e compagnie had de Pondokgedeh landen als haar gebied toegewezen gekregen. zuiverde deze van veel ongure elementen en verplaatste zich in Juni 8 Km, naar het Oosten, Pondok Benda, van waar uit zij de kali Bekassi, welke de infiltrerende elementen moesten oversteken, onder haar controle had.

De 4e compagnie, eerst als reserve in Bidara Tjina, loste in Mei de 1e compagnie af, die voor een maandje rust naar Polonia vertrok.

In deze periode werden meermalen acties in groot verband opgezet met meerdere compagnieen onder commando van de Bataljons-commandant. Hiervan worden genoemd: de actie Loeloet op 26 April, waar bij de Jager Kluitenberg de „Bronzen Leeuw' verwierf wegens zijn heldhaftig optreden; de actie Goenoeng Poetri op 22 Mei, nadat het bivak Tjiteureup door mortieren was beschoten; de actie Klender op 6 Juni toen een steeds groter wordende infiltratie in de tussen Klender en Pondokgedeh gelegen gebieden was geconstateerd. Half Juli werd de Commando post van het Bataljon verplaatst naar Tjibinong, de detachementen Pondok Benda, Paroeng en Tjiseeng aan andere onderdelen overgedragen en op 19 Juli de aanval op Tjileungsir ingezet. Met bijkans een geheel Batajon werd dit broeinest genomen en met 2 compagnieen blijvend bezet. Een kleine commandogroep, speciaal voor deze actie aan het Bataljon toegevoegd, leed zeer zware verliezen, de Jagers hadden enkele gewonden, doch moesten op de avond van die dag wederom 2 Compagnies commandanten afstaan, die bij het doorzoeken van een in de onmiddellijke nabijheid van bivak gelegen bamboebosje op wapens en gewonden, door snipervuur ernstig werden gewond.

Eind Juli kwam het tijdstip waarop, het bataljon, na 4 maanden ingespannen arbeid, aan rust toe was en

mindere vermoeiende opdrachten kreeg. Twee compagnieën werden belast met bewakingsdiensten in de haven van Priok, de 4e compagnie verhuisde naar Pasar Djoemahat, halverwege Tangerang, alleen de 1e comp, bleef in de voorste lijn en bezette op 22 Juli Pasirkapa, 7 Km Noord van Buitenzorg aan de grote weg. In de eerste actieperiode had 1 Bat. Reg. Jagers een gebied van 60 Km2 onder zijn controle in de 2e „rust" periode lagen zijn compagnieen meer dan 70 Km. uit elkaar. In deze tijd werd vooral van het verbindingspersoneel en de mannen van het transport veel gevraagd.

Naast het actieve militaire werk had in deze maanden een ingrijpende reorganisatie van het bataljon plaats. Jagers waren, evenals de andere OVW Bataljons, als L.I.B. (Licht Infanterie Bataljon) naar Indie gegaan en moesten hier worden omgevormd tot 'n normaal Bataljon volgens de organisatie. In plaats van 5 geweercompagnieen werden er 4 geweercompagnieen en een Ondersteuningscompagnie gevormd. De wapens kwamen geleidelijk aan binnen, eerst de mortieren, toen carriers en anti — tank; ook werden voor bivakverdediging zware mitrailleurs toegevoegd. Het verbindingspeleton, op Malakka uit 2 man bestaande, werd bevondien uitgebreid tot een volledig peleton.

Half Augustus, toen tegen het einde van de Poeasa, de militaire situatie op verschillende gedeelten van Java critiek dreigde te worden, werd 1 Bat. Reg. Jagers aangewezen als Java reserve. Dagenlang stond het bataljon gereed om na ontvangen order binnen 24 uur langs de weg of door de lucht op een of andere plaats op Java te worden ingezet. Het is zover niet gekomen en het bataljon bleef tot half November haar posities rond Batavia innemen. Bij dreigende relletjes in Batavia begin November, toen Generaal Soedirman met zijn lijfwacht Batavia bezocht, trad een compagnie van de Jagers, zwaar gesteund door het rollend materiaal van de Ondersteunings-compagnie nog een maal op in Batavia's straten voor machts-

vertoon.

Begin October vertegenwoordigde 1 Bat. Reg. Jagers de „U" Brigade op de grote sportfeesten in Bandoeng en wist er. zowel op voetbalgebied als op het athletiekveld grote successen te behalen. De naam der Jagers was hiermede ook in Bandoeng gevestigd. 18 November vertrok de „Ruys" uit Priok naar Padang, met zich voerend o.a. het Eerste Bataljon Jagers. dat hiermede zijn verblijf en pacificerende taak op Java afsloot.

Op 20 November 1946 arriveerde het Bataljon Jagers in Padang. als eerste der onderdelen van de "U" Brigade en betrok de volgende dag de stellingen rond de stad ter aflossing van het Brits-Indisch Bataljon 8/8 Punjab.

Spoedig daarna moest een compagnie worden gelegerd in Oedjoengkarang, halverwege de weg naar het vliegveld, ter beveiliging van de convooiweg daarheen.

De eerste maanden in Padang waren niet alleen voor de Jagers. doch voor de gehele "U" Brigade, zeer moeilijk. De felheid en list van de Minangkabause tegenstander en de vele. nog in de stad aanwezige subversieve elementen eisten een uiterste waakzaamheid en een veelheid van posten, wachten en patrouilles, zodat amper tijd overbleef voor het inrichten en verbeteren der bivaks, laat staan voor enig amusement.

Het regelmatig afpatrouilleren en het iedere morgen opnieuw afzoeken van de 10 Km. lange weg van Padang naar het vliegveld op mijnen, werd aanvankelijk een der belangrijkste taken van het bataljon.

In de vroege ochtend van Kerstmis 1946 o.a. kon door de patrouille tijdig zo'n monster worden ontdekt en onschadelijk gemaakt.

De eigenlijke actietijd begon in Januari, nadat de Commandant der T.R.I. in Midden Sumatra eind December had verklaard zich niet meer aan de order

Jagers tijdens een Parade

Officieren van 214 R. I. leggen de eed af

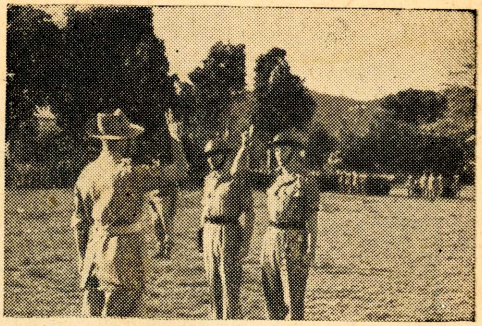

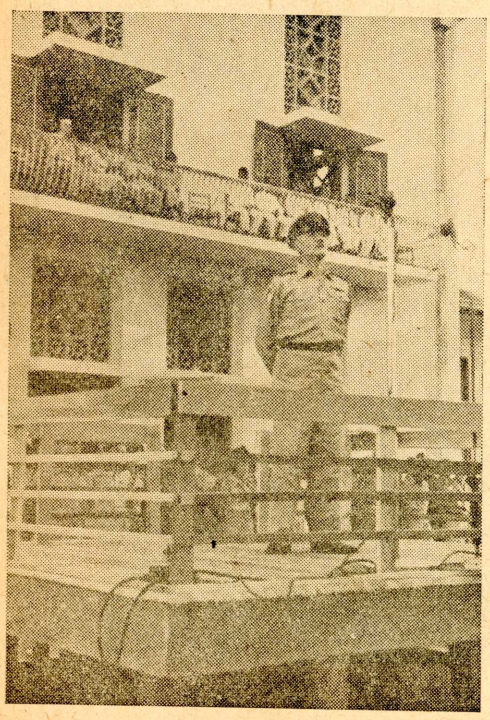

De Kolonel spreekt de troepen toe

Jagers tijdens een Parade

Officieren van 2 14 R. I. leggen de eed af

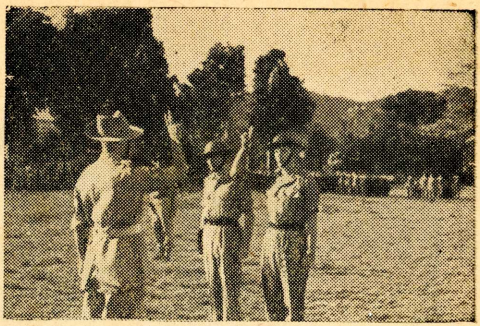

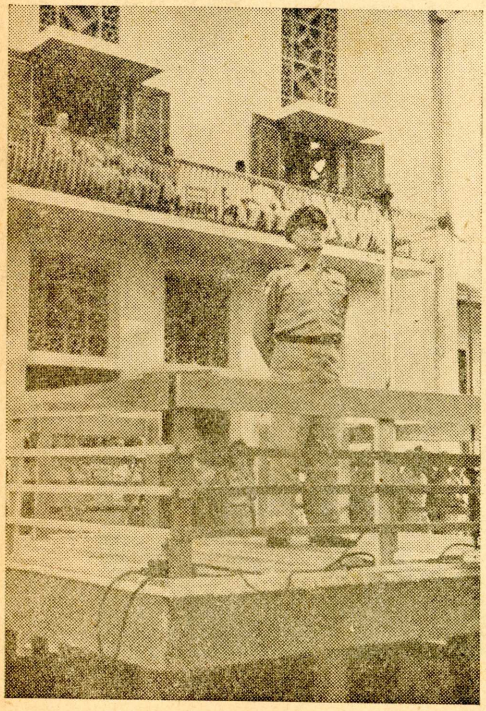

De Kolonel spreekt de troepen toe

„staakt het vuren" te zullen houden. Vele acties volgden nu ter zuivering van het aan 1 Bat. Reg. Jagers toegewezen gebied, waarbij verschillende malen werd opgetreden in samenwerking met Artillerie en Mustangs. Practisch alle kampongs bleken een zuivering nodig te hebben en een greep uit het dagboek van het bataljon toont namen als: actie Indoering actie Kelawi, actie Nanggalo, actie Kandis, actie Simpangloeboeklintah enz. Uit de compagnieën werd dat gedeelte wat niet door wachten of patrouille aan het werk was, "bijeen geschraapt" en daarmede werd de actie uitgevoerd.

De zuivering had 7 doden en 25 gewonden der Jagers geeist, toen deze ongeveer begin Maart was voltooid. Intensieve patrouillegang hield het gebied schoon, totdat op 25 Maart het accoord van Linggadjati werd getekend en op verschillende plaatsen aan de demarcatielijn vredelievend contact plaats had met T.R.I. Commandanten, die, voor wat betreft de Padang Noord sector, zich toonden als met goodwill bezielde Republikeinen. De annalen van het bataljon vermelden de „vrede" van Tabing op 27 Maart, de "vredes" van Oedjoengkarang, Kelawi en Indoering op de daarop volgende dagen.

Een vrij rustige tijd volgde nu. Er werd regelmatig gepatrouilleerd, waarbij behoudens een paar gevechtsaanrakingen, welke terstond door een commissie van beide partijen werden onderzocht en „afgedaan", niets bijzonders voorviel.

Eind Juni en Juli stegen de spanningen, nota's, aides de mémoires, Amerikaanse stappen etc welke tenslotte resulteerden in de politionele actie.

Het Jagercabaret „Hazepeper" debuteerde rustig op de vooravond van de actie, 8 uur later zaten dezelfde Jagers in het veld.

Op de eerste dag bevrijdde een Jagercolonne, die als Noord groep optrad van de grote actie naar het Oosten, het complex Pasar Baharoe, Koerandji.

De tweede dag was geheel voor de Jagers. Met de commandopost op het vliegveld Tabing werd de

actie naar het Noorden ingezet, met bijkans het gehele bataljon en werd Loeboek Boeaja door de le en Baringin/Loeboek Mintoeroen door de 3e compagnie bevrijd en blijvend bezet.

Op 29 Juli. toen een artillerie colonne met infanterie, onder commando van de bataljons commandant naar het Noorden was gereden om Loeboek Aloeng, het vijandelijke hoofdkwartier. onder vuur te nemen, kwam plots het bevel door te stoten naar Pasar Oesang. De le compagnie wederom in actie, werd aangewezen als blijvende bezetting.

Op 4 Augustus werd nadat een sterke patrouille Loeboek Aloeng verlaten had gevonden ook deze plaats blijvend bezet door de 4e compagnie en een compagnie van 1 Bat. 8 R.I. Hiermede waren de politionele acties beeindigd. Nu volgde de zeer zwaren tijd van gestage patrouillegang. zuivering en contact met snipers en in hinderlaag liggende handgranaatwerpers. Zwaar was de taak. ernstig, in vergelijking met de politionele acties, waren de verliezen, en de gezondheidstoestand van het bataljon daalde snel.

In October werd het bataljon afgelost door 1 Bat. 8 R.I en teruggenomen in de stad. Een buitenpost bleef het bataljon behouden. n.l. Si Goentoer Moeda en Boengoes, waar de 4e compagne gelegerd werd. Lang is deze rust niet geweest. In verband met de aflossing van 2 Bat. 14 R I door het nieuw aan te komen 5 Bat. Reg. Prinses Irene, namen de Jagers half December de Oost sector van het Padang gebied over van de Zeeuwen. Indaroeng, Ladang Padi, Bandar Boeat. Pasar Baharoe en Batoe Boesoek werden hun posten.

Zo was de toestand op 5 Januari 1948. toen 1 Bat. Reg. Jagers zijn drie jarig bestaan vierde met een grootse kermis, met sportwedstrijden, een gecostumeer de politieke voetbalwedstrijd, maaltijden, film en een officiele vlaggenparade. 3 Dagen lang heerste de Jager-festiviteit over Padang.

Thans op 1 Maart 1948 bij het tweejarig bestaan der „U" Brigade bezetten de Jagers nog de Oost sector. Bij de status quo lijn, enige kilometers Oost van Ladang Padi zijn de borden gezet. De politie-patrouilles lopen in de gedemilitairiseerde zone. De waakzaamheid verandert niet, doch meer tijd voor sport en ontspanning is wel beschikbaar.

2 jaar „U" Brigade.
ruim 2 jaar Indie.
ruim 3 jaar het Bataljon :

Het Eerste Bataljon Jagers nadert het einde van haar taak, haar taak, die zij in Indie vervuld heeft met Inf. II. 2 Bat. 14 R I. en, sinds kort, met 5 Pr. Irene, 1 Bat. 8 R.I., 4e Afd. Artillerie. 3 Genie Veld Compagnie. 5 Esk. Paw. allen verenigd in de hechte band der „U" Brigade.

Het Tweede Bataljon van het Veertiende Regiment Infanterie.

De geschiedenis van 2-14 R.I., het bataljon „Zeeland" bij het verschijnen van dit boekje reeds in Nederland gedemobiliseerd vangt aan met het bataljon, 1-14 R.I

En men moet feitelijk nog dieper teruggaam, want zowel 1 als 2-14 R I. schoten wortel in de illegaliteit van Zeeland.

Het waren de mannen als Fassaart, Schmelzer, Bom' Sinke, van Oort en vooral Caspari die deze illegaliteit leidden en onmiddellijk toen zij de kans kregen die illegaliteit omzetten in een legaal geheel Zo werd dan einde 1944, toen Zeeuws-Vlaanderen bevrijd was, het bataljon I-14 R.I. opgericht Kenmerkend voor dit bataljon was, dat men het de naam gaf van bataljon „Fassaart". Immers was Dolf Fassaart, de latere kapitein Fassaart, een der grote leiders in deze streken geweest en driemaal door den Duitser ter dood veroordeeld, toch steeds weer ontsnapt.

Dit bataljon nam deel aan de strijd der geallieerden toen Antwerpen bevrijd moest worden, later aan de strijd om Walcheren.

Op Walcheren nu streden de jongens van het latere bataljon 2-14 R.I hun illegale strijd doch niet zodra was Middelburg van Duitsers bevrijd Goes in handen van Oranje en zodoende het onder water gezette Zeeland, of de hoeksteen werd gelegd voor het bataljon, dat zou u tzwerven naar Malakka, Java en Sumatra, na eerst nog een korte zwerftocht onder

Montgommery in Europa te hebben meegemaakt.

Het waren zeker mooie dagen, die in Fournes, waar men de strikt militaire opleiding genoot: in Belgie, waar men een gevangenenkamp moest bewaken en Duitsland, waar men de bezetting kreeg van een platgeschoten stad en-zeker niet te vergeten-de tocht naar Hamburg.

Teruggekeerd in Haarlem, wachtten de mannen het ogenblik af, dat zij naar Indie zouden vertrekken want bijkans als een man had men zich opgegeven om de strijd in de Pacific tegen de Japanner aan te binden. waardoor men de duizenden Nederlanders, die daar nog in kampen en gevangenissen leefden, zou helpen verlossen.

Van Haarlem ging het naar Engeland, waar het bataljon ongeveer September 1945 arriveerde, om reeds na een maand onder Commando van maj. van Oort met de „Alcantara" naar Indie af te reizen.

Aan boord stond men onder troepencommando van de Engelsen en als men het de jongens vraagt, dan zal eenjeder een aardige anecdote van dit schip weten te vertellen,

Doch welk een teleurstelling werd het toen de Alcantara'. Singapore reeds gepasseerd, de steven weder keerde en naar Singapore terugstoomde.

Indie een deel van het Koninkrijk der Nederlanden was in October 1945 nog niet gereed om Nederlandse soldaten te ontvangen. Er zouden nog enkele maanden moeten verlopen voordat het zover was!

Na een week op de rede van Singapore te hebben gedobberd, stoomde de „Alcantara" op naar Port-Dixon, ongeveer zestig mijl van het plaatsje Malakka, op het gelijknamige schiereiland Malakka gelegen, waar men aan wal ging. En hiermede brak een periode van wachten en trainen aan, een periode van blubber en tijgers-in-de-omgeving, doch evenals men zich in Fournes met alle animo op de training had geworpen zo wierpen de Zeeuwen zich ook in Port Dixon hierop, ditmaal de tropentraining. Hiervoor waren verschillende officieren van het KNIL over-

gekomen, waarvan de elt. Wiselius tot de demobilisatie bij het bataljon is gebleven.

Over Malakka valt krijgsgeschiedkundig, weinig te vertellen. Zooals gezegd, werd veel geoefend en een driedaagse veldoefening is hiervan wel het meest markante voorbeeld

Hoewel het contact met Nederland niet al te best was-ook het vliegwezen van en naar Indie moest nog worden georganiseerd-kwamen toch geregeld verschillende figuren en autoriteiten het bataljon op Malakka bezoeken.

Zo werden vele enquetes ingesteld, doch op de vraag, wanneer men nu naar Indie zou kunnen doorreizen, werd niet geantwoord.

Gememoreerd moge worden, dat ondanks de uit stekende stemming, welke op Malakka heerste het bij de mannen wel 'ns „hoog" opwelde, wanneer men uit Nederland berficht ontving, dat het nog niet wilde vlotten, met de delegaties Berichten, dat de delegatie-papieren in den Haag uit de ramen van het ministerie waren gewapperd, werden nu niet direct prettig ontvangen.

Midden Februari arriveerden de officieren, die de staf der Brigade zouden uitmaken 2-14 R.I. werd in de U-Brigade opgenomen samen met het bataljon Jagers, Haantjes en 1 R.I Later trad hiertoe ook Infanterie 1 een KNIL-bataljon, toe.

Zo vertrok het bataljon begin Maart 1946 naar Java om onmiddellijk rond Batavia de stellingen van Brits Indiers over te nemen. Uit het overzicht der Brigade komt tot uiting, waar men te liggen kwam en hoe Batavia in die eerste dagen der Pemoeda-furie er uit zag Voor de Zeeuw was dit echter niets. Hij was gekomen om rust en veiligheid te brengen, zodat hij zich onmiddellijk vol energie op zijn werk wierp ondanks het feit, dat de ontvangst te Batavia nu niet direct opvallend was.

Het hoofdkwartier werd gevestigd in het krankzinnigengesticht te Grogol doch dat maakte niets uit, omdat men toch in een krankzinnige tijd leefde. Ban-

diirkanaal. Manggarai. Mr Cornelis, de Oost-sector, dit zijn de namen, die uit die eerste dagen van Batavia in herinnering springen

Het was niet rustig in Batavia. Handgranaten en sniperschoten uit klapperbomen behoorden tot het dagelijkse menu, doch langzaam maar zeker werk te ook 2-14 R.I. mede aan de zuivering van Batavia en kon men de stellingen meer naar buiten verplaatsen. Met infanterie II werd nauw contact onderhouden en van dit bataljon draagt men dan ook de beste herinneringen met zich mee- Het was de kapitein Fassaart, die de eerste actie met dit bataljon meemaakte en Depok hielp bezetten. Kleine acties volgden waarbij gewonden en ook doden vielen. Opvallend was hier het werk der hospikken, die niet aarzelden naar voren te gaan om de gewonden te verbinden. Enkele hunner werden hierbij zelf gewond en zelfs sneuvelden er enigen hunner.

Na deze kleine acties breekt de tijd der grotere acties aan Het bataljon kon zelfstand g ageren en sloeg de Zeeuwse leeuwenklauwen uit De eerste actie ging naar Pesing, welke plaats een belangrijk infiltratie punt was op den weg naar Tangerang. Het werd een geslaagde actie, geslaagd omdat zij werd u tgevoerd vanuit een richting vanwaar men haar niet had verwacht. Er vielen enkele doden en gewonden, doch aan de andere zijde was het verlies veel groter terwijl uiteindelijk de vijand uit de stellingen werd verjaagd. De buit was aanzienlijk. Behalve enkele trucks ook een Vickers middelzwaar machinegeweer en veel ander materiaal. Gememoreerd mag worden dat de heer Pallar deze actie aangreep om een interpellatie in de Tweede Kamer te houden,

In samenwerking met de Jagers volgde een actie naar Tjiteureup waar minder verliezen werden geleden, doch waarvan het resultaat even bevredigend was.

Tjikareng halfweg Tangerang met het bekende landhuis, waar een gevaarlijke mitrailleurspost der T.N.I. stond gesteld, doch welke door een woedend geworden kapitein der Zeeuwen werd weggeschoten,

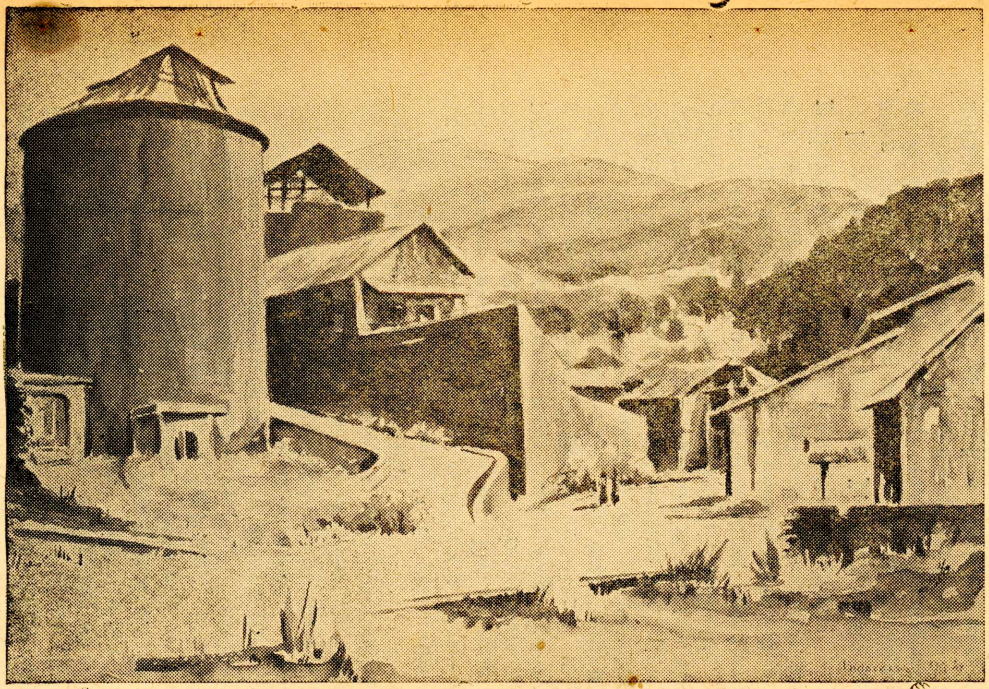

De Cementfabriek te Indaroeng.

Na deze acties volgde een periode van rust, welke welverdiend was en zich kenmerkte door wachtlopen voor het paleis van de Legercommandant. Opvallend was het echter, dat de Zeeuwen, evenals hun Brigade-makkers, de Jagers en Haantjes, ook de voorkeur gaven aan het terreinwerk omdat de stad hen niet lag.

Zo ging het weer naar buiten. Ook al omdat de Brits Indiers, die nog even in de stellingen waren gekomen, het mooie werk van 2-14 R.I. ongedaan hadden gemaakt. Het vertrouwen, dat dank zij het werk der Zeeuwen bij de bevolking in de door hen bezette sectoren was gegroeid verdween, de T.N.I. infiltreerde weer rustig en de Brits-Indiers zagen als vanouds toe.

Wederom werden rust en veiligheid hersteld. In de kampongs werden wachten ingesteld en de bevolking hielp mee door het geven van inlichtingen terwijl zelfs kampongs buiten de demarcatielijn klopjachten op de rampokkende benden hielden.

Langzaam aan brak de tijd aan, dat men zou gaan verhuizen. De Brigade zou volgens de geruchten naar Sumatra vertrekken, dus ging het bataljon Zeeland mede.

De lange rij namen: Zeeland, Frankrijk, België, Duitschland, Engeland, Malakka, Java werd uitgebreid met die van Sumatra.

Met de „Ruys" vertrok men November 1946 naar Padang en op een Maandagmorgen arriveerde men op Emmahaven, waar een der compagnien de taak der Brits-Indiers overnam. Grijs en verlaten lag deze voorhaven van Padang daar. Rondom de bergen, die later zulk vertrouwd terrein zouden worden, doch op die 24 ste November nog zulk gevaarlijk gebied waren.

Enkele dagen na de aankomst werd de „Plancius" beschoten en reeds kort na de aankomst in Padang vielen de eerste doden tijdens een convooirit van Emmahaven naar Padang. Een carrier, een der wagens, welke men midden 1946 in Batavia in gebruik had genomen, liep op een mijn.

Het leven in Padang was nu niet direct rustig.

Overal gluurden de peloppors en als men van de tangsi bij de Kriegerlaan naar de bioscoop ging, dan geschiedde dit met het geweer in de aanslag.

Handgranaten werden vanuit Tarandam geworpen, doch de Zeeuwen zuiverden ook dit gebied. zoals zij de grote gebieden rond Batavia hadden gezuiverd.

Bij de moskee lag een compagnie en in de tangsi, maar daarachter was het nog zeer onveilig.

Zelfs werden daar huizen in brand gestoken, hetgeen de overste van Oort in die dagen niet zo heel erg vond. omdat hierdoor zijn uitzicht beter werd.

Bruggen aan de wegen naar Marapalam en Loeboek Bargaloeng werden door de T.N.I. vernield, zodat men noodzakelijk naar deze plaatsen moest oprukken.

Dit geschiedde danook in de eerste dagen van Januari 1947 met groot succes Posten werden gevestigd in deze randgebieden, die thans reeds een voorbeeld zijn geworden van rust en orde en welvaart, waar kort geleden de assistent Demang zijn installatie rede hield, doch die toen nog lagen aan de eerste demarcatielijn. Snipers op Marapalam. infiltraties bij Loeboek Bargaloeng en bij Soengei Beramas in het Zuiden. Het zwembad, dat even buiten de demarcatielijn lag en nu het Juliana zwembad heet.

Het zijn namen. die uit die eerste dagen van 1947 zullen blijven voortleven.

Dan volgt de actie naar Indaroeng, noodzakelijk omdat de TNI. artillerie vuur op Padang wilde leggen

Vluchtende TNI.. snelle opmars, veel buit, waaronder ook de groene „vier-onder-de-kap", waarin overste van Oort nog geruime tijd rond reed.

Dan volgt in Februari de herdenking van het tweejarig bestaan van het bataljon met de Zeeuwse cocktail en de revue onder leiding van den kapitein-thans majoor Appel-en de parade tijdens die dagen.

Er volgde een periode van betrekkelijke rust, betrekkelijk in die zin, dat er geen acties volgden-doch dagelijks werd de gebruikelijke patrouille gelo-

pen en werden de nodige uurtjes wacht geklopt.

Er werd gevoetbald en gememoreerd mag worden, dat het eerste kampioenschap van Padang voor de Zeeuwen was.

Zo breekt de periode der politionele actie aan. De Zeeuwen zullen de spits afbijten en evenals in Januari de cementfabriek bezetten, doch ditmaal ook bezet houden.

Deze actie, waaraan ook de Jagers als flankdekking deelnemen. stond onder commando van den luitenant kolonel J.J van Oort, commandant van 2-14 R.I. en werd voor zover het de arm naar Indaroeng betrof geleid door den majoor P, de Kam. Het werd een tocht, welke meer last veroorzaakte door de cementen wegversprlngen, dan door de tegenstand der T.N.I., want die was er in het geheel niet. Een opgeblazen brug vertraagde de opmars der wagens. doch de infanterie rukte op bereikte zodoende eerder het eindpunt: de cementfabriek Indaroeng, waar de Nederlandse driekleur werd gehesen en waar onze vlag thans nog wappert. Een klein deel, gemotori. seerd, reed door naar de Soebangpas waar men sporen vond van de overhaaste aftocht der T.N.I. Karbouwenwagens met papieren etc. werden in beslag genomen

Die zelfde morgen was kapitein Bom-thans majoor opgerukt naar de vuurtoren. van waaruit men op 17 Juli nog vuur ontvangen had. Het Juliana zwembad werd der Zeeuwen en enkele dagen daarna rukten de Zeeuwen door naar Boengoes, welk vissersplaatsje aan de mooie baai van dezelfde naam. een uur tevoren bezet was door een carrierafdeling, welke per landingscraft was geland.

Weer enkele dagen later werd het gebied in het Zuiden uitgebreid tot Sigoentoer Moedo: zelfs rukte men op tot Kotta Pandan en als men over deze actie spreekt, dan zal dit zijn als de actie der boomversperringen. Want het waren vele en dikke knapen, die opgeruimd moesten worden; waaraan de Genie vooral deelnam. Steeds bleef de T.N.I. twee uur

voor de Zeeuwen uit. Slag leveren. durfden zij niet..

In het Oosten kwam een post te liggen op Ladang Padi en als men de compagnie noort praten over die eerste koude nachten in de bergen boven Indaroeng, dan vertellen de jongens dat zij een nacht in battle-dress hebben geslapen.

Aan de actie naar het Noorden op 22 Juli nam nog een klein deel van 2-14 R.I. deel. Hier sneuvelde een der Zeeuwen.

Zo brak de dag aan, dat op verzoek van de Veiligheidsraad het „staakt-het-vuren" werd afgekondigd en wederom brak een periode van patrouille lopen aan. Zwaren patrouilles in de bergen boven Indaroeng, rond Bandar Boeat, bij Batoe Boesoek. Goenoeng Sapih en Pasar Baroe.

Een groot gebied, doch een gebied, waar men na enkele weken reeds de resultaten van het pacificerende werk aanschouwen kon.

De kale en verlaten sawah's werden bewerkt en de verlaten huizen werden weder bewoond. De Pasar op Bandar Boeat werd wederom een centraal punt en de onrust rond Pasar Baroe verdween.

Het bataljonsbureau, dat in Batavia ondergebracht was in een krankzinnigengesticht, kreeg nu een betere behuizing. De cementfabriek. In Padang zelf bleven weinig Zeeuwen. Slechts de Staf-compagnie onder kapitein Schmelzer.

Emmahaven Boengoes, Sigoentoer Moedo, Indaroeng, Pasar Baroe, Goenoeng Sarik en Ladang Padi alsmede Batoe Boesoek de centrale Noord. Dit zijn de namen rond Padang, die aan het bataljon Zeeland verbonden zullen blijven, wanneer over Sumatra's Westkust gesproken wordt en als men thans op Emmahaven komt, dan staat daar een monument ter gedachtenis aan de Zeeuwen, die in Emmahaven een Oranjedorp stichtten.

Tegen het einde van 1947 namen de geruchten der demobilisatie duidelijker gedaante aan en toen in November de Legercommandant zijn bekende toe-

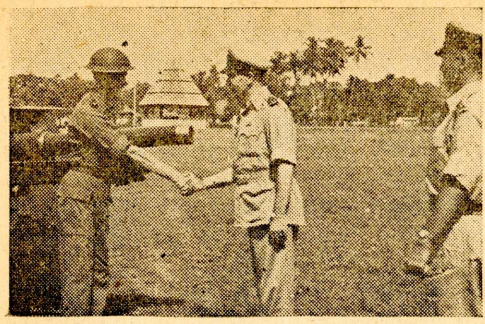

Beëdigingen

Kol Sluyter wenst geluk

Maj Andriessen

drukt de hand!

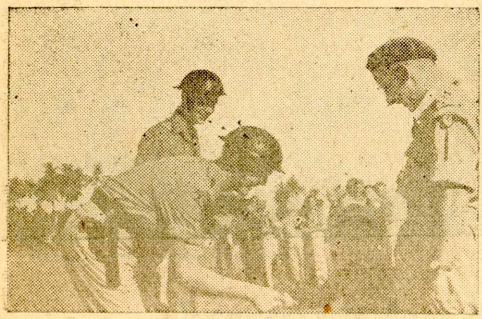

Ook Mantri de Zeeuw

spraak hield, ging een kreet van vreugde op in het bataljon. Het behoorde tot de „Alcantara lijn".

De administratie der cementfabriek bood de Zeeuwen een diner en cigaretten aan.

Er werd tot slot een treffende afscheidsparade gehouden, waar Overste van Oort afscheid nam en zich de grootste kankeraar van het bataljon noemde en waar kolonel Sluyter antwoordde met hem als de grootste kankeraar der Brigigade te citeren, doch steeds in het belang zijner jongens.

Afscheid werd genomen van de gevallen makkers op het Ereveld op Belantoeng en toen Oudejaarsavond aanbrak toen stond men gereed om de eerste Januari de reis naar Nederland te aanvaarden. Eerst nog Batavia in een transitkamp, daarna de Johan van Oldenbarneveld en toen . . . . 1 Februari Amsterdam.

Drie jaren soldatenleven van 2-14 R. I.

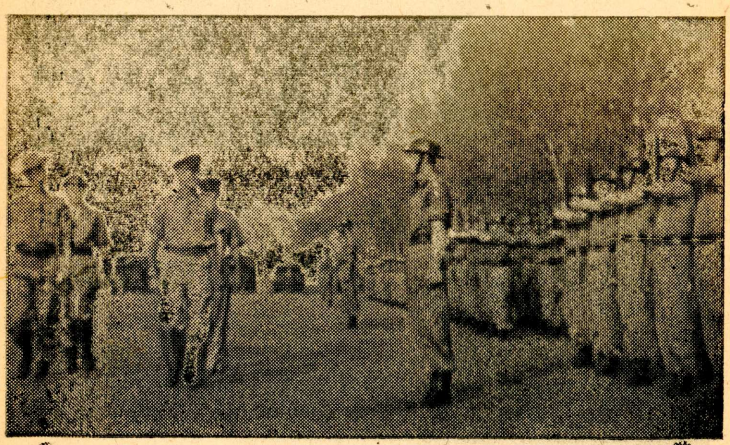

De Afscheidsparade.

HET EERSTE BATALJON van het ACHTSTE REGIMENT INFANTERIE

Het eerste Bataljon na de bevrijding „boven de Rivieren."

Toen eind Augustus 1945 Z.K.H. Prins Bernhard, toenmaals de Bevelhebber Nederlandse Strijdkrachten, op de onder zijn bevelen staande enkele Infanterie Bataljons een dringend beroep deed, behoorde tot deze bataljons 1-8. R.I. „Het eerste Bataljon boven de Rivieren."

Ook De Zeeuwen en de Jagers waren hierbij en aldus vormden deze drie Bataljons, later verenigd in de U-Brigade, wel een uitzonderlijk stuk historie van de Nederlandse Weermacht na de tweede wereldoorlog.

En toch is er, in wezen zowel als in oorsprong, een belangrijk verschil tussen 1-8. R.I. en de andere eerste bataljons. Want al behoren zij samen tot wat men de „mannen van het eerste uur" genoemd heeft, omdat zij ongeveer tegelijk, via Malakka, naar Indië vertrokken, er is een „verschil in leeftijd." Immers, viel de oprichtingsdatum van de andere eerste bataljons in het begin van 1945, 1-8. R.I. is „officieel" geformeerd op 15 Juni 1945.

Voor een goed begrip van de historie van de OVW-bataljons, is het noodzakelijk te weten wat men onder het begrip „boven en beneden de rivieren" heeft verstaan. Om dit te kunnen verklaren dienen wij terug te gaan tot midden Augustus 1944, dus kort vóór de geallieerden het zuidelijk gedeelte van Nederland (ongeveer van Nijmegen langs de rivieren tot en met de Zeeuwse eilanden) bevrijdden. Voor dien was er over ons gehele land verspreid, wat men gemakshalve samenvoegend noemt, de „illegale" beweging. Tot

midden Augustus 1944 bestond deze illegaliteit echter zeker niet uit één organisatie. Beperken wij ons wat de illegaliteit betreft tot de strijdende groepen (LKP, RVV, Spionagecommando's enz.) dan valt reeds door het noemen van de voornaamste verzetsgroepen de decentralisatie ook hier op. In dit kort bestek is het niet mogelijk ons te begeven in een beschouwing over ontstaan en wezen van deze strijdende illegale groepen. Genoeg zij het vast te stellen hoe de toestand was midden Augustus 1944, en slechts te releveren dat het samenvoegen, wat men toen noemde "de coordinatie van de verzetskernen," op grote moeilijkheden en vele gevaren was afgestuit. Midden Augustus 1944 echter ontvingen de illegale leiders opnieuw bevel uit Londen alles te doen wat mogelijk was om tot samenvoeging te komen. En op 2 September 1944 sprak Z.K.H. Prins Bernhard, tot alle illegale strijders: „Ik stelde mij onder commando van Generaal Eisenhouwer. Hij benoemde mij tot commandant van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten. Daarin neem ik alle strijders uit de illegaliteit op. Gij staat onder mijn bevelen. Zij zullen U gegeven worden namens mij. Voer deze uit. Gij staat onder de krijgstucht." Voor de vtrzetsgroepen in de kort daarop bevrijde gebieden in Nederland was dit alles niet zó moeilijk. Direct na de komst van de geallieerden werden deze verzetsgroepen de kern waaromheen de latere eerste OVW bataljons zijn gevormd. Daarom is hun OVW-leeftijd ouder dan die van b.v. 1-8. Direct na 1944, dus 4 maanden na de bevrijding, werd b.v. het bataljon Jagers waarmede wij in de U-Brigade dienen, opnituw opgericht. Geheel anders was het voor de inmiddels in Gewesten ingedeelde illegaliteit „boven de rivieren." Gewest 6 waaruit 1-8 later is voortgekomen, grensde namelijk aan het zuidelijke front. (Arnhem, langs de rivier de IJsel naar Kampen, via Harderwijk over Barneveld-Voorthuizen naar Wageningen, langs de Rijn weer terug naar Arnhem). en werd ook wel het Gewest Veluwe genoemd.

Weer is het hier niet mogelijk de bijna onoplosbare problemen te schetsen waarvoor zich de leiding van

Gen.

SPOOR

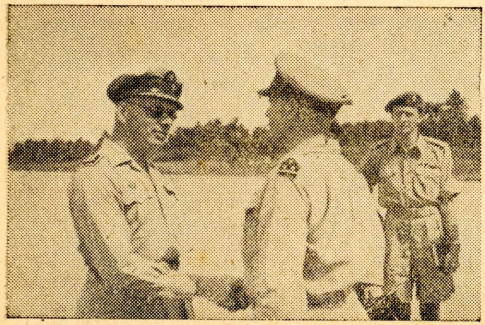

De Kolonel heet Gen. Spoor welkom op het vliegveld.

Gen. Spoor in gesprek met de bemanning van een Pipercub

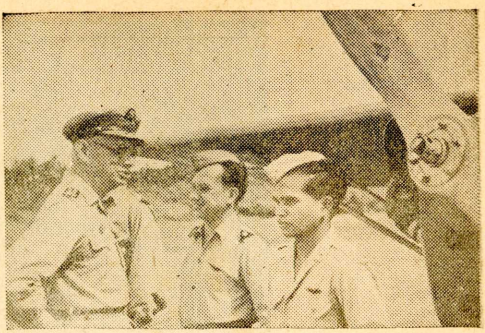

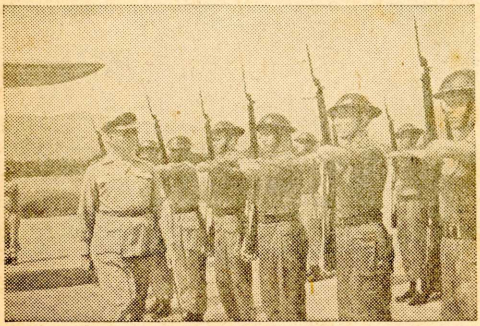

Inspectie op het vliegveld

Gen. Spoor in gesprek met een kok van 18 R.I.

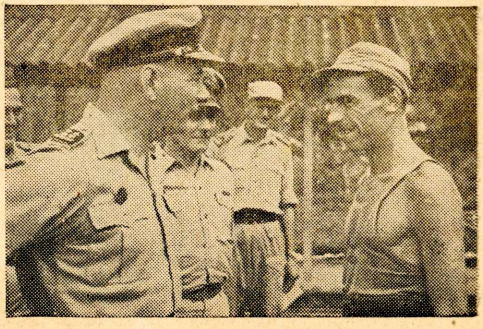

Het Zwembad

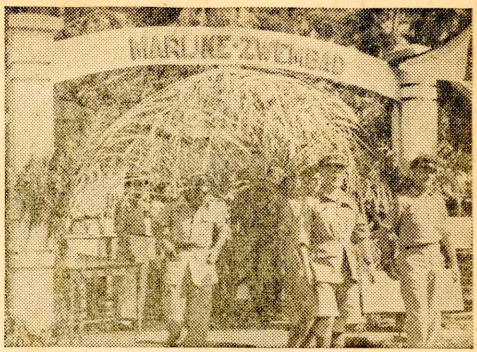

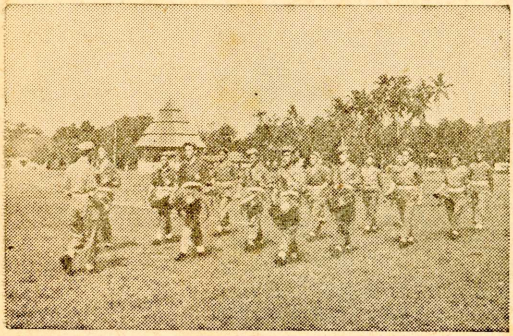

Plechtigheid op 10 Mei

Gen. Spoor op de Voetbaltribune

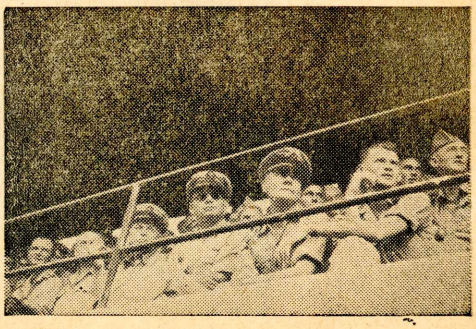

Viering van het Eenjarig bestaan der Brigade

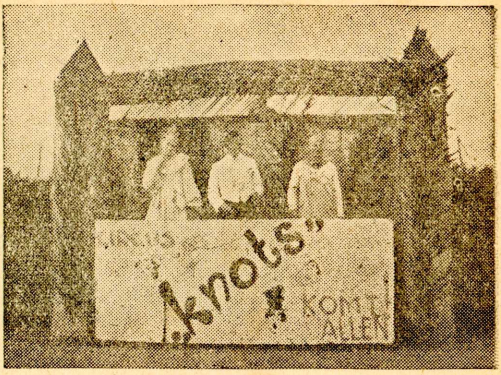

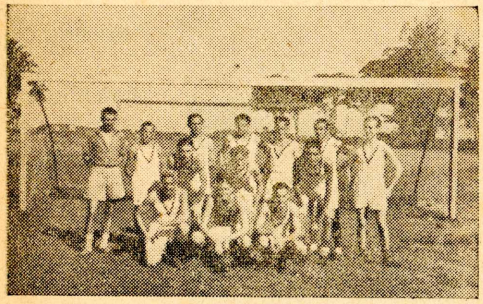

Wij wonnen in Batavia

Wij „bouwen" wegen

de Binnenlandse Strijdkrachten in het Veluwe-Gewest zag geplaatst. De Duitsers concentreerden er strijdkrachten, Arnhem werd volledig geevacueerd, de SS en SD activeerden op de Veluwe hun activiteit t.o.v. de illegaliteit.

Konden de verzetsgroepen „beneden de rivieren" zich in betrekkelijke rust organiseren tot bataljons, hun, zij het zware militaire taak, aanvangen, de mannen van Gewest 6 voerden na September 1944 in dubbele betekenis een strijd „met de rug tegen de muur."

Onder deze omstandigheden het Bevel van den B.N.S., „Coordineer verzetsorganisatie's in één verband onder centrale leiding" met als tweede bevel "Laat geen nieuwe leden tot Uwe organisatie toe" uitvoeren, was zéker de moeilijkste opgave waarvoor zich de leiders der verzetsorganisatie in Gewest 6 ooit gesteld zagen.

Wij, van 1-8, voortgekomen uit dit Veluwe Gewest der illegaliteit, zijn er altijd bijzonder trots op geweest dat deze bevelen van Z.K.H. Prins Bernhard zijn uitgevoerd en wat dit wil zeggen kan slechts iemand begrijpen uit eigen kring, uit dit Gewest.

En wij, de „Hanen van de Veluwe" weten dat er reden was om trots te zijn toen Z.K.H. Prins Bernhard direct na de bevrijding van ons Gewest zijn grote voldoening en bewondering uitte over wat hier tot stand was gebracht onder de verschrikkelijkste periode van de bezetting.

Dat onze hechte illegale organisatie dit compliment verdiende blijkt wel uit de somtijds verschrikkelijke verwarring welke ontstond in vele andere Gewesten, waar de geallieerden binnen vielen. En zeker niet in de laatste plaats zou dit blijken toen de Geallieerde aanvoerder op de Veluwe zijn dank en bewondering voor prestatie's en samenwerking in woord en geschrift kenbaar maakte. Toen na de bevrijding op bevel van den B.N.S. met het organiseren in Militair Verband van de illegaliteit van Gewest 6 werd aangevangen (Mei 1945) was dit in wezen het vormen van het latere bataljon 1-8.

Deze bundeling in bataljonsverband kon echter zonder meer niet worden uitgevoerd. De B.S. van Gewest 6 was ingeschakeld in vellerlei taken. Zij was

het enige gezagsapparaat welke de voorlopige Regering ten dienste stond. Hadden de Binnenlandse Strijdkrachten eerst zelf orde en rust gesteld in de steden en dorpen, de voorlopige maatregelen van gezag en bestuur genomen, met het langzamerhand overnemen door de Regering van deze, haar toekomende, taak, werd de B.S. verder het militaire apparaat waarop de Regering steunde en waarop zij voor verschillende taken een beroep moest blijven doen.

Aan dit alles door een bevel tot bundeling prompt een einde maken zou vele diensten in Gewest 6 in ernstige mate hebben verstoord, en het gezag ondermijnd. Dit was dan ook niet de bedoeling van dit bevel tot bundeling. De zes districten waarin Gewest 6 was verdeeld stonden geleidelijk zoveel NBS-ers af als voor de handhaving van een goede gang van zaken in de districten mogelijk was.

Intussen was in het district NW-Veluwe de kazernering op 15 Mei aangevangen met een kleine groep NBS-ers uit Ermelo. De moderne ongeschonden, maar kaal geroofde Jan van Schaffelaar-kazerne was tot dit doel gevorderd.

Wat het wil zeggen in een zo volkomen leeggeplunderd land een bataljon Infanterie te formeren, de bijna niet te overkomen moeilijkheden met de legering, de verzorging, de materieelaanschaffing, de kleding, de encadrering, het laat zich gemakkelijker opsommen dan hier beschrijven.

Begin Juni b.v. bestond 1-8's bewapening uit 80 geweren, 40 stens, en 5 brens. (De rest van de bewapening van Gewest 6 was nodig voor b.v. bewaking van de gevangenkampen enz.) Door een rouleersysteem werden de manschappen met de respectieve-lijke wapens geoefend. Respectievelijk ruim op de vatten.....er waren b.v. zowel Engelse, Russische, Duitse als Hollandse geweren.....

En dan de training.....In eigen, veelal gehavende burgerkleding, versleten schoenen, bijna geen ondergoed.....

Maar zij stonden er, in de vroege morgen, soms van koude rillend, in stramme rij, met harde kop-

pen en met een nóg hardere wil!
Om te doen wat geëist moest worden.
Nog, als wij, van 1-8., daaraan terug denken. Aan dien tijd toen in de prille ochtend een daverend..... Bá.....tal.....jóóón.....hen opwekte weer iets meer te geven dan redelijk verwacht kón worden. Dan weten wij dat dit is en altijd zal blijven de schoonste herinnering aan ons bestaan als soldaat.

15 Juni 1945 kwam 1-8 na de bevrijding voor het eerst in de Regerings stukken voor. Op die datum werd het bataljon „officieel" opgericht. Daarom vierden de Hanen op 15 Juni 1947 hun 2 -jarig bestaan.
Het trainingsschema, oorspronkelijk aangepast aan de eisen welke men had te stellen aan een L.I.B. (Licht Infanterie Bataljon) bestemd bewakingsdiensten in Duitsland te verrichten, duurde tot eind Augustus 1945.

Dat toen tot voldoening van Amerikaanse instructeurs en Nederlandse hoge militaire waarnemers een geoefend en volledig uitgerust L.I.B. 1-8. zich kon presenteren, parades te Ermelo, Apeldoorn en Arnhem verwondert slechts hen die de geest der oud-illegale niet had benaderd.

De capitulatie van Japan haalde een streep door de vele berekeningen. De Regering beschikte slechts over de enkele bataljons waarvan 1-8 er één van was.
Z.K.H. Prins Bernhard deed een hartstochtelijk beroep op zijn oud-illegalen, om het land ook nu weer in haar moeilijke uren te steunen.
En ongeveer 80% van de toenmalige 8 RI-ers meldde zich spontaan aan voor de expeditie naar Indië.....
Begin September werd in alle haast aangevangen met een speciale tropentraining zonder adviezen, zonder adviseurs.....
„PionierS," bewakingstroepen van „beneden de rivieren" kwamen onze gelederen tot de voorgeschreven sterkte aanvullen, en wij vertrokken 15 October via Engeland, via.....Malakka, naar Batavia, waar wij op 9 Maart 1946 werden ontscheept. 2 Juli 1946 versterkte een gedeelte van het bataljon VII-3 R.I.

onze gedunde gelederen.

De krijgsgeschiedenis van ons bataljon hier op Java en Sumatra, zij is dikwijls beschreven en is trouwens een gedeelte van de krijgsgeschiedenis der U-Brigade welke in dit boekje is weergegeven!

Wij wilden slechts een korte blik geven op de weinig bekende historie van het wezen en ontstaan van 1-8. R.I. het eerste bataljon boven de Rivieren."

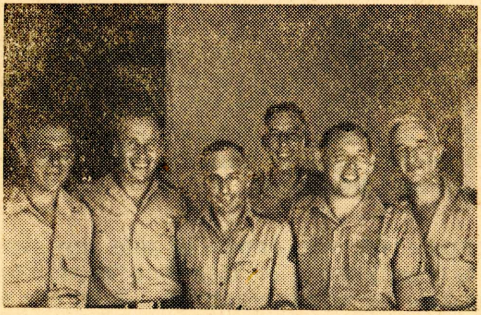

De 6 compagniescommandanten.

4e AFDELING VELD ARTILLERIE

Toen in Maart 1946 uit verschillende onderdelen de "U"Brigade gevormd werd, was hierbij nog geen Artillerie der K.L. ingedeeld.

Wel was de noodzaak van meerdere Artillerie in Indië gevoeld, waarom met spoed in Holland een aantal Batterijen gevormd werd, z.g. Calmeyer eenheden.

Deze Afdelingen kwamen op 16 Juli 1946 in de haven van Priok aan. De urgentie om ingezet te worden bleek niet zo groot als aanvankelijk gedacht werd en zo bleven de Afdelingen als één Detachement enige tijd in Batavia gelegerd, welke tijd gebruikt werd voor het verkrijgen van uitrusting en voor de nog zeer noodzakelijke verdere oefening.

In de eerste week van October 1946 werden de twee Batterijen van de IVe Afdeling (sinds 11 September zodanig genummerd, waarbij de Batterijen met de letters G en H aangeduid werden) verplaatst naar een kamp in Kebajoran. Deze week was belangrijk omdat met ingang van 1 October de Afdeling ingedeeld was bij de "U"Brigade en van die dag af dus een operationele rol kon gaan spelen. Op Java bleef dat echter slechts een mogelijkheid. In werkelijkheid kwam het daar nog niet zo ver.

De aparte legering had ook dit voordeel, dat de zelfstandigheid van de Afdeling daarmede tot uitdrukking kwam. Het vrij willekeurige en losse Detachementsverband werd verbroken. Het Detachement werd in de verschillende Brigades ondergebracht.

Tot op die tijd was De Afdeling echter nog niet compleet. De Batterijen waren zelf eigenlijk ook nog losse eenheden met slechts een AfdelingsCommandant aan het hoofd. Pas op 5 November 1946 kon de Af-

deling gecompleteerd worden door middel van nieuw aangekomen Artillerie-onderdelen uit Holland. De Batterijen werden op volledige sterkte gebracht en de Afdelingsstaf gevormd. Over de naam Afdeling of Batterij voor het geheel bestond nog lange tijd onzekerheid en deze naam werd enige malen gewijzigd, totdat tenslotte de oorspronkelijke en weer met de vooroorlogse Artillerie benaming overeenkomende naam Afdeling gehandhaafd bleef.

Inmiddels was de beslissing gevallen, dat de "U" Brigade naar Sumatra overgebracht zou worden met als standplaats Padang. De Artillerie behoorde grotendeels bij de groep, die met de „Ruys" de reis maakte, welke op 20 November 1946 in Emmahaven aankwam.

Padang- We hadden toen niet vermoed, dat de Brigade daar zo lange tijd gestationeerd zou blijven.

Padang- Het is geworden het stadje dat ieder van ons langzamerhand als zijn geboorteplaats is gaan kennen en misschien waarderen.

Padang- Daar heeft de IVe Afdeling Artillerie zich cok pas goed ontwikkeld tot wat het nu geworden is, daar heeft ze geleerd hoe haar operatieve taak in de practijk uitgeoefend moest worden, daar is ze geworden tot een onderdeel met haar eigen plaats in de Brigade.

De eerste vuuropdracht liet niet lang op zich wachten. Toen op 2 December 1946 aan onze zijde enige doden gevallen waren tengevolge van geplaatste bommen werd laat in de middag door beide Batterijen vuur afgegeven op de Kampongs Pagambiran en Ampaloe. De hulzen van de twee eerstverschoten granaten werden met inscriptie aan de Brigade Commandant aangeboden.

In de onrustige Januari maand van 1947 kreeg de Afdeling herhaalde malen opdrachten uit te voeren, in 't algemeen tot steun van zuiveringsacties, waarbij de Infanterie tevens de practische waarde van de Artillerie kon leren kennen, die zo nodig is voor een juiste samenwerking. Deze ondernemingen culmineerden in de actie van 20 Januari. De Batterijen werden in stelling gebracht bij het Bandjirkanaal te

Loeboek Bargaloeng om steun te verlenen aan de opmars naar de Cementfabriek. Onbelangrijke data en gebeurtenissen worden vergeten, maar 20 Januari zal bij iedere Padang-Artillerist in herinnering blijven en in zijn verhalen straks in Holland opgenomen worden als voornaamste actiedag in de periode tussen het aanvaarden van de basis overeenkomst en het tekenen van „Linggardjati."

Nog tweemaal werd in Februari 1947 vuur afgegeven, maar langzamerhand was de periode van de „betrekkelijke rust" aangebroken, welke behalve voor de normale dienstbezigheden en wegverbetering ook gebruikt werd voor het geven van cursussen in het kader "Dienst Vorming" en voor infanterie-training voor een gedeelte van de Artilleristen. Het was alsof de toekomstige taak in het „eigen patrouille gebied" reeds voorvoeld werd.

Gedurende de twee weken politiële actie was de Afdeling weer Artilleristisch actief. Vele vuren werden uitgebracht ter ondersteuning van de opmars naar de Cementfabriek en de in verschillende étappes uitgevoerde opmars naar Loeboek Aloeng. Hierbij werd een zekere reputatie verworven in het verhinderen van het opblazen van bruggen, gelegen in de opmarswegen, die zodoende geheel of vrijwel onbeschadigd in de handen van onze troepen vielen. De morele uitwerking bleek nog steeds groot, waardoor het ontbreken van verrassing genivelleerd werd.

Belangrijk werden deze weken ook, doordat de Afdeling, tot nog toe in haar geheel in de stad ondergebracht, uit elkaar ging en beide Batterijen eigen legering buiten de stad kregen, de G-Batterij ten Noorden van de stad en de H-Batterij aan de Oostrand van de stad, onder verschillend tactisch commando.

Met dankbaarheid konden we op dat moment constateren dat de Afdeling op Sumatra nog geen dode te betreuren had. In het najaar werd dit echter anders. Kort na elkaar stierven drie soldaten door ziekten en ongeluk en lieten een ledige plaats achter. Ze hebben hun rustplaats op het Ereveld gekregen.

Op 5 Augustus werd het „Houdt op vuur" van kracht. Ieder Artillerist weet uit zijn voorschriften dat dit commando een langere rustperiode inhoudt dan wanneer slechts „Batterij rust" gecommandeerd wordt. Slechts eenmaal nog na maanden van Artilleristische rust moesten de kanonnen even hun grommend geluid laten horen.

Ze zijn er nog wel en worden met zorg onderhouden en ook aan een grondige inspectie onderworpen.

Generaal

KRULS

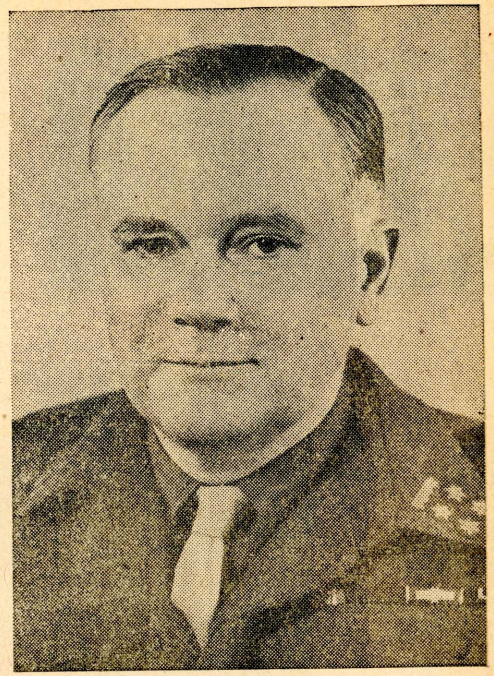

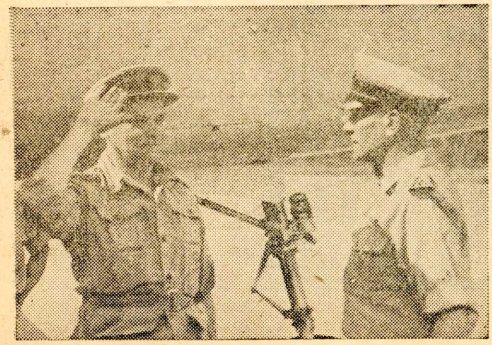

Kol. Sluyter begroet de Generaal bij het uitstappen.

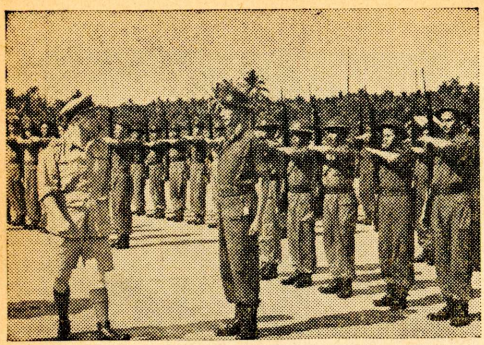

Gen. Kruls inspecteert de Erewacht der Jagers op Tabing.

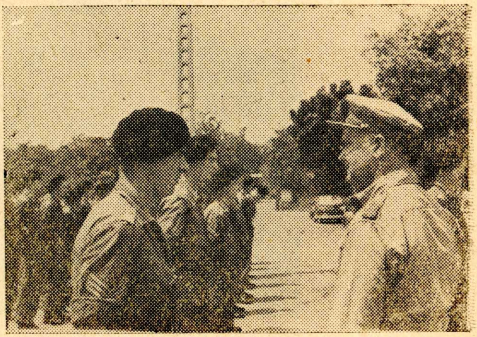

De Generaal onderhoudt zich met de troep.

Het U Brigade Elltal te Batavia

Succes in BATAVIA.

Wij wonnen van het sterke Garnizoenseltal van Batavia.

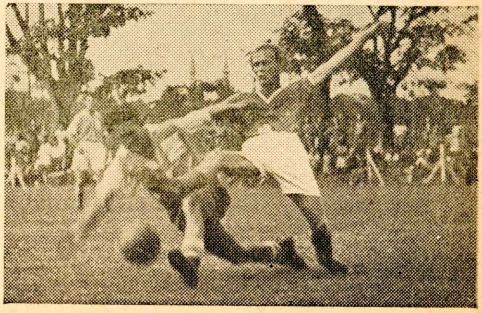

3e GENIE VELD COMPAGNIE

Het verleden van de Genie is ouder dan haar naam, en in verhoogde mate geldt dit voor haar nieuwe naam, waaronder de Genie van vóór de oorlog thans in Nederland wordt gerangschikt, n. l. Pioniers. De naam Genie is, zoals voor de hand ligt, afkomstig uit het Frans: „le Genie de l'Armée", de helpende Genius van het Leger" en is ontstaan in de 18e eeuw, toen in verschillende landen bij het Leger de behoefte ontstond, om de diverse specialisten als ingenieurs, mineurs en sappeurs, pionier en pontonniers in één wapen te verenigen. Reeds vóór die tijd hadden deze vakmensen veel werk voor hun rekening genomen, we denken o. a. aan het „mineren" of ondermijnen van vestingmuren, wat reeds door de Perzen werd toegepast, lang vóór het begin onzer jaartelling. Xerxes liet reeds een schipbrug bouwen over de zee bij het huidige Istanboel. Ook de Romeinen kenden hun rijdende pontontreinen, zoals deze ook bestonden bij de Pontonniers, zij het in gewijzigde vorm.

De pioniers waren al vanouds uitgerust met schop en pikhouweel, zoals deze thans nog voorkomen in het Pionier (Genie) embleem. De uitvinding van buskruit gaf verder nog een belangrijke stoot tot het ontstaan van de behoefte aan technisch personeel. Via Prins Maurits en Prins Fre-

derik Hendrik (aanslag van de vestingwerken bij het beleg van 's-Hertogenbosch) kwam er enige lijn in het gebruik van de technische troepen, totdat deze dan omstreeks het einde van de 18e. eeuw allen tesamen werden verenigd in één grotere eenheid.

In Nederland werd op 15 Mei 1748 het eerste Regiment Mineurs en Sappeurs, ter sterkte van 4 compagnieën, opgericht onder bevel van Kolonel Francois Torci, baron van Breda. Dit regiment werd tevens belast met de zg. pionierwerkzaamheden. Een van de meest bekende commandanten was de kolonel Carel Du Moulin (1770), naar wie de Genie-kazerne in Soesterberg is genoemd. De Pontonniers, die na de bevrijding van de Franse overheersing aanvankelijk eveneens hierbij waren ingedeeld, gingen echter later weer over naar het Wapen der Artillerie om vervolgens bijna een eeuw later, na wereld-oorlog I, als een zelfstandig Korps, waarin tevens verenigd de Torpedisten, weer terug te komen bij het Wapen der Genie.

Tesamen met schop en pikhouweel vormt de zg. sappeurshelm, het huidige embleem van de Pioniers. Deze sappeurshelm stamt ook nog uit de tijd dat de ingenieurs en de sappeurs vanuit de voorste loopgraven de vijand bestookten. Zij stonden daarbij uiteraard bloot aan het vuur van 's vijands musketten en steenmortieren en waren daartoe uitgerust met zware kurassen en helmen. Zowel Noren als Fransen en Belgen en Nederlanders voeren thans nog deze sappeurshelm in hun embleem van het Wapen der Genie.

Na wereldoorlog II is alles veranderd en is de naam Genie bijna geheel verdwenen in Nederland. Zij bestaat nog voort in de

Dienst der Genie, die belast is met beheer van militaire gebouwen en kazernering. De Genie als zodanig is echter verdwenen en de vroegere regimenten: Pioniers, Zoeklichten-, Verbinding- en Spoorwegtroepen zijn zelfstandige onderdelen geworden met aparte onderscheidingstekens, ons allen wel bekend uit de gekleurde platen, bijlage bij Beschrijving der onderscheidingstekenen voor de Koninklijke Landmacht. (vastgesteld bij K. B. van 9 November 1946 Nr. 920). Ook het Korps Pontonniers en Torpedisten is verdwenen en de Pontonniers vormen nu eveneens een apart Regiment.

Reeds tijdens de afgelopen oorlog bestond in het Nieuwe Nederlandse Leger behoefte aan Genie. Op speciaal verzoek van Generaal Montgomery is men toen overgegaan tot het vormen van 6 Genie Compagnieën, die vanaf Maart '45 daadwerkelijk mee werkten aan de zijde der Geallieerden en wel onder de naam van „Netherlands Engineers". Deze compagnieën bestonden uitsluitend uit Oorlogsvrijwilligers.

Toen later na de Japanse capitulatie in Indie behoefte bleek te bestaan aan Genie, is uit deze 6 Compagnieën. personeel geselecteerd, voor de thans nog op Java werkende 16e. Leger-genie-compagnie, welke in Maart 1946 uit Holland is vertrokken naar de tropen. In verband met de steeds toenemende behoefte aan Genie-personeel in Indië is men vervolgens overgegaan tot het oprichten van een Depôt Pioniers met standplaats Gilze-Rijen, bij de Genie algemeen bekend onder de naam Kamp Prinsenbosch, waar de opleiding ter hand werd genomen van Genie (pionier) personeel, bestemd voor de tropen. Deze opleiding. in geforceerd tempo, was gesplitst

in: infanterieschool, bruggenschool, pionierschool en mijnenschool. De bruggenschool werd gehouden in Gorcum, de mijnenschool te Bergen op Zoom. Als eerste Comp. werd op 9 Maart 1946 geformeerd de 1e Schoolcomp. Pioniers, waaruit na het voltooien van de opleiding werd gevormd als zelfstandig onderdeel, de 1e Divisiepionier comp. dus een comp. bestaande uit Divisiepioniers, ter onderscheiding van Leger Pioniers. (met de 1e Divisie had deze comp. dus niets uit staande).

Op 3 Juli 1946 vertrok de comp, met de Prinses Beatrix vanuit Nederland naar Engeland, waar ze gelegerd werd in de „Ramillies Barracks" kamp Aldershot. Na het ontvangen van kleding, technische uitrusting en autopark, vertrok de compagnie op 25 Juli vanuit Southampton met de M. S. „Kota Baroe" naar de tropen. Bij aankomst op 22 Augustus in Tandjong Priok werd de Comp. gelegerd in het Geniekampement aan de Beerenlaan te Mr. Cornelis. Tevens werd de naam gewijzigd in 3e Genie Veld Compagnie. In Indië had men nl. reeds 2 van dergelijke compagnieën gevormd, grotendeels bestaande uit KNIL personeel. Bovendien was men in Indië, in tegenstelling tot Nederland, niet afgestapt van de naam Genie.

Na aanvankelijk werkzaamheden te hebben verricht ten behoeve van het Algemeen Leger Genie Park, valt als bijzondere prestatie te vermelden het bouwen van een Baileybrug over de Tji Leungsir ter lengte van plm. 50 meter nabij het plaatsje Tjileungsir, ten behoeve van de „U"-Brigade. (2-9 Oct.). Op 19 October vertrok de compagnie naar Patjet waar zij werd ingedeeld bij de W-Brigade. Hier bestonden de

Gen. Spco in gesprek met een Zeeuw

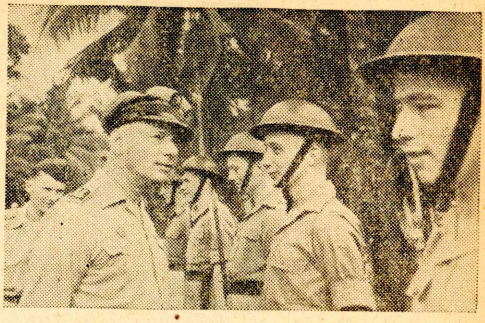

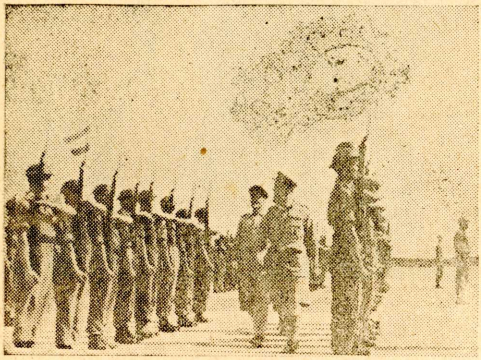

Gen. Kruls inspecteert de Jagers

Gen. Kruls bij 2-14 R.I.

Gen. Kruls bij de Huzaren

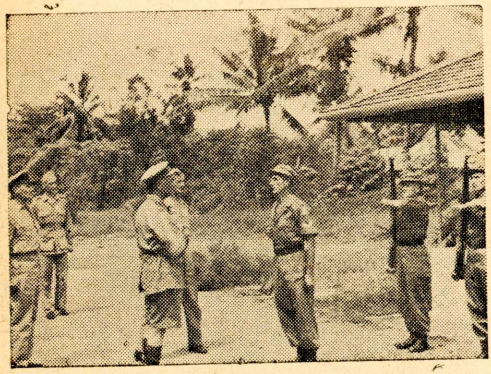

Gen Kruls bij de Haantjes

Op actie naar Lb. Aloeng

Brigadecdt. Kolonel J.W. SLUYTER bij de troepen tijdens de acties.

Loeboek Aloeng -47-1948

werkzaamheden uit wegherstel tussen Tjiandjoer en Tjisaroea, over de Poentjak-pas. Op 24 October werd deelgenomen onder commando van de W-Brigade aan het overnemen van de bezetting door de Britse troepen van Buitenzorg. Hierna volgde een periode van heen en weer trekken; 27 Oct. terug naar Patjet, 4 November naar Tjiandjoer, 10 November weer terug naar Patjet, 14 November terug naar Mr. Cornelis, 23 November vertrek met de U-brigade naar Padang, m. s. Ruys. aankomst 25 November.

De voornaamste werkzaamheden hier hebben bestaan uit licht- en watervoorziening door het Emech-peloton (Emech is: Electro Mechanisch) het bouwen van bruggen, herstel van wegen, het bouwen van barakken, onderkomens en versterkingen, het opruimen van versperringen, bommen en mijnen en alle voorkomende Geniesteun bij acties, kortom hulp bij alles, waar hulp te bieden viel. Hierbij werd veel nut ondervonden van de behoorlijk geoutilleerde werkplaats in het Geniekampement te Simpang Haroe, waar verdienstelijke prestaties geleverd worden door de vaklieden als draaiers, smeden, electriciens, timmerlieden enz. Tevens vereiste het dagelijks onderhoud van een uitgebreid wagenpark veel toewijding en zorgen van het M. T. personeel.

Naast het zuiver militaire werk heeft de Genieveldcompagnie ook een taak te vervullen ten behoeve van de burgermaatschappij, waardoor zij daadwerkelijk kan bijdragen aan de wederopbouw van Insulinde.

L.T.D. WERKPLAATS „71“

Opgericht 26 Juni 1946 te Polonia met als werkplaatsnummer L. T. D. 95. Genoemde werkplaats was een gedeelte van de „U”-Brigade-werkplaats wat betreft de personeelsbezetting. Materiaal was in het geheel niet aanwezig. De „U”-Brigade-werkplaats werd ter beschikking gesteld van de „W”-Brigade, versterkt met het materiaal van de „W”-Brigade-werkplaats.

De omstandigheden waaronder begonnen moest worden waren wel zeer ongunstig en er kon voorlopig niet voor de „U”-Brigade gewerkt worden. Sterkte op 26 Juni te Polonia: 2 Officieren, 6 O. Off. en 28 manschappen. De uitrusting bestond uit enige niet rijdbare 3 tonners en één waterwagen. Reparaties aan deze voertuigen werden verricht met persoonlijke gereedschappen. Deze situatie is langzamerhand beter geworden door aanvoer van materiaal en door het opvoeren van de sterkte.

26 Juli 1946 moest de werkplaats in opdracht der Engelsen Polonia binnen 2 uur verlaten. Niettegenstaande de geringe grootte was dit een aangelegenheid die niet dan door directe medewerking der Brigade kon worden opgelost. Het Bat. 2-14 R. I. en de Staf stuurden 3-tonners, die bij de verhuizing behulpzaam waren. Het materiaal van de werkplaats werd in TJIKINI ondergebracht, het personeel in het Canisius College. Deze

gang van zaken leverde voor de werkplaats te veel stagnatie op en gelukkig was 't na drie weken mogelijk dat de werkplaats naar Molenvliet (Batavia) werd overgeplaatst. Alle noodzakelijke voorbereidende werkzaamheden werden hier eind Juli 1946 uitgevoerd en het was mogelijk om op 1 Aug. 1946 de werkplaats ter beschikking te stellen van de „U"-Brigade. Werkzaamheden werden verricht voor 1 R. Jagers, 1-8 R. I., 2-14 R. I., Inf. II en de Staf.

Begin Sept. 1946 werd, in verband met de bijzondere omstandigheden, een Hulpwerkplaats afgescheiden in Depok, die ter beschikking kwam van 1 R. Jagers met als Cdt de Tlt v. d. Beemt. Gedurende Augustus en de daarop volgende maanden is de Bergingssectie in actieterrein uitgerukt voor Inf. II en 2-14 R. I.. Hierbij liep een kraanwagen op een landmijn, zonder persoonlijke ongelukken.

Eind Nov. 1946 vertrek der gehele werkplaats naar Padang. In Padang werd de sterkte opgevoerd met een hier reeds aanwezige groep. Deze groep behoorde bij de sinds Oct. 1946 in Padang aanwezige K. M. G.-partij, die de overname moest regelen, onder Lt. Groenewold. Hetgeen, wat aan materiaal en uitrusting werd overgenomen van de Engelsen verkeerde grotendeels in goede staat en het geheel was een belangrijke aanvulling voor de L. T. D. 95. Kort na aankomst op 28 Nov. 1946 is, in convooi bij Boekit Poetoes, op zijn kraanwagen gesneuveld de KNIL-sergeant Stolker.

Onder zeer moeilijke omstandigheden zijn direct de reparatie-werkzaamheden ter hand genomen. Nieuwe omgeving,

veel verdwenen goederen, lichtstoornissen, onrustige omgeving en vele regens kenmerkten de beginperiode. De taak, die in Padang door de L.T.D. 95 verricht moest worden, was groter en moeilijker met de beschikbare middelen dan voorheen in Batavia. Was het in Batavia mogelijk 3e Echelon reparaties door te sturen en materiaal en onderdelen na te lopen; in Padang moesten alle echelonreparaties verricht worden zonder achterland.

De werkzaamheden hoopten zich meer en meer op en het werd noodzakelijk burgers in dienst te nemen. In Januari 1947 werd de naam L.T.D. 95 veranderd in L.T.D. 71.

8 Januari 1947 arriveerde de eerste versterking, R.L.M.I.-militairen uit Holland. 15 Juni 1947 is de tweede versterking aangekomen van de D-Divisie, die oorspronkelijk bedoeld waren als aflossing voor het K.N.I.L.. In dit verband, versterkt met burgers, heeft de werkplaats haar werkzaamheden eind '47 begin '48 voortgezet.

Gedurende deze periode is de Bergingssectie talloze malen, zowel in als buiten actieterrein uitgerukt en heeft daarbij zeer belangrijk werk verricht. De werkplaats, bemoeilijkt in haar werkzaamheden door grote tekorten aan onderdelen en ruw materiaal, heeft de haar opgedragen taak ten uitvoer gebracht. Het gehele voertuigenpark der „U"-Brigade, carriers en speciale voertuigen inbegrepen, met een totaal van rond 1000 voertuigen, werd in stand gehouden door de M. T. - secties der onderdelen (z.g. L.T.D.-groepen) en door de L.T.D. 71.

Een ogenblikje rust

Versperringen op weg naar Kota Pandan

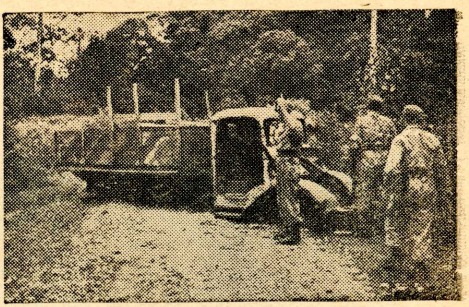

Een Eur. meisje wordt bevrijd

Kleding uitdeling bij Pasar Oesang na de bevrijding

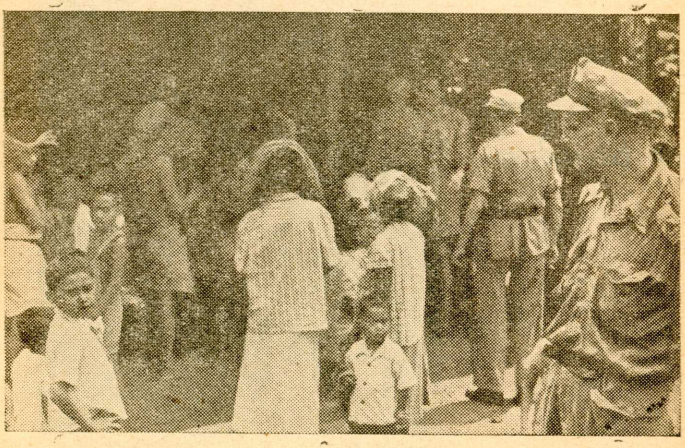

K'edinguitreiking in de Boengoesvallei

Hierbij moet gezegd worden dat, dank zij de goede samenwerking met de onderdelen en het V. M. Ma., deze taak ten uitvoer kon worden gebracht. Wat door de buitenstaander niet gevoeld en niet altijd gewaardeerd wordt, is de wijze waarop gewerkt moet worden. Het is behelpen geweest, ik kan wel haast zeggen, met de meest voorkomende reparaties, met de gereedschappen en met de materialen. Het zich steeds opnieuw instellen van voorkomende defecten om te trachten zoveel mogelijk de voorschriftmatige reparatie te benaderen. Dan niet te vergeten de vele onderdelen die niet vervangen konden worden en waarop de voertuigen moesten wachten op aanvoer van elders.

Deze tijd zal voor diegenen, die hiermede belast waren of er mee te maken hebben gehad, een periode blijven, waaraan zij zullen terugdenken en waar zij trots op mogen zijn dat zij zich er zo doorheen geslagen hebben. Zij zullen zich waar ook weten te behelpen en „kan niet" zal voor hen niet meer bestaan.

Door de L.T.D. 71 zijn gedurende deze periode reparaties verricht aan voertuigen, motoren, carriers. speciale voertuigen, draagbare wapens, geschut en radio's. Vele laswerkzaamheden, timmerwerkzaamheden, optische werkzaamheden, reparaties aan instrumenten, meters enz., reparaties van muziekinstrumenten, schrijfmachines, telmachines, uurwerken worden uitgevoerd. Accu's werden geladen, banden gevulcaniseerd, voertuigen geborgen, sportartikelen aangemaakt. Deze werkzaamheden werden uitgevoerd voor de Brigade. Doch ook aan de opbouw

ter plaatse heeft de L.T.D. 71 haar deel bijgedragen. Diverse takelwerkzaamheden ten behoeve van Gouvernements- en burgerinstanties werden uitgevoerd. Draai- en laswerk voor particuliere firma's waarvan het leger indirect profiteerde werd uitgevoerd.

Op deze wijze is door de L.T.D. 71 haar deel bijgedragen aan orde, recht en veiligheid.

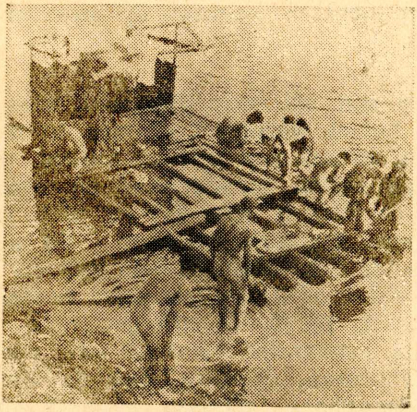

5e ESKADRON PANTSERWAGENS van het REGIMENT HUZAREN van BOREEL

Toen na den Volkerenslag bij Leipzig (16-18 Oct. 1813). Napoleons wapenmacht begon te tanen, herleefde ook in vele Nederlands$_e$ harten de hoop op een spoedig einde van de Franse overheersing.

Het nationaliteitsgevoel ontwaakt$_e$ en door sommige Nederlanders werden plannen gemaakt voor de opbouw van een eigen leger.

De eerst$_e$ pogingen om weer een Nederlandse Landmacht. waarvan de laatst$_e$ sporen uitgewist waren, op te richten, werden buitenaf ondernomen door Prinses WILHELMINA, weduwe van Stadhouder Willem V.

Zo werd d$_e$ 25ste November 1813 het Regiment Huzaren opgericht door Boreel.

In d$_e$ jaren 1814 en 1815 werden de andere Regimenten Huzaren opgericht. De Regimenten Huzaren bestonden uit vrijwilligers.

Enkele Regimenten bestonden uitsluitend uit oud$_e$ beproefde ruiters, andere Regimenten hoofdzakelijk uit ruiters, di$_e$ nog slechts korten tijd hadden geoefend.

De eerste veldslag die het Regiment meemaakt$_e$ was de slag bij Quatre- Bras, onder commando van Kolonel Boreel,

waar het groot succes boekte.

Het regiment had verder nog aandeel in de gevechten bij Brussel in 1830 en de Tiendaagse Veldtocht in 1831.

Met gepaste trots mag het regiment dan ook het opschrift: „Quatre Bras. Waterloo en Tiendaagse Veldtocht" in zijn standaard voeren.

De eerste standaard werd uitgereikt op 3 October 1820 te Brussel door Luitenant-Generaal von Heldring.

In de loop der jaren droeg het regiment verschillende benamingen o. a. **9 Jan. 1814** „Regiment Huzaren No. 6".

K. B. 10 Maart 1841 Regiment Huzaren No. 6 herdoopt in 2e Reg. Lanciers.

10 Sept: 1849: Het Regiment Lanciers ontvangt de naam van „4e Reg. Dragonders.

8 Mei 1867: 4e Reg. Dragonders wordt „4e Regiment Huzaren".

De samenstelling van het regiment was toen 4 Eskadrons, 1 Depôt-eskadron en een reserve-eskadron. Het regiment was gelegerd in Zutphen en Deventer.

Bij het begin van de mobilisatie in 1914 bestond de cavalerie uit 4 Regimenten, die later half-regimenten werden.

Het 4e half-regiment Huzaren lag toen in Deventer in garnizoen.

Het 1e half-regiment Huzaren. in Amersfoort.

Samen vormden deze twee half-regimenten het Eerste Regiment Huzaren.

In 1938 werden de half-regimenten weer Regimenten en het stam-regiment werd weer in volle eer hersteld.

Op 15 Mei 1940 werd het 4e Regiment in Harderwijk door de Duitsers ontbonden.

Na veel beraad en overleg werd op

2 Juli 1945 door Majoor Belaerts van van Blokland in Bergen op Zoom met enige beroepsofficieren en Onder-Officieren weer de eerste steen gelegd voor de opbouw van het Regiment Huzaren van Boreel onder de naam van „**Pantserschool**".

In December 1945 verhuisde de Pantserschool naar Amersfoort en betrok daar de oude Cavalleriekazerne, waar de beroepsofficieren en — onderofficieren vertrouwd gemaakt werden met de nieuwste wapens en pantserwagens in plaats van paarden.

In Januari 1946 kwamen de eerste recruten onder de wapenen en de eerste Eskadrons van het Regiment Huzaren van Boreel waren na een moeilijke tijd van onderdrukking weer gevormd.

Na een opleiding van 6 maanden vertrokken deze drie eskadrons via Engeland naar Indië.

Het zelfde jaar in Juli werden er nog drie Eskadrons onder de wapenen geroepen, waaronder ook het 5e Eskadron.

Het Eskadron onder commando van Majoor da Costa maakte een opleiding door van zes maanden in Amersfoort, verdeeld in een infanterie-opleiding en het doorlopen van verschillende scholen o. a. Rijschool, Wapenschool en Radioschool.

Op 11 Januari 1947 nam de Ritmeester der Cavalerie (K.N.I.L.) S.J.C. Luining het eskadron in Amersfoort over van Majoor da Costa en op 15 Januari '47 vertrok ook het 5e Eskadron via Engeland naar Indië.

De tijd in Aldershot (Engeland) werd besteed aan het ontvangen van materiaal kleding en wapens.

De 24ste Februari '47 vertrok het Eskadron per M.S: „KOTA INTEN" naar Indië' met als eerste standplaats Padang, aan de Westkust van Sumatra om mede te helpen aan het brengen van recht en veiligheid in Indië.

Op Zaterdag 29 Maart '47, een week na aankomst in Padang, werd het Eskadron ingelijfd bij de „U"-Brigade.

De plechtigheid werd o. a. bijgewoond door de Brigade-Commandant, de Kolonel J. W. SLUYTER, die in een korte toespraak het Eskadron welkom heette en de Huzaren wees op hun grootse, doch moeilijke taak.

Na deze toespraak werd de Nationale Driekleur en de Eskadronsvlag voor de eerste maal gehesen in het nieuwe kampement (Station Padang).

De eerste maanden werden toen aan intensieve oefening besteed.

Toen op 21 Juli 1947 de politionele acties begonnen, kon het Eskadron het geleerde in practijk brengen en toonden wat de oude Huzaren van Boreel in de slag bij Quatre Bras, Waterloo en in de Tiendaagse Veldtocht getoond hebben.

=●=

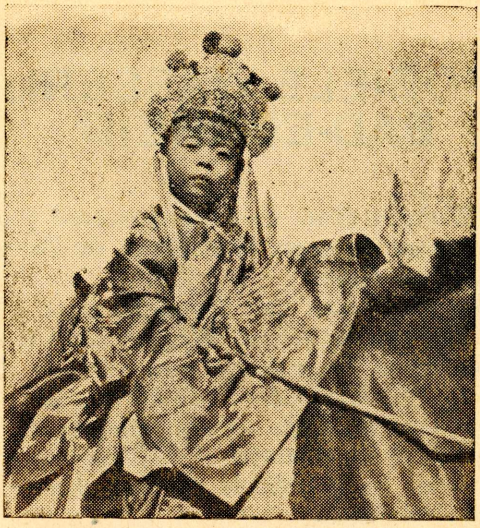

Opname's bij een Chinese Drakenoptocht.

2e MOBIELE WASSERIJ EN BAD-EENHEID

Het is 27 April 1946. Een zeer gemengd gezelschap O.V.Wers stapt de poort binnen van de Generaal de Bonskazerne te Grave

Hun gezichten staan niet erg enthousiast.

Wat is hiervan de reden? Wel, zij moeten zich heden melden bij de commandant van de 1e Mobiele Wasserij en Bad Eenheid en deze Eenheid bevond zich in die kazerne. Deze mensen schijnen zichzelf af te vragen, of zij nu daarvoor O.V.Wers waren geworden, om n.l. naar Indië te gaan en dan slechts de „vuile was" te doen !

Dat kwam hun krijgsmanseer wel wat te na.

Doch het was wijlen Brederode die gezegd heeft „het kan verkeren". Zo ook hier, want toen zij zich reeds binnen enkele dagen een geweer of sten zagen toegewezen en er zelfs heel spoedig bren- en piatschutters werden opgeleid, waren ook alle bezwaren van de baan. Zij bleven dus toch echt soldaat.

Het duurde dan ook niet lang, of men kon het personeel van de Mowaba (dit is de nickname van de eenheid) over de Brabantse hei zien draven en werden denkbeeldige vijanden - in de vorm van stropoppen — danig met de bajonet bewerkt.

En toen dit gedeelte der opleiding werd besloten met een letterlijk daverende oefening met boobytraps en ander vuurwerk, was er geen vuiltje meer aan de lucht.

Intussen was er van de eigenlijke „wasserij" al heel weinig te bemerken geweest, doch dat kwam thans aan de beurt en toen keken de meesten wel wat ver-

Zo werd de bevolking aangetroffen

en zo gekleed

Ds Steinhart arriveert op Tabing, afgehaald door zijn Niasser vrienden.

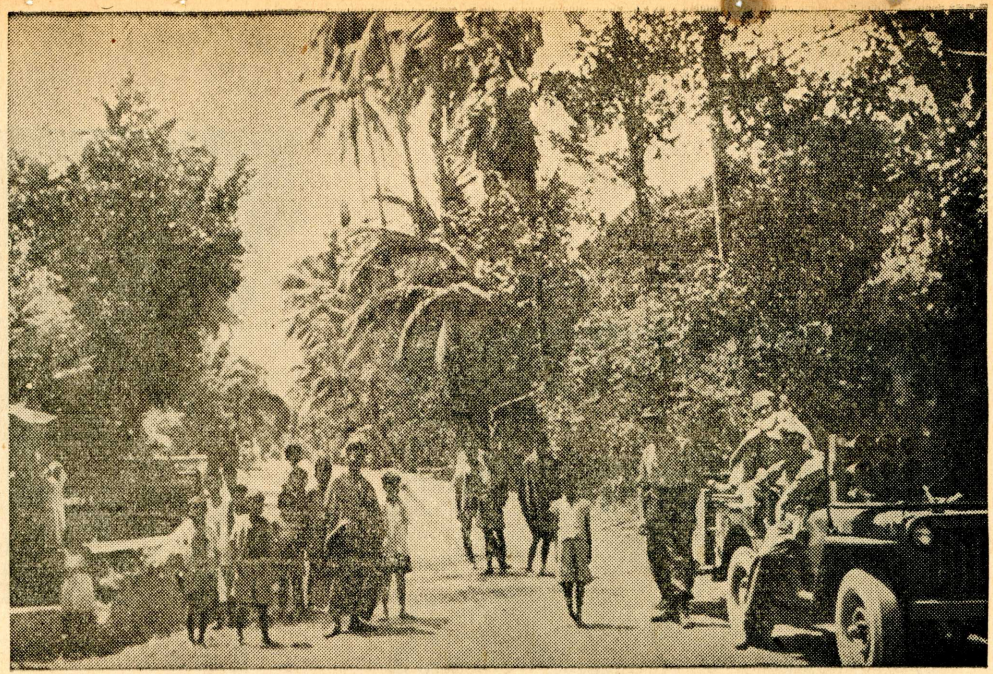

Beachmaster mee op actie

De bevolking kwam voor de microfoon

De wagen die overal present is

baasd. Want daar daverden machines, snorden drijfriemen was lawaai van je welste, dat de grond deed trillen. Monteurs in overalls, behoorlijk "ingevet", doken in-of onder de wagens en enigszins bezorgd vroeg menig nieuweling zich af, hoe hij hierin ooit wegwijs zou worden.

Maar ook dat viel uiteindelijk weer mee en na een intensieve specialisten opleiding van ruim 4 maanden, was de eenheid in staat, volkomen zelfstandig op te reden.

Teneinde deze kennis te testen, werd de algehele opleiding besloten met een tweedaagse oefening in onbekend terrein in de omgeving van Eemdijk, achter Baarn.

Deze oefening werd een waar succes, want ondanks het feit, dat het kampement in de nacht bij verrassing werd overvallen, terwijl de wagens op volle toeren draaiden, werd niet alleen de aanval afgeslagen, doch werd de vijand op zijn beurt nagenoeg in z'n geheel gevangen genomen, met inbegrip van de commandant, die nog wel een sloot "genomen" had en dienvolgens drijfnat werd binnen gebracht. Inmiddels werd de ontvangen opdracht rustig afgewerkt en konden bij terugkeer in de kazerne de gewassen dekens netjes worden afgeleverd.

Niet lang daarna n.l. op 4 Octorber 1946, verliet een convooi 3 tonners de Graafse kazerne en reed naar Amsterdam; de inzittenden n.l. de 2e, 3e en 4e M.W.B.E., werden aldaar geinspecteerd door de Korps Commandant D.K.G. de Luitenant-Kolonel H. Belgraver, welke de vertrekkenden enige bemoedigende en van waardering getuigende woorden toesprak, hetgeen werd besloten met een defilé voor genoemde Overste. Hierna werd het geheel ingescheept op de "Johan van Oldenbarneveldt", die hen naar het land van de palmen zou brengen. De reis verliep vlot onder gunstig weer en dus weinig last van zeeziekte. Op 4 November lag de "Johan" op de reede van

Tandjong-Priok, met alle passagiers nieuwsgierig aan de railing.

Nog diezelfde dag werd gedebarkeerd en zag de J.P.C.Stichting in Batavia de baroe's zijn poorten binnen komen, waar een tentenkamp als voorlopige verblijfplaats werd aangewezen.

Oh, die tropenregen in dat tentenkamp; zij veranderde de grond in een rode modderpoel, spiegelglad. Maar gelukkig kreeg de Mowaba na drie weken een gebouw toegewezen in de benedenstad en verhuisde dus met spoed. Aangezien de waswagens (4 per eenheid) bereids in Engeland waren aangekocht doch nog niet in Priok waren gearriveerd en vdigheid nu eenmaal duivels oorkussen is, werd aan de Mowaba een aantal grote goedangs als bewakingsobject aangewezen. Daar kreeg de eenheid haar vuurdoop. Engelsen en Brits-Indiërs, tot de tanden gewapend en blijkbaar met een groot overcompleet aan munitie, schoten daar op iedere rat of wat daarop maar enigszins geleek, zodat de kogels je op ieder uur van de dag of nacht om de oren floten. Toen later onze jongens daar zelfstandig optraden, viel er merkwaardig genoeg, sporadisch een schot.

Evenwel, aan alles komt een eind en zo werd 2e M.W.B.E. op 7 Januari 1947 ingescheept op de Melchior Treub met bestemming Padang, welke Plaats op 10 Januari werd bereikt. De C.O.T. aan boord van de Treub stond verbaasd over de veelzijdigheid van de mannen der Mowaba; zij kookten het eten, bakten het brood, klopten een brandwachtje en beheerden de cantine, ja wat niet al.

Vanaf Emmahaven ging het in convooi, onder goede bescherming naar Padang, alwaar in de kazerne bij II-14 R.I. dadelijk een hartelijke ontvangst en prettige medewerking werd ondervonden.

Tegelijk begon toen de zorg voor de wasserij, aangezien juist op de vertrekdag uit Priok, de waswagens aldaar vanuit Engeland waren aangekomen.

Een geschikte opstellingsplaats, waar onder meer voldoende water aanwezig moest zijn, werd onder de voortreffelijke leiding van de kapitein der Genie ·ondelle, spoedig gevonden. Intussen wist deze kapitein een vijftal ruines binnen zeer korten tijd tot bewoonbare huizen om te toveren en zo kwam Mowaba terech op Sawahan.

Nadat met vereende krachten het meeste onkruid wat was opgeruimd kwam de opstellingsplaats van de wagens aan de beurt.

Benodigd: een betonvloer van 240 M2, in staat om een dreunende 40 tons vracht te dragen. Een betonmolen was in het Padang van toen nog een droombeeld, dus werd manmoedig een schop gegrepen en van zand, cement, water en banjak zweet een vloer gelegd, die inmiddels zijn deugdelijkheid reed bewezen :eft. En toen ook de Mowaba in het beroemde we-ienstellingsplan werd opgenomen, vonden de jongens dit eigenlijk maar een zacht eitje.

Doch, ondanks al het geploeter kwamen de was-vagens maar niet naar Padang. Die stonden in Priok alsof ze wortel geschoten hadden. Nu is het heel berijpelijk dat op een gegeven moment een kogel voor : geweer of een projectiel voor de vuurmond meer urgent is dan een schone deken of pakean, maar als : nu toch eenmaal speciaal voor een wasserij bent opgeleid en je staat dan inplaats om de andere dag op wacht en je hanteert er zo tussendoor pneumatische hamers, mokers en koevoeten, dan gevoel je je niet meer senang. Resultaat, wie als hogere commandant maar in de buurt kwam, werd aangeklampt. Ook onze Kolonel ontkwam hieraan niet wat overigens overbodig was, want die had het reeds lang bekeken en allerlei pogingen in het werk gesteld om die lamme vagens hierheen te krijgen en zo bleef de spanning er in, komen ze of komen ze niet.

Zelfs werden bij twee verschillende gelegenheden

de Luitenant Generaal Kruls op Sawahan en de Luitenant—Generaal Spoor in het militair hospitaal. door de jongens hieromtrent vragen gesteld.

Beiden beloofden hun best te zullen doen om de Mowaba in het spoedig bezit der wagens te stellen, doch wezen tevens op de vele bezwaren en beperkte mogelijkheden.

Maar toen de nood op het hoogst was en terugplaatsing naar Batavia reeds tot de mogelijkheden behoorde, viel de L.S.T.I. nog geheel onverwacht de haven binnen met alle 4 waswagens aan boord. En toen 's avonds de eerste wagen naar Padang werd gesleept en prompt de halve stad in het donker zette, door-wegens zijn ongewone hoogte-een aantal lichtleidingen klandestien mede te nemen, wist men meteen dat ze er waren. Mowaba glunderde weer voor het eerst sedert lange tijd.

Wagens die een dik jaar aan de zwier zijn geweest, al zitten ze dan ook behoorlijk in het vet, eisen heel veel zorg aleer ze bedrijfsvaardig zijn. Onmiddellijk togen de monteurs en fitters echter aan het werk en de wagens, die op 1 en 2 Decemeber waren aangekomen, kwamen vanaf 17 December geleidelijk in bedrijf.

En thans heerst aan Sawahan no. 68 t/m 74 de ware activiteit en dreunt het lied van de arbeid.

Nu zegt Mowaba: „laten ze maar komen" en draait 10½ uur per dag om de schade in te halen.

De jongens steken thans onvervaard de duim omhoog en weten dat ook zij op waardige wijze hun bescheiden plaats in de "U" Brigade innemen en gevoelen zich er een werkzaam deel van.

Bij het defilé op 28 November

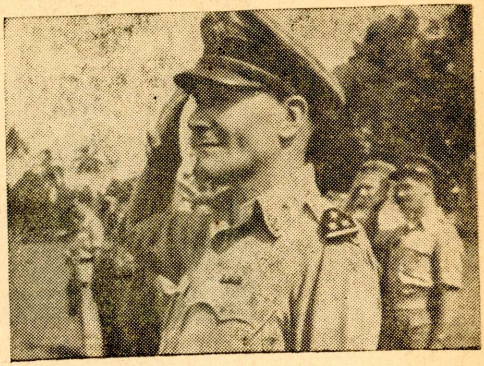

De Hoornblazers.

Zij die zich

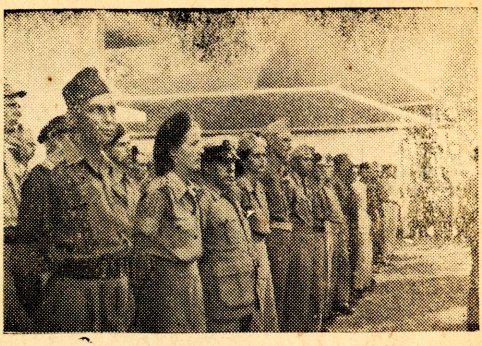

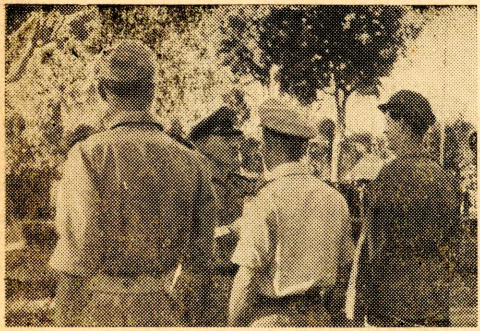

verdienste-
lijk maakten

ontvangen
het
Erespeldje

De komische noot bij de wieler-wedstrijden

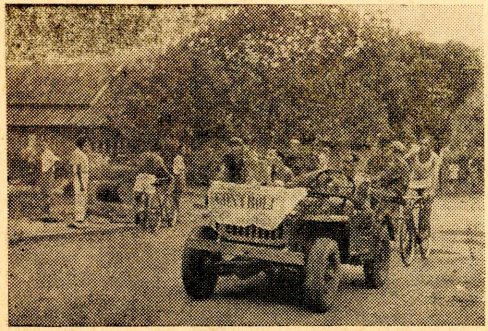

De ronde van PADANG

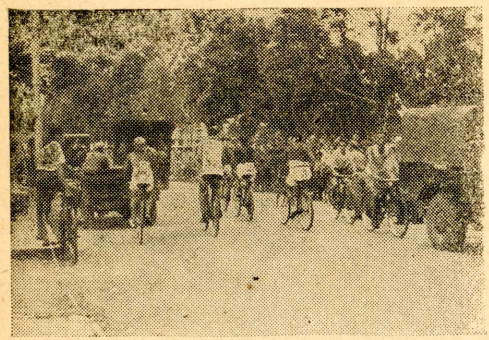

Tijdens de training voor de wielerwedstrijden

Tijdens de ronde zelf

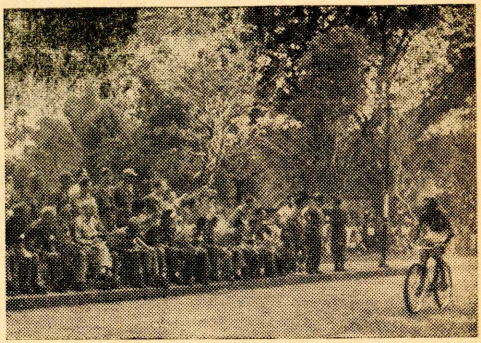

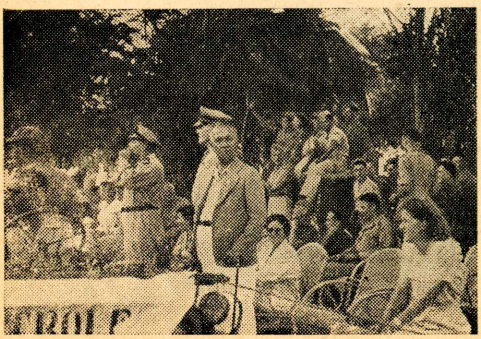

Belangstellend kijkt de Kolonel toe. Naast hem Dr. Hakim.

1e ARBEIDERS COMPAGNIE

Kort na de capitulatie van Japan werd er te Batavia een lege dump van de 7 December Divisie in gereedheid gebracht om de Romusha's die terug kwamen van de buitengewesten, op te kunnen vangen en onderdak te kunnen verschaffen. Deze Remusha's waren tijdens de oorlog door de Jappen afgevoerd en werden na de capitulatie door de zorg van het Indische Gouvernement weer naar Java teruggebracht.

Na terugkomst op Java werden zij in de gelegenheid gesteld naar hun kampong terug te keren, dan wel in bedoeld kamp te blijven om aldaar tewerkgesteld te worden. Het bleek echter dat 80% van de aangekomen transporten prefereerden onder de hoede van het Nederlands Indische Gouvernement te blijven en niet naar hunne kampongs wilden terugkeren daar het grootste gedeelte van Java toen nog onder republikeins bestuur stond. Men kan zich indenken, dat de physieke toestand van deze mensen veel te wensen overliet.

Intussen was een groot gebrek aan werkkrachten ontstaan hetgeen vooral tot uiting kwam in de plaatsen buiten Java. Om in de behoefte te voorzien werd in begin 1947 door het KMG. besloten om uit deze mensen werkcompagnieën op te richten. Het lag in de bedoeling in totaal 10 werkcompagnieën samen te stellen waar men tot op het ogenblik goed in geslaagd is, daar de animo buitengewoon groot was.

Zo werd op 19 Maart '47 de eerste compagnie opgericht, die twee dagen later opdracht kreeg naar Padang te vertrekken. Het personeel bestond uit Javanen, Soendanezen, Madoerezen en enkele personen van andere landaard.

Op de bewuste dag werd ingescheept aan boord van het m.s. Plancius, die ons in twee dagen tijd naar onze nieuwe standplaats bracht. Het personeel dat nog nimmer iets met de militaire dienst te maken had gehad, moest in de eerste plaats militair worden opgevoed. Na de aankomst in ons nieuwe garnizoen werd de troep gelegerd in een oude politiekazerne, die er nu niet zo gunstig uitzag en veel verbeteringen moesten worden aangebracht om de legering van de manschappen te verbeteren. Dit was onze tweede taak, die wij dan ook vol ijver aanpakten en waarvan de resultaten ons allen voldoening schonk.

Hun werkzaamheden bestonden uit KMG. diensten, zoals aan en afvoer van levensmiddelen voor het strijdend gedeelte, het lossen en laden van schepen en vele andere werzaamheden. "Ook zij dragen hun steentje bij" aan de herstelling van orde en rust, ook tevens aan de wederopbouw.

Thans is bijna een jaar verstreken na de oprichting, doch we kunnen met trots terugzien op het gepresteerde werk. Jongens van de werkcompagnie gaat op het ingeslagen voetspoor door, dan kunt gij en kunnen wij tevreden zijn.

VERZORGINGSPELOTON

In April 1946 werd opgericht het Aan en Afvoer Peloton van de "U" Brigade en gelegerd in de voormalige Militaire School te Meester Cornelis. November 1946 werd het Peloton verplaatst naar Padang.

De eerste maanden werd de aanvoer van levensmiddelen uit Emmahaven zeer bemoeilijkt, doordat de enige weg daar naar toe, zeer onveilig was. Hierin werd echter voorzien door inzetten van landingsvaartuigen, zodat de aanvoer geregeld kon door gaan.

Aankopen op de plaatselijke markt. In Januari 1947 was de situatie op de plaatselijke markt van die aard, dat bijna geen verse artikelen verkrijgbaar waren. De oorzaak hiervan was, de onveilige toestand, waarin het niet door ons bezette gebied verkeerde, waardoor de animo om deze goederen aan te voeren sterk geremd werd. Een andere moeilijkheid was het hiermee verband houdende extreem hoge prijs-peil, dat op de vrije markt heerste, waardoor het voor de handelaren voordeliger was hun waren aan particulieren te verkopen.

Na de acties in Januari was er enige verbetering te constateren doordat de bevolking naar de eertijds verlaten woonsteden terugkeerde, en langzamerhand het vertrouwen op de bescherming van onze troepen groeide.

Doch duidelijk was de verbetering pas te zien in Maart, toen stroomde regelmatig het fruit, groenten en vis, via onze magazijnen naar troep. Ook werd binnen de stads grenzen groententuinen aangelegd, die ons steeds van groenten hebben voorzien in tijden dat de aanvoer van buiten niet zo goed was.

Ook het brandhout leverde zeer veel moeilijkheden, slechts één Chinese aannemer werd bereid gevonden om te trachten gekapt brandhout te leveren. Ook hier moest het vertrouwen van de bevolking eerst gewonnen worden, wat slechts zeer langzaam in zijn werk ging.

In de maand Maart werd via republikeinse agenten op de houthakkers druk uitgeoefend om het hout af te leveren aan het republikeins bestuur, onder belofte van gedeeltelijke betaling in natura en de rest in Japanse courant. De bedoeling was een monopolie positie te scheppen die het mogelijk zou maken het hout an ons te verkopen tegen rijst en textiel. Onzer zijds werden echter bijtijds maatregelen genomen waardoor deze pogingen verijdeld konden worden.

Invliegen van levensmiddelen. Door vliegtuigen zijn we steeds voorzien van artikelen die plaatselijk niet e krijgen waren zoals vers vlees en kruiden.

Personeelssituatie. In de maand Maart werd de Pelotons Cdt. Adj. O.O. T.T. Gelsing naar Batavia overeplaatst en opgevolgd door den Adj. O.O.J.W. Fransen. Hoewel de organieke sterkte groter is dan de huidige, verlopen de werkzaamheden in het Peloton op vlotte wijze.

Vaandrig Fransen werd ter demobilisatie opgezonden naar Batavia en gaf het commando in het begin van Juli over aan Kornet de Jager.

Op 23 Juli ondernam de toemalige comm. in gezelschap van Sgt. Verhulp, Sld. Wenske en Sld. v. Deursen, een tocht per jeep en motor naar het pasbezette gebied. Einddoel van de tocht zou cement Fabriek in Indaroeng zijn. Door onbekendheid met het terrein is Kornet de Jager te ver gereden. Voorbij de cement fabriek ontving het gezelschap plotseling mitrailleur vuur. Getracht werd de jeep te keren 't welk slechts gedeeltelijk lukte, waardoor de jeep in het ravijn reed.

De inzittenden hadden intussen dekking gevonden en probeerden het vuur te beantwoorden, Kornet de Jager en Sld. Wenske hadden zich verwijderd van de overige, waarvan Sgt. Ketting gewond geraakt was. De twee partijen hebben zodra zij kans hiertoe zagen zich verwijderd in het terrein. De eerste groep bestaande uit Sgt. Ketting, Sgt. v. Vliet, Sgt. Verhulp en Sld. v. Deursen, welke laatste nog getracht had terug te keren op zijn motor, doch teveel vuur kreeg, waardoor de motor defect. en verloren raakte, keerde na 24 uur terug bij de post van 2-14 R.I.

Kornet de Jager en Sld. Wenske meldden zich 48 uur later bij deze post.

Kornet de Jager is hierna ontheven van zijn functie en de Sgt. Gast heeft het commando overgenomen.

Sgt. Gast heeft het commando na enkele maanden overgedragen aan Sgt. Maj. van Wanrooy, welke het commando per 1 November overgaf aan de ondergetekende.

In de laatste maanden is het invliegen van levensmiddelen sterk toegenomen. De kwaliteiten van de uit Batavia aangevoerde groenten en fruit is belangrijk beter dan van de plaatselijke aangekochte groenten en fruit.

In de maanden October, November en December werd in totaal 118622 Kg. groenten, fruit en vlees ingevlogen.

In December werden 140 koeien en 50 varkens per boot aangevoerd, welke successievelijk, naar gelang er vlees benodigd was, terplaatste geslacht werden.

De laatste maanden zijn de prijzen van diverse artikelen aanmerkelijk in prijs gestegen.

Ten slotte mogen we concluderen, dat de voedsel positie in Padang goed genoemd mag worden.

3 - 25 A. A. T.

Op 7 Nov. '46 vertrok het 1e gedeelte van het nieuw gevormde peloton 3-25 A.A.T. per ss. „Melchior Treub" van Batavia met bestemming Padang, om daar het aan- en afvoerwerk van de Britten over te nemen. Na een kalme en rustige reis van drie dagen meerde de Treub te 5 uur 's middags in een stortbui aan de Emmahaven. Onze Brits-Indische collega's transporteerden ons binnen het uur naar Padang, waar we in Olo een voorlopige behuizing kregen. Het beschermde gebied besloeg toen een oppervlakte van enkele honderdtallen vierkante meters en het was niet raadzaam zich buiten dat gebied te begeven. In afwachting van materiaal werd de tijd benut met het verrichten van kamp werkzaamheden.

Toen op 17 November de toenmalige Commandant de aankomst bekend maakte van een L.S.T. met materiaal, gingen wij dan ook direct aan de slag. Intussen verhuisd naar Belantoeng wisten we binnen korten tijd al het rollend materiaal hier te verzamelen, t.w. 3-tonners, jeeps, ambulance wagens enz. enz. Na de registratie kon begonnen worden met het rijklaar maken der Dodge 3-tonners, onze werkwagens. Ondanks een tekort aan reserve onderdelen gelukte het ons al gauw het grootste aantal der wagens op de weg te brengen. De Britten schakelden ons dan ook direct in, in hun aan- en afvoer schema.

Zo groot was het enthousiasme en de werklust der jongens, dat al spoedig eigen convooien aan en afreden. Incidenten bleven gelukkig uit.

Door de komst der Infanterie Bataljons moest het werktempo opgevoerd worden. Mede door de aankomst van onze tweede ploeg leverde dit punt geen moeilijkheden op. Weliswaar werkten we dagelijks gemiddeld van 5 uur 's ochtends tot 8 uur 's avonds, doch niettemin bleef de stemming opperbest. Niet zodra had de laatste Britse soldaat Padang verlaten of er vielen sniperschoten op de convooien van en naar Emmahaven en vliegveld. Ondanks escorte van gepantserde eenheden traden de snipers al driester en driester op en geconcentreerd automatisch vuur bleef dan ook niet uit. Wij rolden ons er telkenmale onbeschadigd doorheen en we wisten al onze opdrachten ordelijk en goed uit te voeren. Slechts in één geval had één van onze chauffeurs pech. Tengevolge van het springen van een vijandelijke handgranaat ter hoogte van z'n rechter zijruit, kreeg hij een scherf in zijn linkerhand. De verwonding was echter niet ernstig.

Zijnde het enigste transportonderdeel, hadden wij de zorg tot het aanvoeren van levensmiddelen en materialen enz. en tot het afvoeren van post, producten ter verscheping naar elders en dergelijke. De beschietingen konden en mochten geen voortgang vinden en toen tot overmaat van ramp enkele carriers op mijnen liepen, werd besloten, Padangs aanvoerlijnen te consolideren. Na de zuivering van de stad werden acties ingezet om beide wegen, zowel van Vliegveld als van Emmahaven, veilig te stellen. Belangrijke punten kregen permanente posten en hierna leverde deze aanvoerlijnen dan ook geen moeilijkheden meer op voor ons.

Na deze bewogen periode kwam voor ons een rustiger tijd. Ons werk bestond, zo noemde wij het, uit van „Gent en Loos" werk. Tot op het moment der politionele actie moest dit volgehouden worden. In de vroege ochtend van de 21e Juli zou dit spoedig veranderen, het materiaal van ons onderdeel werd plotseling voor geheel andere doeleinden ingezet, dit was weer het oude A.A.T werk. Werk waar we niet alleen chauffeur, doch tevens militair voor waren. We droegen ons steentje bij door het vervoeren van bruggen en bouwmaterialen, benzine, munitie, troepen en uit-

rustingsstukken, we zaten haast op de eerste troepen, zelfs voor de leek was het begrijpelijk welke plaats we in het geheel mochten innemen en hier waren we dan ook trots op.

Sinds het einde der politionele actie is er veel veranderd. Nieuwe mensen, nieuw materiaal. Het Peloton zal paraat blijven met het doel een goede steun te zijn in alle omstandigheden voor de "U" Brigade, waaraan we zijn toegevoegd.

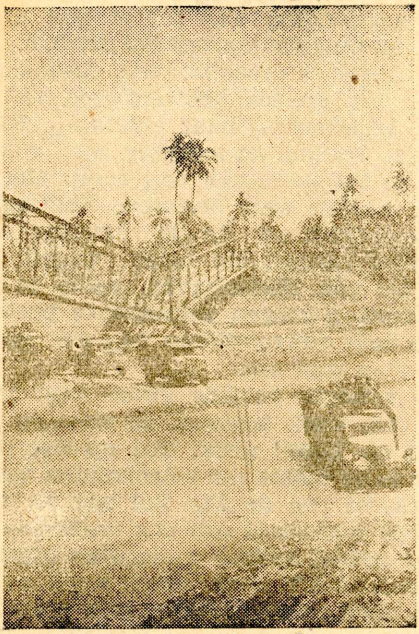

Detachement Padang

Bewakings Peloton Padang.

Sebeloemnja „U„ Brigade meletakkan kakinja dikota Padang, soedah ada satoe pasoekan dikota Padang, jang terdiri selain dari Cdt. dan beberapa kader2nja, dari pemoeda2 bangsa Indonesia.

Pasoekan ini jang doeloe diseboet Detachement Padang, berdirinja dan adanja, ialah oleh kerna djasa2 dari Vaandrig A.L. de Boer.

Dengan tidak mengenal siang poen malam, bahaja poen kesoelitan2, Vaandrig ini soedah masoek keloear kampoeng, masoek keloear hoetan, waktoe ia mendengar bahwa di Padang dan sekitarnja, berada beratoes ratoes Romusha's, jang oleh Djepang dibiarkan begitoe sadja, waktoe Djepang menjerah.

Romusha ini tidak lain dari pemoeda2 berasal dari Djawa jg pakai dan dibawa oleh Djepang selakoe koelie. Pemoeda2 ini, tadinja adalah boenga dari bangsa Indonesia, tetapi sesoedahnja mereka dipakai dan dibiarkan oleh Djepang, mereka ini meroepakan boenga2 jang soedah lajoe. Pakaian soedah hampir tak ada, dan kalau masih ada, soedah robak rabik, atau sisa sepotong sadja. Badan soedah aoeroes kering. Banjak diantara mereka dihinggapi penjakit koelit, malaria dll.

Pemoeda2 jang dalam keadaan beginilah jang dikoempoelkan oleh Vaandrig de Boer, seorang jang berasal dari Suriname, jang mengenal dan menaroeh kasihan terhadap bangsa Indonesia jang malang itoe.

Dan dari pemoeda2 inilah jang Vaandrig de Boer dan beberapa kader, perdirikan Detachement Padang. Dari pemoeda2 jang tadinja meroepakan boenga jang telah lajoe, tetapi sesoedah pengoeroesan

Vaandrig itoe, mendjadi boenga jang gaga lagi dan hari2 belakang mengeloearkan haroemnja.

Kepada merekalah jang Vaandrig de Boer dan beberapa kader berikan pendidikan militer sebisa bisanja oleh kerna toentoetan keadaan. Didikan militer jang diberikan itoe ialah theorie dari hal sendjatah. Oleh karna itoelah jang terpenting, terlebih oleh karna Padang beloem mempoenjai pasoekan Keradjaan jang bisa tolong mendjaga keamanan.

Dan waktoe 1ste Luit. C Kley dari Medan tiba di Padang, pemoeda2 inilah jang mendjadi pasoekannja. Sebagimana soesahnja kader2 memberi theorie kepada pemoeda2 itoe bisa kita pikirkan sendiri. Tetapi apa boleh boeat. keadaan memaksa. Dan sebeloemnja mereka tahoe memboeka grendel, mereka soedah dapet serangan dari pihak pasoekan Republiek. Oentoeng penjerang2 tak mengetahoei kebodokan pasoekan kita itoe. Dan oentoeng djoega tindakan2 dari kader2 pasoekan kita itoe. Karnaserdadoe2nja hanja bisa melepaskan masing-masing tembakan SATOE oleh karna banjak beloem tahoe bagimana boekanja grendel, tapi kader2njalah jang membalas tembakan dari penjerang teroes teroesan. Penjerang menjangka, bahwa tembakan kader2 itoe, tembakan dari segenap pasoekan kita itoe, djadi mereka ta' berani madjoe.

Ta' berapa lama kira2 boelan ke 7, doea peloton dari pasoekan kita ini, dibawah perintah dari 1ste Luit. Kl ey. Vaandrig de Boer dan beberapa kader dari Knil diantara mana djoega terdapat korporaal Wenur. berangkat ke Olo, oentoek mendoedoeki beberapa roemah, goena Kwartier-maker dari „U' Brigade. Disanalah mereka mendapat serangan jang hebat Tetapi walaupoen serdadoe2 bawahan beloem begitoe pinter, pasoekan kita ini oleh karna tindakan2 dari Cdt.2nja telah dapet mempertahankan diri. dan achirnja pasoekan Republiek moendoer djoega. Dalem penjerangan jang hebat ini, hanjalah satoe dari pasoekan kita jang mendapat loeka, oleh karna waktoe dikasih perintah „Liggen" ia tak liggen oleh karna beloem mengerti perintah itoe.

Sesoedahnja „U" Brigade tiba di Padang, Det. Padang ini. jang gaga berani. jang menangkis serangan serangan pertama dari Republiek, dimasoekan dalam „U" Brigade, dan sekarang mereka diseboet boekan Det. Padang lagi tapi Bewakings Peloton Pasoekan Bewakings Ploton inilah jg mewakili Knil di Padang. Pasoekan inilah jg mewakili Knil dalem segala Parade atau Difile dikota Padang. Dan djika kita, Knil toea2 melihat mereka berbaris. baik dalem pengadjaran baik dalem Parade atau Difile, kita ta' oesah maloe, tetapi senang, karna kawan2 seperdjoeangan kita ini, sekarang soedah bisa djoega berbaris dengan gaga perkasa seperti kita jang toea2, barangkali lebih gaga dan perkasa lagi.

R.

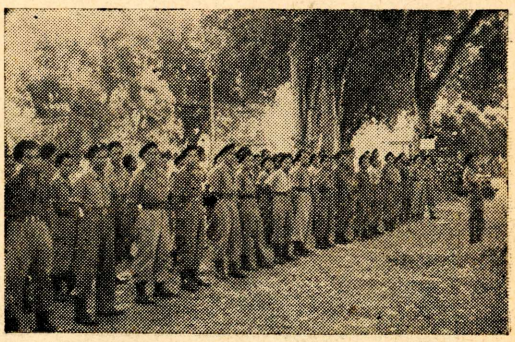

De Militaire politie.

Dat we in Padang een compagnie Militaire Politie rijk zijn mag natuurlijk ook niet onvermeld blijven, hoewel het dit is verband niet doenlijk is om de geschiedenis der gehele militaire politie te bespreken,

De in Padang gestationneerde compagnie, 1-MP III behoort tot het over Sumatra verspreide bataljon MP-III. De staf van dit Bataljon was oorspronkelijk eveneens te Padang aanwezig doch werd naar elders verplaats. De in Padang werkzame compagnie ontstond in de loop van het afgelopen jaar door samen smelting van verschillende kleine groepen. die Padang binnendruppelden. De M.P is er niet alleen om de militairen op fouten te betrappen, doch heeft evenzeer een rechtstreeks aandeel gehad in de verschillende acties, die gevoerd werden. Ook zijn in de Padangvlakte op verschillende plaatsen thans nog detachementen M.P. gelegerd. waardoor direct aan de handhaving van orde en recht wordt medegewerkt.

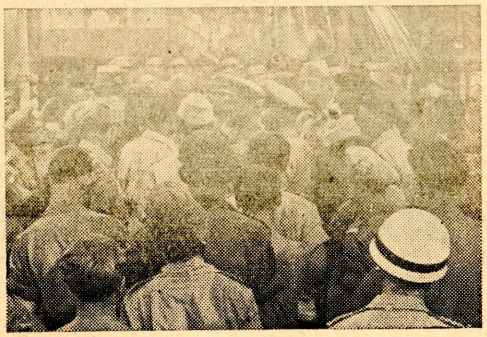

„Wat het eerste opvalt . . . . . de witte helm!!!"

Legercontact.

Het oude leger van "voor veertig" kende dit onderdeel niet en de eerste bataljons die naar Indie vertrokken, begrepen ook niet, waarom zulk een afdeling, aan welks hoofd nog wel een burger stond, aan de Brigade werd toegevoegd.

Het begon in Padang waar men een eigen Brigade krant wilde uitgeven als overkapping van de vele bataljonsbladen, die verschenen waren en waarvan velen een kwijnend bestaan voerden, met de komst van een burger die echter een speciale opdracht van het Cabinet Legercommandant, waartoe de Legervoorlichtingsdienst - zoals Legercontact toen nog heette - behoorde had ontvangen. De keuken van het Hoofdkwartier werd hem ter beschikking gesteld en in deze keuken is veel gebrouwen en gekookt.

Veel, dat de soldaat niet zag, doch dat voor hem toch van belang is geworden. Want dank zij Legercontact werd grotere bekendheid aan zijn onderdeel geschonken, werden vele gebeurtenissen, welke in en door de Brigade plaats vonden, wereldkundig gemaakt, las zijn moeder, echtgenote of verloofde in de bladen in Nederland hoe hij in Indie leefde en toen dan eindelijk ook een fotograaf op het toneel der Brigade verscheen-zonder foto-apparaat! - toen zag hij iemand opnamen maken.

Hij dacht, dat die foto's voor hem waren en dat hij ze kon bestellen en hij wachtte tot ze hem zouden worden aangeboden. Doch van die man-met-dat-kistje zag hij geen resultaten. Hij bleef - althans zo dacht hij-zelf de figurant bij die opnamen. En toch was dit niet geheel zo, want de opgenomen foto's

werden naar Nederland gezonden, waar zij in de bladen kwamen, naar het buitenland, waar ze als propaganda materiaal dienst deden

In dat keukentje groepeerden zich alras enkele militairen rond dien "mijnheer", die mede wilden werken aan het werk. Zij deden dit vrijwillig, zelfs in vrije tijd en zo werd danook de URA met zijn radio-uitzendingen geboren. Elders wordt hier over geschreven doch die eerste uitzendingen vonden plaats in dat oude keukentje van het Hoofdkwartier. Het werk breidde zich uit. Politiek vonden zovele gebeurtenissen plaats, waarvan de doorsnee soldaat niets begreep, dat aan de troep voorlichting moest worden gebracht, waarmede de politieke situatie begrijpelyk werd gemaakt. Jubilea werder uitgeseind en belangrijke gebeurtenissen aan de vergetelheid ont trokken.

Het personeel breidde zich uit, omdat de werkzaamhe den zich uitbreidden.

Enkele D L.C. officieren uit Batavia brachten een bezoek aan Padang met een p aten snijmachine, waar op de groet naar naar Nederland kon worden vastgelegd. Dit was het begin van iets, dat later een veertiendaags gebruik werd doch toen men tijdens het bezoek van generaal Kruls er de smaak van te pakken had gekregen, liet men niet los. Batavia moest en zou zulk een apparaat naar Padang zenden. Het is gekomen.

Zo breidde zich het materiaal uit. Er kwam eerst een jeep, toen een beachmaster-de soeara setan - waar mede eerst sportwedstrijden werden omgeroepen, later werden zij ingezet tijdens de actie

En met de acties begon het grote werk van Legercontact, want toen zag men iederen dag een man van Legercontact met foto-apparaat, met potloden met beachmaster mee uitrukken. Er werd propaganda gemaakt bij de bevolking, waardoor het doel van het leger bekend werd gesteld aan die bevolking en waardoor veel misverstanden voorkomen werden.

En nog steeds breidde het arbeidsveld zich uit. Papier was nodig voor de schietschijven: drukwerken

moesten worden verzorgd en och er zijn zovele kleine besognes, die nog eenmaal moeten geschieden en waarvoor „Legercontact" dan wel goed is. Radio Padang werd uit de grond gestampt en de Reportage wagen verscheen op de wegen.
Met alle afdelingen van de Brigade werd contact onderhouden en met alle afdelingen-vooral met de troep-werd prachtig samengewerkt. De soldaat begon te begrijpen, dat „Legercontact" er was voor en door den soldaat en dat dit kleine, allereerst onbegrepen, onderdeel toch een belangrijk raderwerk in het machine werk der brigade was geworden.

Veel is gezegd, maar ook veel is ongezegd gebleven, omdat vele dingen niet gezegd konden en mochten worden. Veel is geschreven waarvan de soldaat te velde niets gezien heeft en wellicht ook niets te zien zal krijgen. doch wanneer hij ergens komt en er wordt gesproken over Padang en de U Brigade, dan heeft Legercontact hieraan zeker zijn steentje bijgedragen.

In Februari vierde Legercontact te Padang het eenjarig bestaan Stil, omdat Legercontact slechts gewag maakt van de jubilea der andere onderdelen" en zich zelf weet weg te cijferen.

Het devies blijft: Dienen.

Dienen door voorlichting te geven in en van de troep, naar binnen en naar buiten!

Radio Padang Strijdkrachten programma voor Sumatra.

Wanneer wij thans Radio Padang op onze ontvangers zoeken en dan dan dagelijk een goed verzorgd en gevarieerd programma beluisteren, zal het heel goed zijn te weten met welke moeilijkheden dit „Strijdkrachtenprogramma voor Sumatra" tot stand is gekomen.

Hiervoor moeten wij even teruggaan naar de eerste weken van Maart 1947 toen in Padang het bijkantoor der Leger Voorlichtings Dienst werd gevestigd, de latere Dienst voor Legercontacten.

Met zeer primitieve middelen werd driemaal per week een programma van anderhalf uur letterlijk de lucht ingestampt De alleerste uitzending vond plaats bij een olielamp. De nieuwsberichten waren uit de Padangbode, het commentaar was reeds van eigen hand terwijl de levende muziek gebracht werd door een militair, die zong en guitaar speelde. Ook in die eerste uitzending was reede ruimte voor een praatje in de Maleise taal.

Maar voor de legermicrofoon waarbij men moet knijpen, kwam een goede mike. De olielamp werd vervangen door Edison's vinding. Langzaam maar dan ook heel langzaam werd er iets zichtbaar van een zender. Gramofoonplaten werden erbij gehaald. Er kwamen enkele medewerkers bij.

Technici schaafden en verbeterden. In Mei waren outillage en programma's zover gekomen, dat men kon zeggen, dat het de moeite waard werd naar de U.R.A. te luisteren Deze letters betekenden "U"-brigade Radio Amateurs", en daarmee was geen woord teveel gesproken. Van een omroep was geen sprake.

Tot de politionele actie werd ingezet en alle medewerkers een andere belangrijkere taak kregen toegewezen. Zender en apparaten waren elders nodig, waarmee het lot van de „U R.A." beslist was.

Maar deskundigen hadden de kleine groep werkers gezien, gewogen en goedgekeurd om op grotere schaal verder te gaan,

Een Japanse zender werd ons cadeau gedaan doch deze was helaas niet te gebruiken. Uit Batavia arriveerde een apparaat, dat echter ook niet voldeed.

Tenslotte een derde zendapparaat, dat bleef. In het huidige gebouw, dat als studio zou worden gebruikt

werd gezwoegd, geploeterd, vaak met gebrekkige hulpmiddelen, maar het ging. Proefnemingen in October mislukten. Niet getreurd. Er werd verder geexperimenteerd. 1 Novembor zou worden begonnen maar pas in de laatste dagen van October verschen en de zo zeer benodigde geluiddempende materialen. Een week uitstel. Alles klopte, het liep.

De studio was klaar, dank zij de hulp van Genie V. en T-dienst en andere onderdelen der Br gade.

Op 8 November 1947 ging "Radio Padang" de lucht in, met de hulp en beste wensen van de Kol. J.W. Sluyter, de Vice-Admiraal Pincke en de Burgemeester van Padang, Dr. Hakim. Met een goed geslaagde bonte avond werd dit Strijdkrachtenprogramma ingewijd.

De Brigade luisterde, maakte opmerkingen maar was tevreden. De opmerkingen werden ter harte genomen. Dagelijks werden nog verbeteringen aangebracht Echter het doel was bereikt: Padang kon zijn stem uit laten klinken over Sumatra en een deel van Java. Padang was door deze zender weer iets uit het isolement gehaald. Ja, eenmaal in de veertien dagen klinkt de stem van Padang in de Nederlandse huiskamers.

De militairen toonden en tonen hun belangstelling voor hun zender. Ja zeker h u n zender want de apparatuur, platen en outillage was dankzij de NIWIN in Indie resp. Padang gekomen.

Op het moment dat dit neergeschreven wordt, werken vier man als vaste staf aan de studio, terwijl behalve de artisten uit de troep nog ongeveer een dozijn medewerkers helpen dit programma te maken zoals het thans is.

Naast de verzorging en verbetering der uitzendingen staan reportages, kerkdiens en op de programma's. Tweemaal per week een speciaal halfuur voor de hospitalen. Gramofoonplaten-concerten op de buitenposten etc: al deze dingen zijn erbij gekomen.

Dagelijks brengt Radio Padang een prográmma van 7 tot 8 zenduren in de lucht Nieuws, causerien en levende muziek wisselen de gramofoonplaten af.

Was de "U.R.A." begonnen met bijna 5 zenduren per week. de ruim 50 zenduren per week heten thans „Radio Padang, het Strijdkrachtenprogramma voor Sumatra" op 91,5 meter.

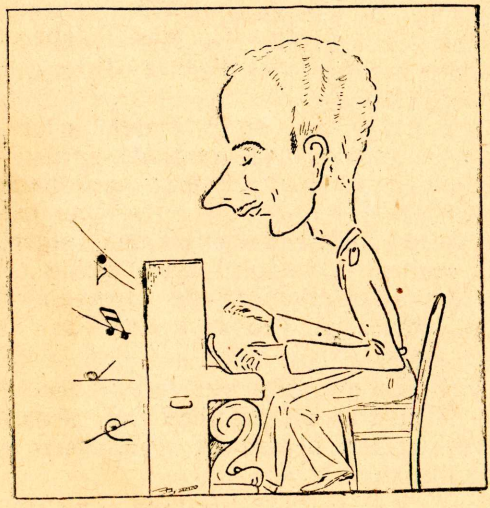

Vormingscentrum.

Voor mij op tafel liggen drie garnizoensorders uitgegeven door de Plaatselijke Commandant te Padang. Het zijn de nummers 49 57 en 230, uitgegeven respectievelijk op 3 Maart 1947, 12 Maart 1947 en de laatste dag van het vorig jaar: 31 December 1947.

In deze enkele regels drukwerk kunnen we de groei onderscheiden van een der kleinere onderdelen behorende tot het Territoriaal tevens Troepencommando van Midden-Sumatra, ook wel kortweg „U"-Brigade genoemd.

No, 49: „Met ingang van 1 Maart is te Padang opgericht een Territoriaal Vormingscentrum als bedoeld in" en dan volgen enkele opsommingen en verwijzingen zoals er bij oprichtingen van nieuwe leger-onderdelen altijd ambtelijk moeten volgen.

Als bureau wordt een houten woning genoemd „gelegen aan de Zeestaat bij de Goeroen, naast de Medische dienst". (een rood kruis was duidelijk zichtbaar)

Veel ruimte was er niet een tafel, een veldbed, een kast en drie boekenkisten met de boeken, een allereerste zending uit Batavia, gesorteerd op de vloer opgestapeld.

Gelukkig bracht garnizoensorder No 57 van 12 Maart uitkomst want met ingang van 10 Maart werd het bureau van het Vormingcentrum en de Sociale Dienst, die er tijdelijk aan werd toegevoegd, verplaatst naar het Hoofdkwartier „U"-Brigade waar de afdeling Registratie, en later de Dienst voor Legercontacten welwillend gastvrijheid en medewerking verleenden.

Een interne verhuizing op de H.K. vond nog plaats toen de kantoorruimte van de Brigadearts vrij kwam. Een eigen „home" kon gesticht worden samen met de Zeeuwse Sergeant-Majoor die voor de Sociale Dienst ter beschikking kwam.

Over gebrek aan belangstelling viel niet te klagen (een eenvoudig statistiekje wees dit duidelijk uit) dank zij de gezellige ruimte (wel te kleln maar „never mind" alle begin is moeilijk) de nieuwe boeken en goede, nieuwe tijdschriften, de mondelinge lessen, en lezingen die door het werk van de actieve vormings-officieren en leerkrachten vlot verliepen; de schriftelijke cursuszendingen die minder vlot doorkwamen en waarover veel gesproken, geschreven en getelegrafeerd moest worden.

Toen 2 Juli: Jan Soldaat kreeg een omvangrijke taak toegewezen: Padang werd „groter"; leraren en leerlingen trokken naar „buiten". De mondelinge lessen werden voorlopig stopgezet. Geen Engels, Maleis Ned. Taal Boekhouden, Tekenens EHBO en Typografie, meer. De Sociale Dienst kwam weer bij Dienst Vorming daar de Sergeant-Majoor weer naar zijn Zeeuws mortierpeloton terug keerde.

Na de grote acties een kleine opleving in het mondelinge cursuswerk, doch overplaatsingen en dislocaties bleven roet in t eten gooien. Nu kwam het aan op de activiteit van de Vormings-officier in het eigen onderdeel en zo werden voornamelijk onderdeelsgewijze de lessen en lezingen reorganiseerd.

De middenstandsopleiding stond vooral in het middelpunt van de belangstelling en met behulp van de volledige schriftelijke middenstandscursussen, die eindelijk na een viermaandelijkse zeereis van Batavia via Emmahaven in Padang bij het Vormingscentrum waren aangekomen, staken de leraren, sergeanten en korporaals van wal. Met als resultaat, dat binnenkort ondanks de zeer korte tijd van voorbereiding de allereerste middenstandspioniers de gladde stenen van het examenpad zullen betreden.

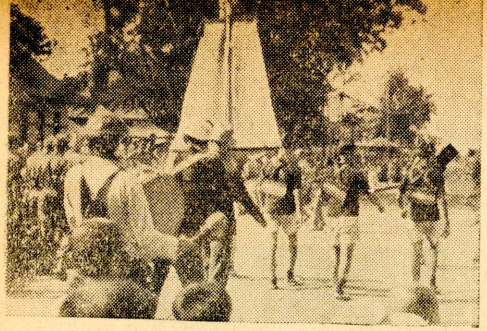

De Harmonie St. Hubertus van de Jagers

De Indonesische jeugd zocht een goed plaatsje

Officieren voetbalden

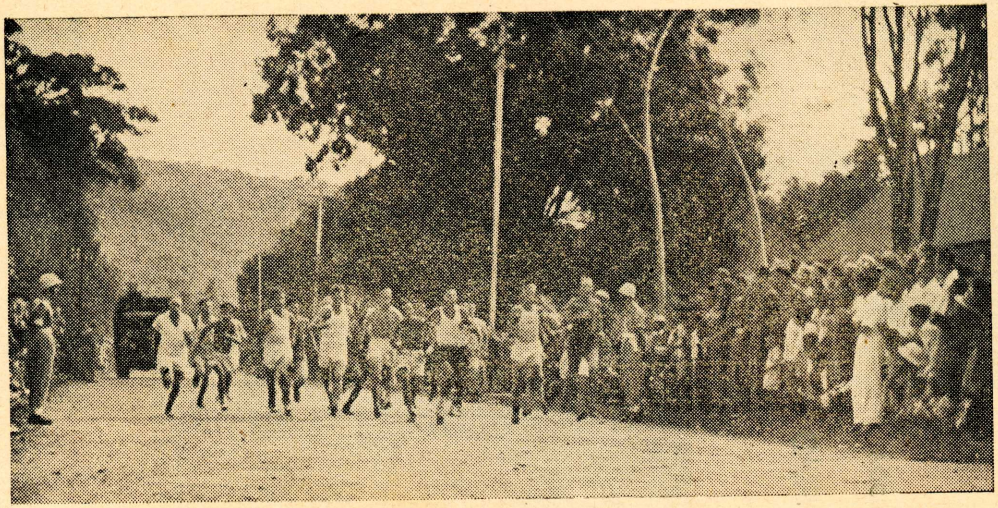

De Stadsloop

Dat examenpad leidt dan via de derde zojuist genoemde garnizoensorder die op oudejaardag 1947 uitgegeven werd naar de op 1 Januari 1948 geopende leeszaal en bibliotheek aan het „U"-Brigadeplein, Oostzijde, No 7.

Op examendagen examenzaal, op concertavonden viermaal per week concertzaal.

Bij radio-cursussen via Radio Padang of Batavia: leslokaal en dan in de eerste plaats natuurlijk een leeszaal waarin je rustig in een gezellige omgeving op je gemak kunt lezen of studeren.

Vooral dit laatste is belangrijk en wordt in lage mate gewaardeerd Ik mag hier wel even de woorden aanhalen van de Officier belast met Juridische Zaken van het Hoofdkwartier. die het op zijn spreekuur van Donderdagavond na lezing van een episteltje van een troep-reporter over het vormingscentrum als volgt uitdrukte: „Ik ben het met de schrijver geheel eens: Het Vormingscentrum is een oase van rust en stemming".

De definitie van het Vormingscentrum: „Een oase van rust en stemming" lijkt mij beter geschikt voor een vacantiekolonie, Het vormingscentrum moet m.i. slechts dit ene doel voor ogen hebben: Mede te helpen dat Jan Soldaat, kan zeggen: „Ik gebruikte zelfs in de moeilijke jaren in Indie. mijn vrije tijd voor geestelijke a r b e i d. studie en ontwikkeling Om beter geestelijk GEWAPEND. terug te kunnen keren in de burgermaatschappij.

Getracht zal worden in deze geest door te werken. Meer plannen zijn reeds in een vergevorderd stadium van uitvoering. maar daarover meer wanneer dit werkelijkheid geworden is.

B.

A.M.V.J.

De AMVJ gevestigd Pondok 7, was 26 Februari j. l. een jaar met haar werkzaamheden in Padang bezig. In dit eerste jaar is er een zeer hechte band gelegd tussen haar en de U-Brigade, een omstandigheid waarvoor twee redenen zijn aan te geven:

a. Geruimen tijd is de AMVJ, naast de bioscoop, de enige ontspannings mogelijkheid geweest voor de in Padang gelegerde militairen en

b. de AMVJ sloot zich aan bij de traditie van de U Brigade door n.l. de daad boven het woord te stellen.

Wat was die daad? Allereerst dat het gebouw de gehele dag geopend is en wel van 9.- - 22 - uur. voorts doordat in het gebouw een counter is waar niet alleen practische gebruikensvoorwerpen worden verkocht, maar waar d.m.v. de Bloemen en Geschenkendienst een uniek contact met familie in Holland mogelijk is. om maar te zwijgen van de gerechten en dranken, die tegen redelijke prijzen te krijgen zijn.

Wanneer U dan bovendien bedenkt dat op het gebied van ontspanning al het mogelijke betracht wordt om wat afwisseling te brengen in het verantwoordelijke. maar toch vaak zo eentonige soldatenleven, zo als daar zijn: Schaak en ping-pongtournooien, damwedstrijden, bridgedrives, muziek, dans en bonte avonden, solistenconcoursen, declamatie en improvisatiewedstrijden, lezingen en causerieen, dan kunt U begrijpen dat de AMVJ de plaats is, waar men elkaar ontmoet.

Wij roepen U een „tot ziens in de AMVJ" toe.

Dodenherdenking

Aankomst
der
Officiele
Deputaties

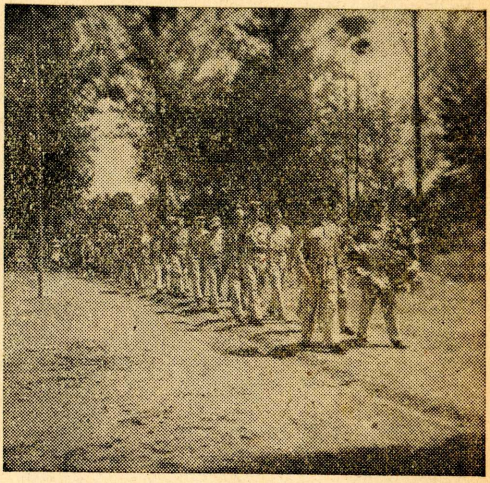

Talloze
Kransen

Het Ereveld Tjililitan

DE GEVALLEN MAKKERS

MALAKKA.

—R. Jagers

G. van Delft	Sold.	150909000

—8 R.I.

J. de Groot	Sold.	230123004

TJILILITAN

I—R. Jagers

R. Hannink	Sergt.	230520001
P.C.W. Schijvenaars	Sold.	270514000
W.J. van Meerwijck	Sold.	121128000
L.N. Willems	Sold.	251215000
J.v.d. Leemput	2e Luit.	190202001
A.J. Rijk	Sold.	250610001
D. Verloo	Sold.	250324000

I—8 R.I.

J.M.C. Vereyken	Korp.	251223002
W. Stronkhorst	Sold.	220915001
G.H. Volkers	Sld/ekl	211121000
K. Stoel	1e Luit.	130422000
J. Nieuwboer	Sold.	241202002
D. Stomphorst	Sergt.	261009003
H.M. Top	Sold.	250109002
M.J.H. Gielen	Sold.	210720000
H.J. Brandse	Sold.	240223000

Louw Eng Koan	Mil/sld.	5775/A(KNIL)
J.W. Persoon	Sold.	230224009
A. Slotboom	Sold.	230620000
E. Zeepvat	Sergt.	061025000

II—14 R.I.

J. Louwerse	Sold.	270413000
P. Polderman	Sold.	230818002
M. de Bruijne	Sold.	260520000
W. Scheele	Korp.	220831001
C.A. van de Werf	Sold.	250305002
C. Maas	Sold.	250704000
C.J. Manteau	Sld.ekl	210929000
J.F. de Nooyer	Sold.	230127002
M.P. d'Hondt	Sold.	250927000
C. Kieboom	Sold.	270107000
C. Rinn.	Sld.ekl.	260222000

Inf. II

A.v.d. Blaak	2e Luit.	(KNIL)
Teru Tengu	Tim.fus.	23158(KNIL)
A.Th. Leicester	Mil.sld.	51118(KNIL)
Vaas.	Eur.sld.ekl.	8689 (KNIL)
Dawoet	Jav.Sgt.tkl.	21522(KNIL)

Co. Groep Scheepens (Nefis)

H.N. Corbet	Cad.Vdg.	(KNIL)
D.M. Becht	Sergt.	88660(KNIL)
A.W. Meyer	Sold.	73121(KNIL)
Putirulan	Sold.	12853(KNIL)
E. van Hek	Sold.	48318(KNIL)

Odn. Staf U-Bde

D. Niemeyer.	Korp.	251020000
J.D. Sukkel	Sergt. (MP)	551515.

De Kolonel legt een Krans

Ook de Chinese Gemeenschap

HET EREVELD

TE PADANG

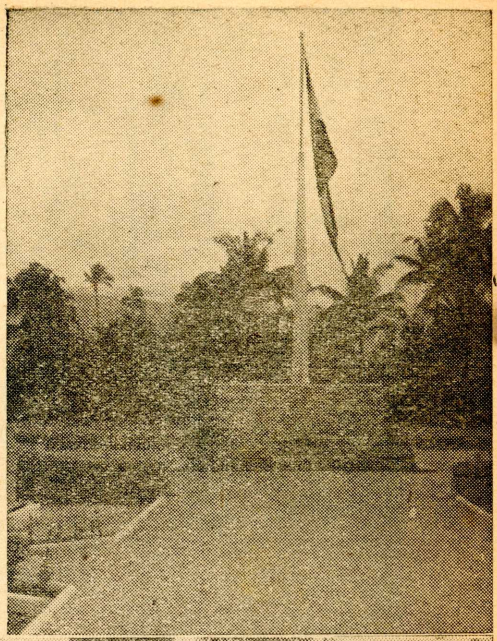

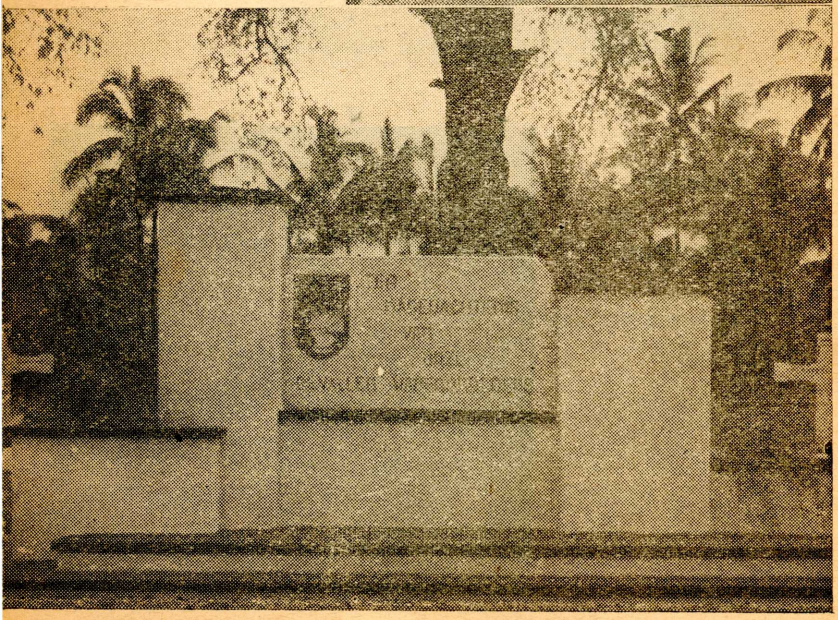

I—R. Jagers

A. den Boesterd	Sold.	260728063
G.v. Schooneveld	Sold.	270126001
C.J.A. v.d. Sneppe	Sergt.	201010003
I.A. Bastianen	Sld.ekl	111116000
J.W. v. der Heyden	Sld.ekl	250715001
S. Klaassen	Sold.	171016000
.. Coenen	Sold.	221126000
A.C.M.H. Teurlings	Sold.	261214001
St. Uneputty	Sold.	4457A(KNIL)
A.H.A. Kolen	Sld.ekl	250130000
A. Smits.	Sld.ekl	221120004
A.J. Berenman	Sold.ekl.	240316001
P. Arendse	Sergt.	240408000

1. Kommerade

I—8 R.I.

B. Kooiman	Sergt.	100707000
F.A. Gunnink	Korp.	231024001
H. Daanen	Sold.	210425002
J.H. Eikhoudt	Sold.	260426003
J.W.M. v.d. Velden	Sold.	250903170
M. Davelaar	Sld.ekl	210703001
D. v.d. Weerd	Sld.ekl	231106000
A.H. Soeteman	Sold.	230706000
A.J. Barneveld	Sld.ekl	210424000
W. van Roekel	Sld.ekl	161030001
H. Harmsen	Sold.	261231000

II—14 R.I.

P.C. van Vucht	Korp.	190826000
H. Plantenga	Sold.	220930004
H.S. Weerts	Sold.	230117000
I.G. Voogdt	Sold.	270321001
H.v.der Ploeg	Korp.	200410002
M.A.G. van den Wijngaart	Sold.	250702001

5—R. Pr. Irene

F. Penters	Sold.	260904206
G. v.d. Spek	Korp.	270529105

IVe Afd. Veld. Art

A.H. van Gent	Sold.	280316003
H.B. Jager	Sold.	230126005
A.H. Hermsen	Sld.ekl.	240713002

'e Genie Veldcie

I.H.J.M. Berden	Sold.	270310007
Schunken	Sld.ekl	230523000
W.J. Deteren	Sold	250515218

'e Esk. Paun

M.F. Blaauw	2e Luit.	200130006

L.T.D. "71"

Stolker	Sergt.	94689 (KNIL)

1e Terr. Werkcie

Djoeri	Jav.sld.	..... (KNIL)
Kastari	Jav.sld.	11299 A(„)

Mil. Hospitaal

H.K.M. Beukers	OvG.ekl.	110318001

Mil. Luchtvaart

A. van Sprundel	Sergt.maj.	95089 (KNIL)
H. Bergman	Korp.	310900044
W.J. Valentin	Korp.	50409 (KNIL)
K. Stokking	Sold.	3824 (KNIL)
B. Blom	Sergt.	315304547
E. Thumann	Sold.	4792A (KNIL)
.Willems	Mil. sld.	4554 (KNIL)

5 R. Pr. IRENE arriveert te Emmahaven

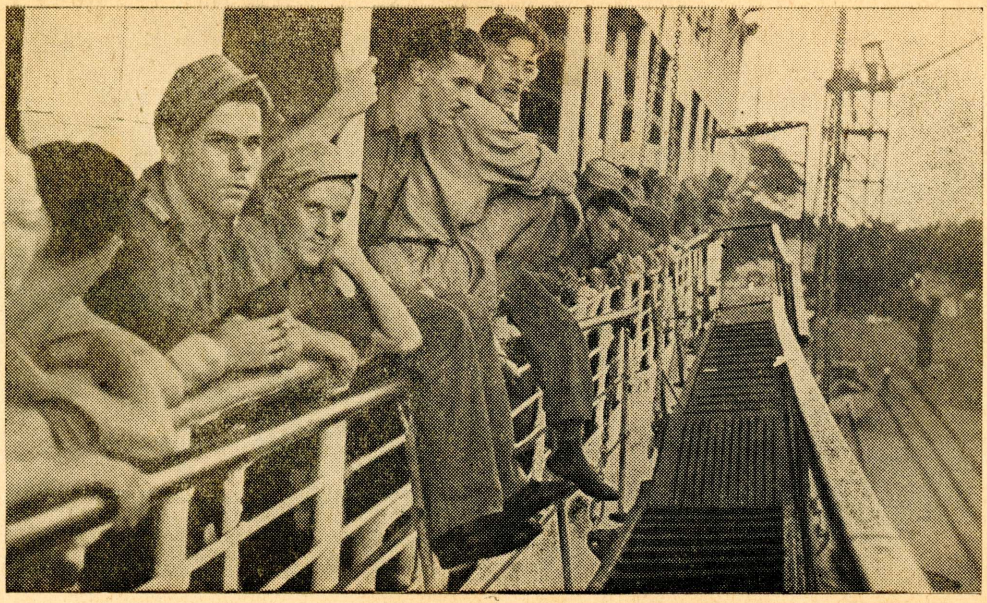

De taak volbracht 2-14 R.I. keert huiswaarts

Weten we het nog?

Haven commando

Zowel bij het in als het ontschepen hebben wij al terstond iets te maken met de havencommandant, want dat is de officier, die troepen, goederen en het in de haven binnengekomen materiaal consigneert, en onder zijn toezicht door de Algemene Politie laat bewaken, voorzover het tenminste goederen en materiaal betreft. Verder draagt hij zorg voor het transport van al de troepen, goederen en materiaal naar de diverse standplaatsen, onderdelen instanties, want heel toevallig is in deze Brigade de havencommandant tevens het hoofd van de

C.M.V.

Hetgeen niet betekent Castricumse Meisjesvereniging, maar Coordinatie Militair Vervoer. De havencommandant is dus T.C.M.V.O. ofwel de Territoriaal Officier, die belast is met de leiding van het militaire vervoer in zijn territorium. Nu hebben we bijna allemaal wel ooit eens iets te doen gehad met de CMV en misschien herinneren we ons nog wel zo ongeveer hoe dat in zijn werk ging. De administrateur verstrekt de nodige gegevens, zoals naam legernummer familie betrekkingen enz enz aan het HAPZ die de marsorder maakte en bepaalde op welke wijze het vervoer zou geschieden. (Door de lucht, per boot of per trein) De CMV ontving die marsorder en zorgde dan voor de plaats in het vliegtuig of boot Wat betreft het spoorwegverkeer daarvoor bestonden nog steeds de „vrij vervoertjes" in viervoud.

HAPZ.

We noemden zoeven het HAPZ. Het klinkt gezellig naar dat kleine plaatsje daarergens in Noord-Brabant maar het betekent alleen maar Hoofd Afdeling Perso

neels Zaken. En dat Hoofd enz. enz. voert het trotse devies: „Wij zijn er voor de troep en de troep is er niet voor ons". De HAPZ is eigenlijk de tussenpersoon tussen de Adjundant Generaal en de troep. Bevorderingen. verzoeken aan de Brigade-commandant of hoger, gaan via het HAPZ Het HAPZ schijft marsorders uit. na beoordeling of de aanvrage wel gegrond is.

Demobilisatie, recuperatie of welk verlof dan ook. het HAPZ neemt het onder zijn hoede.

O J.Z.

De betekenis van deze welluidende letter combinatie is: Officier (belast met) Juridische Zaken. Deze officier is op de eerste plaats de rechtskundige adviseur van de brigade- en Territoriale commandant. Hij stelt bijvoorbeeld ontwerpen voor verordeningen van het militaire gezag op.

Hij belast zich ook met de voorbehandeling van Krijgsraad Zaken. De juridische correspondentie met de Adjudant Generaal of de Departementshoofden wordt door hem gevoerd Maar hij is tevens de juridische adviseur van de troep. ook in particuliere aangelegenheden. Iedereen kan, op een bepaald tijdstip. bij hem komen. om advies te vragen in moeilijkheden van rechtskundige aard. Ook verkeersongevallen ontsnappen niet aan zijn aandacht, want daarin speelt hij een scheldsrechterlijke rol.

T.V.T.D.

Steeds verder gaan we in het alphabethische doolhof en wij zijn nu terecht gekomen bij de Territoriale Verpleging en Transport Dienst. De naam zegt het al: Verpleging van de troep. voornamelijk ten aanzien van de voeding, munitie. meubilair (voorzover het dienst-meubilair betreft) enz. Logisch dat een en ander ook getransporteerd moet worden naar de diverse onderdelen en ook daarvoor zorgt de T.V.T.O. de officier die belast is met de leiding van die Territoriale Verpleging en Transport Dienst.

B.O.S.

Hoewel Bezine Olie en Smeerartikelen een aparte afdeling vormt, onder leiding van een officier, die de distributie onder zijn toezicht heeft, heeft deze afdeling toch wel iets te maken met de TVTD, dat is voor ieder verder wel duidelijk.

Verbindingsafdeling

Voor de variatie zullen wij nu eens een afdeling onder de loupe nemen die niet is afgekort en wel de verbindings afdeling. Niet alleen zorgt deze afdeling voor de telefoon verbindingen van brigade naar onderdelen, maar hij werkt ook „in het groot" met een radio-telegrafische verbinding Padang-Batavia. De expeditie van de legerpost, door middel van motorrijders naar de onderdelen, het afhalen en brengen van die post van of naar het vliegveld, het is allemaal de taak van de Verbindings afdeling.

LMD en TMO.

Weliswaar twee afzonderlijke diensttakken, maar in deze brigade neemt de TMO de Territoriale Materieel Officier ook de werkzaamheden van de Leger Materialen Dienst in het territorium op zich Een T. M.O. moet een stoicyn zijn

Zo iemand, die veel langs zich heen laat gaan en er zich verder niets van aantrekt, hoe er - in stilte natuurlijk - op hem gescholden wordt. Want hij controleert en inspecteert de hoeveelheid van al het materiaal dat bij de troep is, met uitzondering van de voedingsmiddelen, medische artikelen en het zware genie-materiaal als bruggen en bulldoozers. In zijn ene hand komen de welbekende vermissings rapportjes en zijn andere hand houdt hij op, wanneer er „3 x betalen" op vermeld staat. In zijn hoedanigheid van leider van de LMO zorgt hij ook voor de gewenste aanvulling van het verloren gegane.

L.T.D.

Schreven wij dat de controle op de quantiteit - de hoeveelheid - van het materiaal tot de bevoegdheden van den T.M.O. hoort, de inspectie over de qualiteit de hoedanigheid - van het materiaal is het werk van de L.T.D., de Leger Technische Dienst. De T.M.O. dus. controleert al het materiaal, waaronder ook wapens, op de hoeveelheid. De controle op de hoedanigheid daarentegen valt onder de zorgen van de L,T.D., de Leger Technische Dienst.

De T.M.O. heeft in zoverre iets met de L.T.D. te maken, dat eerstgenoemde aan de mensen van de L.T.D. vertelt. hoeveel geweren, jeeps en wat dies meer zij. er geinspecteerd moeten worden. Maar dit is maar een klein deel van de functie van de L.T.D. Deze dienst beschikt over een waar keurcorps van technici. Kijkt U maar: Reparaties aan voertuigen (jeeps. gepantserde en niet gepantserde carriers en optische instrumenten, ja zelfs aan muziek instrumenten). Andere bezigheden zijn nog: het laden van accu's. het vulcaniseren van banden, aanmaak van sportartikelen en tenslotte nog bergingswerkzaamheden. Alles bij elkaar een zeer indrukwekkende lijst.

V.M.Mat - Mu.

Nee geen geheimzinnig opschrift in een pyramide of zoiets, maar heel dood-gewoon Verbruiks Magazijn Materieel-Munitie.

In het kort gezegd is dit V.M.Mat. Mu een grote opslagplaats van materiaal en deze dienst is weer onderverdeeld in een aantal groepen, die ieder apart, zich met de zorg voor een bepaald onderdeel belasten. Groep I: Motortransport. II: Kleding en uitrusting; III Wapening en Verbindingsmateriaal: IV Retourgoederen (= alles wat ingeleverd wordt door de onderdelen] en V Munitie. De gang van zaken is als volgt. De Verplegingsofficier van een onderdeel vraagt iets aan bij de T.M.O. De T,M.O. authoriseert

de aanvrage en stuurt deze door naar het V.M.Mat. Mu. en het aangevraagde wordt door het betreffende onderdeel afgehaald bij de vervoersafdeling.

L.A.D.

De Leger Aanschaffings Dienst zorgt voor de kleine plaatselijke aankopen, die min of meer buiten het kader van de V.M.Mat.—Mu. liggen. Zoals schrijf-en tekenbehoeften, maatschoenen enz. enz.

Voor dergelijke aankopen heeft de L.A.D. de authorisatie nodig van den Commandant van het V.M. Mat.—Mu.

Genie Veld Cie.

De "U" Brigade heeft maar een zo'n compagnie die groter is dan een normale infanterie-compagnie.

De compagnie bestaat uit drie pelotons en wel twee pelotons voor het veldwerk en een voor alle electrische en mechanische zaken. De taak van de pelotons voor het veldwerk is bruggenbouw, wegen aanleg, opbouw en verbetering van kampementen, dus eigenlijk alles, wat te maken heeft met het leven van een troep in actie. De werkzaamheden van het 3e peloton behoeven verder geen nadere toelichting, die zijn verder voor iedereen duidelijk. De Genie Veld Cie. beschikt over een eigen reparatiewerkplaats en over een eigen transportafdeling zodat zij ten aanzien van het transport niet afhanklijk zijn van de T.V.T.O.

Deze Genie is dus bewegelijk, zulks in tegenstelling tot de . . . .

Gewestelijke en Plaatselijke Genie Dienst.

Die stabiel is m.a.w. met de troep in actie slechts indirect iets te maken heeft. De Plaatselijke Genie beheert het magazijn, waaruit ook de Veld Genie het nodige betrekt. De bruggen, bulldozers en al dat soort dingen, die de Veld Genie in gebruik heeft, zijn ook in verantwoording bij de Plaatselijke Genie.

Verder vullen beide Genie Diensten elkander. wat het technische gedeelte betreft, volledig aan. Zeker, wanneer er geen acties zijn en zodoende de scheidslijn tussen de beide diensten moeilijk te trekken is.

V.L.M.

Het Verbruik Levensmiddelen Magazijn is het beste te vergelijken met een grote kruidenierszaak.

Het V.L.M. distribueert zijn artikelen over de bataljons en betrekt deze weer van het centrale magazijn voor levensmiddelen in Batavia. Onnodig op te merken, dat het V.L.M. ook alle klachten over de voeding in ontvangst neemt, die van de onderdelen komen.

T.V.O.S.D.
&
V.O.&S.D.

Theoretisch zijn er de Territoriale Verbindings Officier Sociale Dienst en de Vormings Officier en Sociale Dienst (ook wel Dienst Vorming en Vormingscentrum), in werkelijkheid worden beide functies in deze Brigade door een en dezelfde persoon waargenomen.

Het Vormingscentrum geeft cursussen, organiseert muziekavonden met gramofoonplaten en stelt zijn bibliotheek ter beschikking voor ieder die er interesse voor heeft. De Sociale Dienst helpt iedereen, die bij hem aanklopt, met moeilijkheden op sociaal terrein.

Om een populair voorbeeld te geven: Heeft U moeilijkheden met Uw kostwinnersvergoeding, de Sociale Dienst staat voor U klaar!

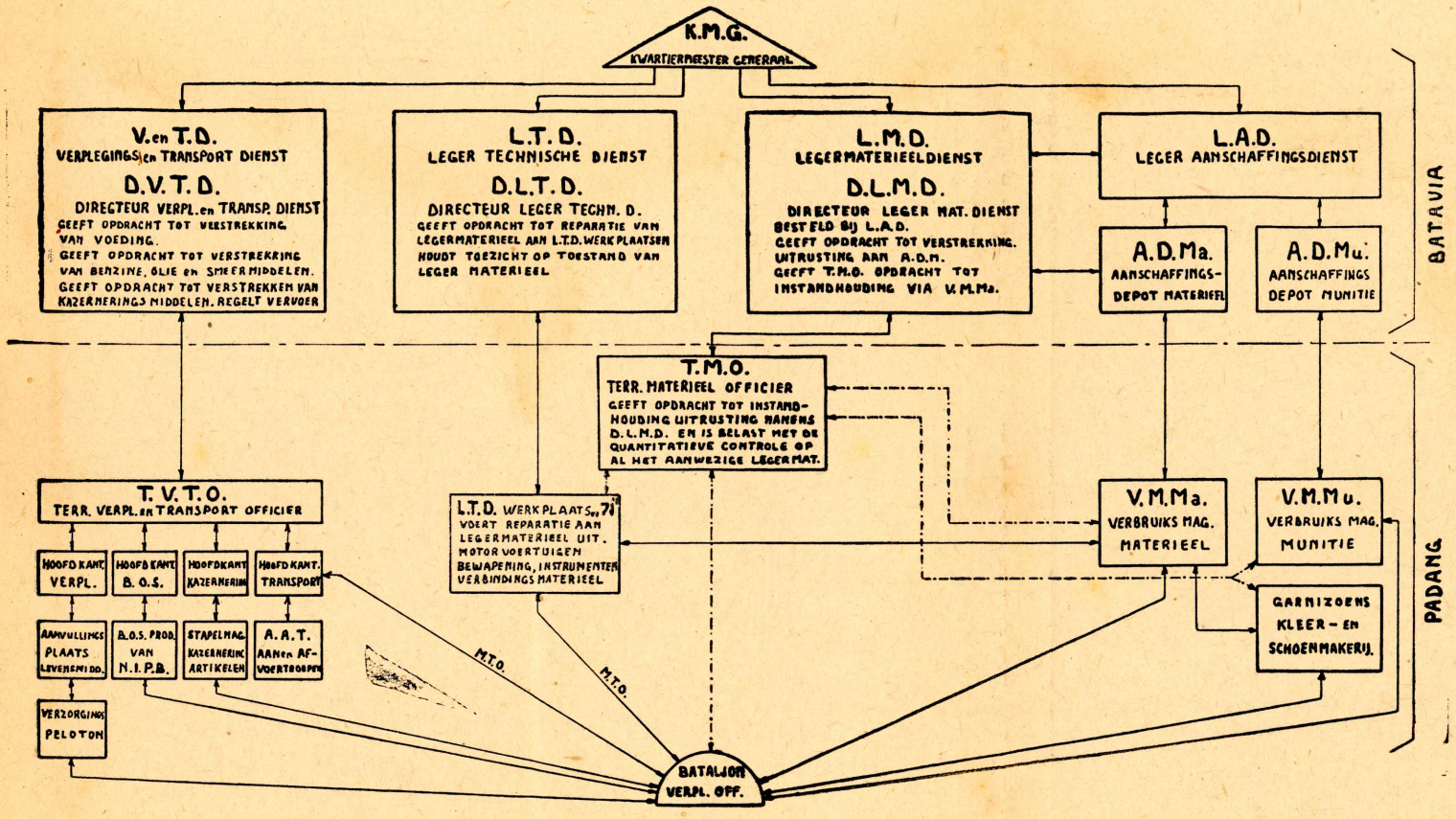
K.M.G.
KWARTIERMEESTER GENERAAL
V. en T.D.
VERPLEGINGS- en TRANSPORT DIENST
D.V.T.D.
DIRECTEUR VERPL. en TRANSP. DIENST
GEEFT OPDRACHT TOT VERSTREKKING VAN VOEDING.
GEEFT OPDRACHT TOT VERSTREKKING VAN BENZINE, OLIE en SMEERMIDDELEN.
GEEFT OPDRACHT TOT VERSTREKKEN VAN KAZERNERINGS MIDDELEN. REGELT VERVOER
L.T.D.
LEGER TECHNISCHE DIENST
D.L.T.D.
DIRECTEUR LEGER TECHN. D.
GEEFT OPDRACHT TOT REPARATIE VAN LEGERMATERIEEL AAN L.T.D. WERKPLAATSEN
HOUDT TOEZICHT OP TOESTAND VAN LEGER MATERIEEL
L.M.D.
LEGERMATERIEELDIENST
D.L.M.D.
DIRECTEUR LEGER MAT. DIENST BESTELD BIJ L.A.D.
GEEFT OPDRACHT TOT VERSTREKKING.
UITRUSTING AAN A.D.M.
GEEFT T.M.O. OPDRACHT TOT INSTANDHOUDING VIA V.M.Ma.
L.A.D.
LEGER AANSCHAFFINGSDIENST
A.D.Ma.
AANSCHAFFINGS-DEPOT MATERIEEL
A.D.Mu.
AANSCHAFFINGS DEPOT MUNITIE
BATAVIA
T.M.O.
TERR. MATERIEEL OFFICIER
GEEFT OPDRACHT TOT INSTANDHOUDING UITRUSTING AANSNS D.L.M.D. EN IS BELAST MET DE QUANTITATIEVE CONTROLE OP AL HET AANWEZIGE LEGERMAT.
T.V.T.O.
TERR. VERPL. en TRANSPORT OFFICIER
HOOFDKANT VERPL.
HOOFDKANT B.O.S.
HOOFDKANT KAZERNERING
HOOFDKANT TRANSPORT
AANVULLINGS PLAATS LEVENSMIDD.
B.O.S. PROD. VAN N.I.P.B.
STAPELMAG. KAZERNERING ARTIKELEN
A.A.T. AAN en AF-VOERTROEPEN
VERZORGINGS PELOTON
L.T.D. WERKPLAATS 71
VOERT REPARATIE AAN LEGERMATERIEEL UIT. MOTOR VOERTUIGEN BEWAPENING, INSTRUMENTEN VERBINDINGS MATERIEEL
M.T.O.
M.T.O.
V.M.Ma.
VERBRUIKS MAG. MATERIEEL
V.M.Mu.
VERBRUIKS MAG. MUNITIE
GARNIZOENS KLEER- EN SCHOENMAKERIJ.
BATALJON VERPL. OFF.
PADANG

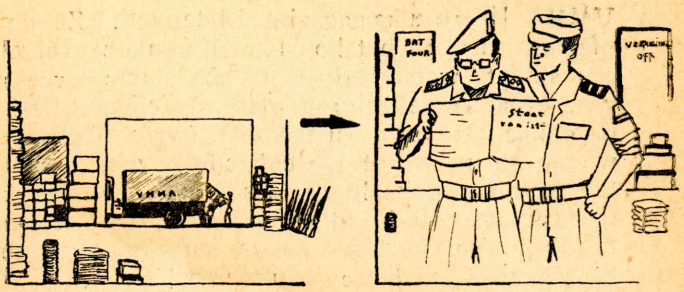

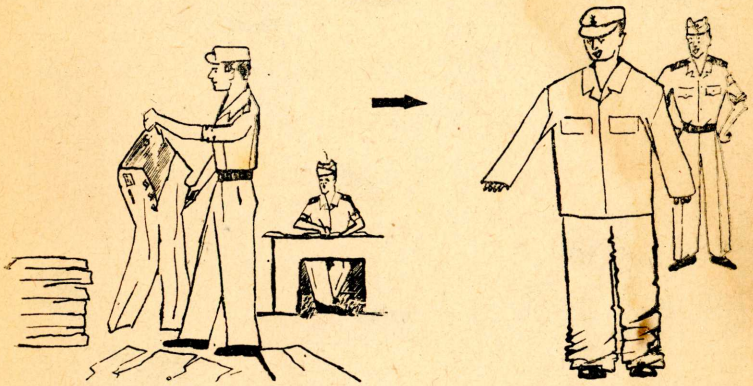

EERSTE VERSTREKKING KLEDING EN UITRUSTING

Soldaat Jansen moetdus uitgerust worden. Dat gebeurt eigenlijk maar één keer. Wat weer niet wil zeggen dat Jansen alles in een keer krijgt.

Maar al krijgt hij dus zijn spullen „op afbetaling", er is maar een eerste verstrekking. Zie hiernaast de stapels kleding en uitrusting in voorraad bij het

VMMA [Verbruiksmagazijn Materieel]. Zie de Verplegingsoffier en bataljonsfourier napluizen of ze niet een stuk te weinig krijgen of een stukje teveel uitgeven. Maar eindelijk krijgt dan de compagniesfourier de collectie in zijn „rustkamer". (waar overigens heel weinig gerust wordt) De collectie is zeer „ruim" en het past dan ook altijd alsof het zo voor Jansen gemaakt is. Nou ja. die broek is „iets" te lang en het jasje, nou ja. Maar het is een kniesoor die op kleinigheden let. Jansen is uitgerust!

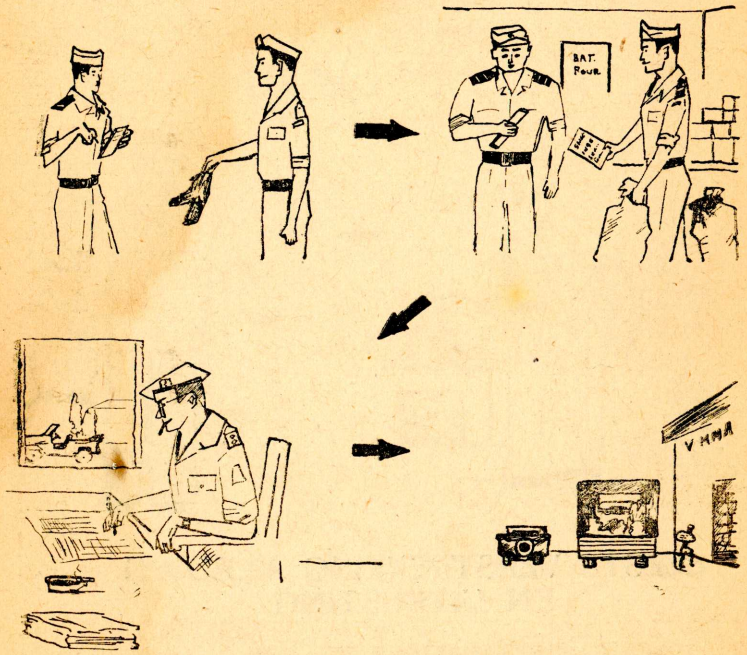

VERVANGING KLEDING EN UITRUSTING A

Elke maand mag de compagnie 10pCt kleding door nieuwe vervangen. Waarom van sokken 15 pCt vervangen mag worden, weet ik niet, maar 't is wel zo.

Van de uitrusting mag de compagnie 4 pCt door nieuw vervangen. Reken nu zelf maar uit hoe lang je

met een onderbroekje, een paar sokken en je broodtas toe moet.

Maar Jansen houdt 't in de gaten en levert ter vervanging in waarop hij recht heeft. De fourier zorgt dan wel voor de rest. En er zijn nog al wat papperassen nodig voor dat alles via de bataljonsfourier en de Verplegingsofficier bij het VMMA terecht komt.

Maar het komt in orde.

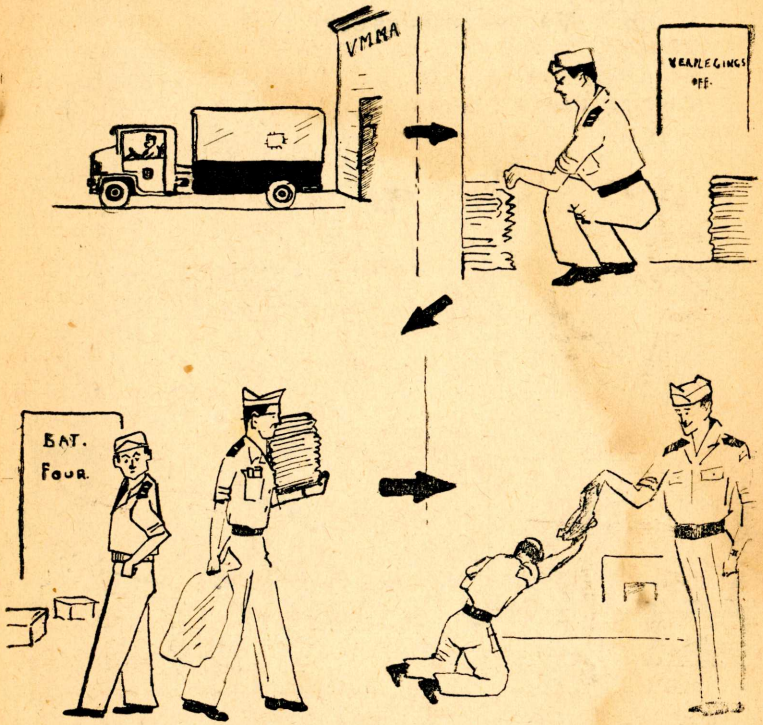

VERVANGING KLEDING EN UITRUSTING B

Op de vorige bladzijde was Jansen het een en ander kwijt geraakt door inlevering „ter vervanging". Het VMMA krijgt het onbruikbare spul in haar magazijn.

Wat zij er mee uitvoeren daar, dat weet zelfs het Vademecum niet. Men fluistert van „poetslappen

maken' en meer zulke dingen!

Hoe lang het duurt voor die te vervangen kleding en uitrusting weer nieuw bij Jansen terugkomt, dat zegt het Vademecum niet.

Tenslotte blijft men toch beleefd.

Maar het komt bij Jansen terug. En gloednieuw.

En het kost niets. Dus vindt Jansen dat allemaal heel best.

En 't Vademecum dus ook.

VERLOREN GEGANE KLEDING EN UITRUSTING I

Wat „verloren gegane "kleding en uitrusting" betreft zijn er twee soorten soldaten. We beginnen met „verreweg het allergrootste deel".

Soldaat Jansen behoort daar ook bij. Hij kan aantonen dat het verlies niet zijn schuld is. Van deze roerende onschuld kan hij zelfs zijn compagnies-commandant overtuigen. Wat dit wil zeggen . . . . enfin tenslotte is dit een vademecum en verder niets.

De diep overtuigde C.C. maakt "ter goeder trouw", van dit onschuldige verlies een "Proces verbaal".

Dit gaat via den Bataljonscommandant naar de Verpl. Off. Dezen kost het nu geen moeite de machtige der machtigen (TMO = Territoriaal Materieel Officier) vriendelijk te stemmen. De „machtige" verleent wat men noemt "autorisatie". De Verp. Off. gaat zeer opgewekt naar het VMMA laadt al zijn proces verbaal-te-goed in een vehikel en via bataljonsfourier en compagniesfourier krijgt de onschuldige Jansen gratis zo maar het verloren geraakte terug.

Is het wonder dat Jansen fluitend met zijn nieuwe spullen vertrekt en bij zich zelf vast stelt dat de „service" van het Leger enorm is?

J. JANSEN
F. 80.-
20.-
F. 60.-
V.M.M.A.
?
F. 20.-

VERLOREN GEGANE KLEDING EN UITRUSTING II

Begrijpen wij Jansen's vreugde op de vorige bladzijde, dan zijn we nu van Pietersen's schuld diep overtuigd. Pietersen zelf is het waarschijnlijk in dit zeer bijzondere geval niet met ons en met zijn C.C. eens.

In elk geval kan hij zijn C.C. deze keer niet overtuigen . . . .

Een ,Vergoedingsrapport' drukt het wantrouwen van de C.C. duidelijk uit.

Via den Bataljonscdt. stelt de Betaalmeester vast wat hij dit keer nu op het zuur verdiende salaris van Pietersen kan inhouden. Als dan de Verpl. Off. dit „Vergoedingsrapport" krijgt, ontmoet hij een veel minder vriendelijk gestemde TMO. Het gaat nu verder net zoals bij Jansen.

Ook Pietersen krijgt nieuwe spullen. Maar hij kijkt scheel van nijd omdat hij betalen moet. Hij vindt het Leger maar een rotinstelling en fouriers en wat daarbij hoort "kruieniers". Maar betalen moet-ie en dat zal wel reden zijn waarom hij zich stellig voorneemt dat "ze" hem niet meer voor "vergoedingskies" zullen „grijpen".

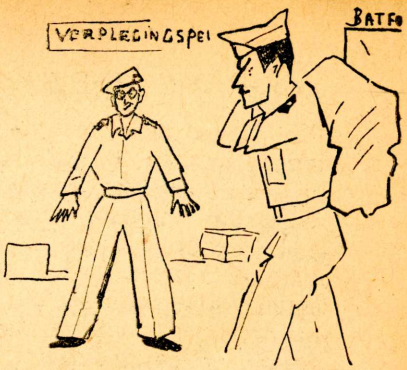
VERPLEGINGSPEI
BATFO

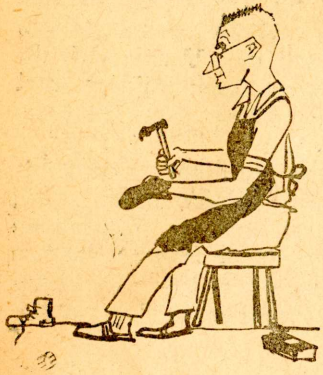

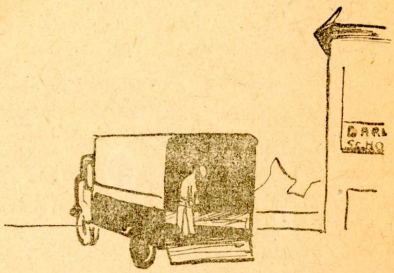
GARI
SAHO

VERPLEGING'S
OFF.

REPARATIE KLEDING EN SCHOEISEL

Dat is wel eens heel raar geweest Maar tegenwoordig hebben we een Garnizoens-kleermaker en een Garnizoens-schoenmakerij.

Voor dat het daar terecht komt moet de compagniesfourier er zich van overtuigen, dat. wat Jansen ter reparatie inlevert, waard is gerepareerd te worden. Nemen wij tot voorbeeld Jansen s keurige schoenen. Als Jansen t ij d i g vaststelt dat reparatie nodig is dan komt alles in orde. Hij biedt de compagniesfourier zijn schoenen ter reparatie aan. Maar wacht Jansen te lang met inleveren dan wacht Jansen iets op het compagniesrapport . . .

Via de bataljonsfourier gaat alles naar de Verpl. Off. Deze zorgt dat de Garnizoenswerkplaats op de voorgeschreven manier alles ontvangt.

Het komt keurig gerepareerd terug langs dezelfde weg. En om nu maar bij Jansen's schoenen te blijven hij krijgt zijn stappers weer netjes terug, En voor niks !

Jammer dat alle Jansen s de zwoegers die dat voor elkaar maken noch kennen, noch waarderen.

Maar dat is het lot van alle zwoegers, die toevallig niet in een sectie zitten.

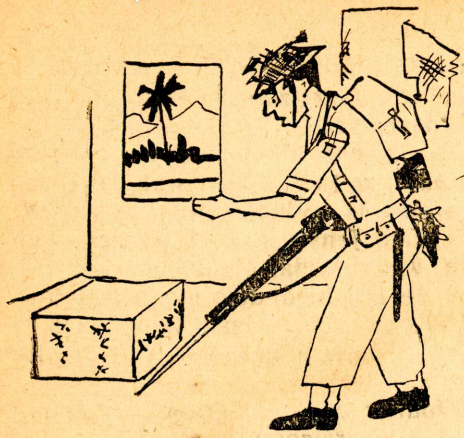

SCHABLI

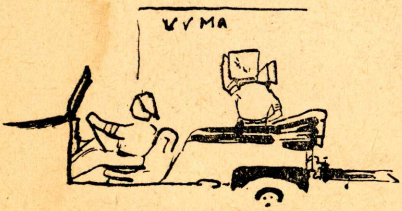
VVMA

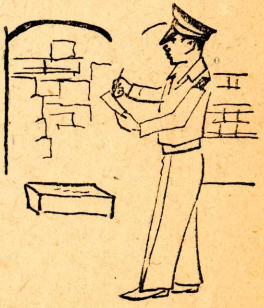

INLEVERING VAN OORLOGSBUIT

De sectie van Jansen is op patrouille. Ontdekt een Japanse schat. (We bedoelen in dit geval geen Geisha. . . .)

De sectiecommandant pikt de schat in om Jansen niet te belasten met een te zware verantwoordelijkheid. En dat doen op hun beurt weer de pelotonscommandant en de compagniescommandant!

(Om wat in het Vademecum staat wordt niet gelachen)

Er wordt een keurig patrouillerapport opgemaakt en dat gaat met de oorlogsbuit en een onwaarschijnlijk aantal afschriften. naar de Inlichtingen Officier. Deze registreert en zo en brengt het dan naar de Verplegingsofficier. Deze draagt zorg voor inlevering bij het VMMA.

Uiteindelijk komt het in de „schatkamers" van de KMG. . . . ergens in Batavia,

En als je 't soms niet gelooft meneer Jansen, loop dan eens langs dat bureau in Batavia voor je op de boot stapt. Vraag dan naar „jouw" Japanse schat.

Wedden?

Wilt U iets weten over:	Dan moet U zijn bij . . .
Onderwerp	Eigen onderdeel
Bewapening.	Fourier Bewapening Off. Materieel Off.
Benzine, olie, smeermiddelen.	M. T. O. / O O.
Burger aangelegenheden.	Cies. Cdt.
Eten.	Kok. Menagemeester Verplegings Off.
Geschenken naar huis.	Facteur Welfare O./O.O.
Gevonden voorwerpen	Cies Cdt. Pel. Cdt.
Fotograferen Muziekinstrumenten en cantineartikelen	Welfare O/O.O.
Financiele aangelegenheden	Cies. Administrateur Off. Soc. Dienst.
Kazernering Meubilair e. d.	Cies. Cdt. Off. van Kazernering Verpl. Off.
Kleding en uitrusting.	Fourier Verpl. Off. Materieel Off.
Juridische aangelegenheden	Cies. Cdt. Batalj. Cdt.
Medische aangelegenheden	U zelf ! Ziekenrapport. Bataljons Arts.

Wilt U iets weten over:	Dan moet U zijn bij . . .
„U" Brigade	Andere Instanties
Materieel Off	V. M. Ma L. T. D.
B. O. S. Off T. V. T. O.	B. O. S. Dumps.
T. H. O.	Tijdelijk Bestuur, Burgemeester v. Padang
T. V. T. O.	Verplegings Peloton Verzorgings Peloton
	Welfare A.M.V.J.
	P. C. Padang
	Welfare A.M.V.J.
T. A. K. V. O. S. D	E. a. Off. Mil Adm. M l Kashouder KNIL
T V T O	Magazijn voor kazer nering
Materieel Off.	V M Ma - L A D L T D Mil. kleer en schoen makerij
OJZ Chef Staf-Ver-wijzings Off	Off. v. Justitie
TEOG	Mil. Hospitaal. Hyg. groep (Pl. C). Tandarts

Wilt U iets weten over	Dan moet U zijn bij i .
Onderwerp	Eigen onderdeel
Ontspanning Bioscoop e. d.	Welfare O/O.O.
Post en Telegraaf	Facteur
Sociale aangelegenheden Vorming	Pel Cdt Cies Cdt Soc D Off
Sport	Sport Off Welfare O/O.O.
Transport e. d.)	M. T. O./O.O.
Verbindings middelen (radio. telefoon e. d.	Verbindings Off
Verzoeken, Requesten e. d.	Sgt v. d. Week Pel. Cdt Cies Cdt Bat Cdt
Voorlichting	Welfare O/O.O. Off. Soc Dienst
Welfare	Welfare O O.O.

Wilt U iets weten over „U" Brigade	Dan moet U zijn bij . . . Andere Instanties
	Welfare. Vormingscentrum AMVJ. de „SOOS" enz.
Verbindings-post.	Veldpost Post-Telegraaf-kantoor Padang
VOSD	Vormingscentrum AMVJ. Tijdelijk Bestuur
	MLO-PI Co. Garnizoens Welfare Off. Welfare.
Materieel Off. TTO AAT	VMMA. LTD
Vbd. Afd. „U" Bde. Materieel Off.	VM.Ma. LTD.
HAPZ. Brig. Cdt.	
DLC VOSD	Radio Padang Vormingscentrum AMVJ.
	Welfare. Garnizoenswelfare Off. AMVJ.

Padang en Ommelanden.

Padang, de vroegere hoofdplaats van Sumatra's Westkust, welvarende plaats met export van bosproducten, bekend vooral door de Anaikloof, Fort de Kock, het Karbouwengat, Korintji de Padángse cementfabriek, de Ombilin steenkolenmijnen en thans voor eeuwig verbonden aan de „U"-Brigade door U-Brigade plein, het voormalige Plein van Rome. Mogelijk meer nog door het ereveld aan de Belantoeng waar de witte kruisen der gevallen Jagers, Zeeuwen Haantjes, artilleristen, Genisten en ook reeds van 5 Prinses Irene, de bewijzen zijn, dat hier de „U" Brigade gestreden heeft voor Recht en Veiligheid.

Padang, met Emmahaven toegangspoort tot de Minangkabau en de Bovenlanden met hun trotse volk waar nog steeds het matriarchaat de hoeksteen van de volksadat is.

Padang, een der oudste plaatsen van Sumatra, waar volgens geschiedschrijvers Marco Polo reeds neerstreek nadat - eveneens volgens de geschiedschrijvers - Ludovico di Varthema uit Bologna in 1505 reeds tijdens een kruistocht door het verre Oosten aan de Westkust een bezoek had gebracht.

Padang, een deel van Sumatra, dat dertien maal Nederland is, doch minder zielen telt. Het Sumatra dat doorsneden wordt - even boven Padang - door de evenaar en waar de tropische zonneschijn en de vele moesonregens de vulcanische grond tot een rijk en vruchtbaar gebied maken, doch dat agrarisch bij lange na nog niet opengelegd is als bijvoorbeeld Java en dat in de grond nog vele rijkdommen bevat.

De mooie Koninginnebaai van Emmahaven met zijn groene bergen en zijn inhammen, waarin kleine eilandjes als speldeknoppen, waarop groene kronen van cocospalmen door een meesterhand gestrooid zijn.

De weg van Emmahaven met zijn kabelbaan, waarlangs wederom het cement vanuit Indaroeng wordt

afgevoerd en de steenkool naar Indaroeng wordt opgevoerd, en achter Indaroeng de hoge bergen - Merapi en Singgalang - vanuit de verte woest en onbegaanbaar.

Het treintje, dat thans slechts tot Loeboek Aloeng rijdt doch in de vooroorlogse dagen Padang met Fort de Kock verbond, een rit vol verrassingen, langs cocos aanplanten waarachter de half verborgen dorpen, waar vroeger de scherpe geur van copra waarde. Dan steil naar boven tot een hoogte van 3000 voet bereikt is om te komen in de Anaikloof, een natuurmonument van ongekende schoonheid. Scherpe bochten, welke zich opwaarts slingeren door dik tropische bossen, vele bruggen waaronder de kali's dan eens rustig kabbelend, een andermaal woest bruisende golven. Watervallen en dan door de kloof tot dat men Padang Pandjang bereikt, het stadje tussen Merapi en Singgalang gelegen. Hier valt de meeste regen, aldus de metereologen.

Bij Padang Pandjang buigt de spoorlijn af naar het Zuidoosten, naar het steenkoolbekken, doch de hoofdlijn gaat door langs het mooie meer van Singkarak naar Fort de Kock en zo is men doorgedrongen tot het hart van de Minangkabau. Veel is er verloren gegaan van dat oude schilderachtige in de architectuur

Zinkplaten vervangen de oude dakbedekking der typisch gebouwde huizen, waarvan de daken de idee van een hoornachtige uitbouw geven, een dak constructie, welke in overeenstemming is met de adat van het volk.

In de Padangse Bovenlanden zijn de vrouwen de bazen van het gezin, zij geven de bevelen over bezittingen en kinderen.

De mannen, vrij van alle verantwoordelijkheid, arbeiden op de familie-sawahs. Ook zijn het goede vaklieden op het gebied van houtsnijden en zilversmeden. Vele huizen zijn versierd met artistiek uitgehouwen motieven en beelden.

De bezittingen eigendommen, door de mannen ver-

gaard, gaan veelal over naar hun zusters instede van naar de echtgenotes.

Pasardag in de Minangkabau was een grote dag. Het pasarleven te Padang herstelde zich spoedig na de komst der „U' Brigade Veel meer dan een plaats van koop en verkoop, ziet men op de passers vrouwen, die elkaar willen ontmoeten om de belangrijke gebeurtennissen te bespreken. Uit alle delen der omgeving stroomden zij samen; in de oude dagen was het een kleurrijk beeld, deze vrouwen, in hun veelgetinte kleding met de speciaal fel gekleurde hoofddeksels ter passar te zien gaan.

Het karbouwengat is een groot ravijn, even buiten Fort de Kock, jaren geleden gevormd door een rivier die langs de Merapi stroomde, De beide hoge muren zijn doorschoten met rood, waardoor de grijze wallen een bijzonder aanzien krijgen.

Rijstvelden met groene rijpende paddi gaven het geheel een bijzonder cachet.

Ten Noordoosten van de bergen Merapi en Singgalang steekt de vulkaan Ophir zijn kop ten hemel De oude Portugezen die meenden een der beroemde goudvelden van Salomon te hebben ontdekt, gaven deze naam.

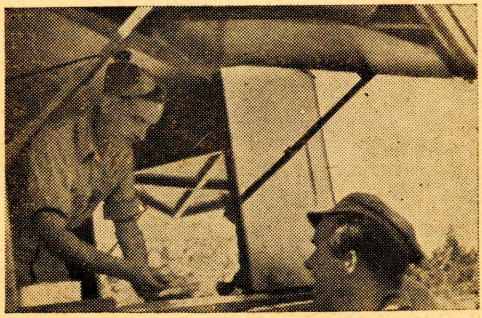

Tegen wie we streden rond Batavia.

Het gebied ten Oosten van Batavia draagt de naam van het Krawangse. Wat de bevolking van het Krawangse betreft kan men moeilijk zeggen of deze bestaat uit Javanen of Soendanezen.

Men kan beter zeggen dat ze bestaat uit een mengelmoes van Maleiers, die als vissers en handelaars zich daar hebben gevestigd, waarbij we dan de ligging van dit gebied tussen Batavia en Cheribon in aanmerking moeten nemen.

Voor de oorlog was het Krawangse berucht als een boevennest. Op klaarlichte dag werden passergangers beroofd van hun kostbare sieraden, werden de passergangers op de wegen aangevallen en beroofd.

Rijke inwoners kregen brutaalweg een waarschuwing per brief wanneer de boeven hun slag zouden komen slaan. 's-Nachts als men sliep werden bedwelmende voorwerpen naar de slaapkamer geworpen en de boeven konden zich rustig toegang verschaffen tot het huis. Als het niet ging door de ramen of deuren te forceren, dan maar door een gat in de muur.

Dit alles geschiedde niettegenstaande het feit dat de marechaussee daar voor rust en orde zorgde.

De bevolking durfde de boeven niet aan te geven bij de marechaussee of de overheid, uit vrees voor represailles.

Toen de Jappen kwamen kregen de boeven de vrije hand en men kan zich indenken hoe dit euvel uitgroeide bij de capitulatie van de Jappen en de republiek geproclameerd werd. Zou men dan in verband hiermede kunnen zeggen dat de "U" Brigade, toen zij dit gebied in 1946 aangewezen kreeg, nationalisten tegen zich kreeg? Nationalisten, die werkelijk voor de vrijheid streden?

Zou men de mannen, die de bemanning van een Engels vliegtuig, dat toen daar neergestort was, zo wreeddadig en onmenselijk hebben behandeld nationa-

listen noemen?

Is hier geen sprake van mannen, die het manifest van Soekarno en Moh. Hatta c.s. als middel gebruikten om hun vroeger beroep meer efficient uit te oefenen, mannen, die het pekik "Merdeka' om meer voor zich zelf binnen te kunnen slepen? Zelts tot en met heden leest men nog in de kranten daden van terreur in dit gebied, daden, die niet stroken met de instructies van Djocja, daden die niet stroken met de wet, maar daden, die ons doen denken aan daden van voor de oorlog en nog erger, nu die benden van wapens zijn voorzien.

Nu het gedeelte ten Westen van Batavia, dat aan Bantam grenst.

Voor de oorlog was het hier ook niet pluis. Welke stromingen daar heersen, kan men zich wel indenken, als men even terugdenkt aan de gebeurtenissen van 1926. Als men even denkt aan de oorlogsverklaring van de Mohammedaanse voorgangers aan de Menadonezen en Ambonnezen welke laatsten Christenen zijn. In 1926, toen het communisme op verschillende plaatsen in de archipel in beweging kwam was het gedeelte ten Westen van Batavia wel het hevigste strijdtoneel. Niet alleen mannen gingen ten strijde, doch ook vrouwen en kinderen Niet alleen vuurwapens werden bij deze strijd gebruikt, doch ook blanke wapens, speren en niet te vergeten het onzichtbare wapen, de magische kracht.

Dit laatsts wapen vooral, dat het volk dreef tot fanatisme tegen model 95 van de compie Dit wapen zou het volk tegen model 95 van de compie zogenaamd onkwetsbaar maken, doch het tegenovergestelde gebeurde en de opstand werd onderdrukt.

Deze magische kracht - de djimat - scheen niettegenstaande het feit, dat ze het onderspit had moeten delven voor model 95, haar kracht echter niet helemaal verloren te hebben. Een duidelijk bewijs hiervoor is wel de volgende geschiedenis,

In December 1945, nam ik deel aan een inspectie door wijlen lt-kol F.H. ter Meulen en een kolonel uit Nederland, op een buitenpostje te Kebajoran. Op

deze plaats gearriveerd, vonden wij de jongens in stelling. Om vijf uur in de ochtend (biduur van de mohammedanen) had men onze jongens aangevallen en de hele kampong in brand gestoken. Wijlen Overste ter Meulen die nergens voor terugdeinsde, gaf bevel aan een man of twaalf om te volgen. Op ongeveer een kilometer van het bivak liet hij halt houden en ging slechts vergezeld van mijzelf verder om een rubberbosje te onderzoeken. Daar vonden wij een paar in der haast weggeworpen of gevallen mutsen, waarin wij inschrijvingskaarten vonden. Op de inschrijvingskaarten stond vermeld; naam, onderdeel afkomstig van Serang en gedoopt door [onkwetsbaar gemaakt] hadji. . . .

Met deze bewijzen in handen keerden we terug naar de troep, doch de Overste scheen meer te hebben We sloegen met de troep dan ook de richting van de kampong in en daar gebeurde het. Op nog geen 25 meter van de plaats waar de troep gestaan had werd op een afstand van een meter of zes op ons geschoten, het onschuldig en ongevaarlijk uitziende tuintje was ineens vol beweging, gepaf en geschreeuw. Een paar mannen kozen het hazenpad, doch een paar gaven zich over en wat ontdekten we toen? Ongelooflijk! Een paar doden en gewonden vonden we liggen, klaar voor afvoer. Vuurwapens vonden we niet, doch wel blanke wapens en iedere dode, gewonde en gevangene had een doekje om de pols.

Een gevangene vertelde ons het volgende: „Wij zijn vanochtend om vier uur per trein hier gearriveerd met de opdracht de Belanda's aan te vallen. Voor ons vertrek werden we gedoopt en onkwetsbaar gemaakt door verschillende hadjis. Hiervoor hebben wij f 5. per persoon moeten betalen, doch vanochtend, toen we merkten, dat door het vuur van U wel doden en gewonden vielen, koos het grootste gedeelte van ons het hazenpad. We bleven achter omdat onze opdracht was: de kampong in brand te steken en gewonden en doden afvoeren".

Dezelfde geschiedenis als van 1926. Het domme volk wordt voor de gek gehouden en bedrogen, door

mannen, die zelf buiten schot bleven en blijven, door Mohammedaanse voorgangers. Een eigenaardig belijden en verkondigen van de godsdienst. Dus ook hier bewesten Batavia, kan moeilijk sprake zijn van een strijd tegen nationalisten, die werkelijk voor de vrijheid vochten of vechten.

Slotwoord

Zoals reeds in de inleiding gezegd, we moeten roeien met de riemen, die Padang ons op typografisch gebied geeft en die zijn niet al te best.

We bieden U dan ook dit boekje aan met onze welgemeende verontschuldigingen voor alle fouten, die er thans nog in te vinden zijn.

De Uitgevers.